



ÅRSRAPPORT 2014

INDHOLD



Forord	5
Virksomhedspræsentation	6
Koncernstruktur	8
Bestyrelse og direktion	10
Ledelsesberetning	12
HOFOR koncernen	12
Vand	22
Spildevand	28
Fjernvarme	34
Fjernkøling	40
Bygas	44
Vind	48
Energiproduktion	52
Holding aktiviteter	56
Øvrige aktiviteter	57
Risici	58
Samfundsansvar	62
Påtegninger	76
Anvendt regnskabspraksis	78
Årsregnskab	85
Noter	90



Forsiden

Hver eneste dag arbejder HOFOR på at skabe bæredygtige byer. Det er den overordnede vision. At være med til at gøre byen klar til de næste 100 år – det handler om vores børn, deres børn og de efterfølgende generationer.

Et godt billede på dette arbejde er, at det er lykkedes at få vandet i havnebassinet midt i København til at være så rent, at man kan bade i det. Det markerede HOFOR i starten af året, hvor vinterbadere indtog havnebadet ved Islands Brygge i forbindelse med fejringen af, at København var Europas Grønne Hovedstad i 2014.

Udgivet april 2015

HOFOR A/S
 Ørestads Boulevard 35
 2300 København S
 CVR-nr. 10073022
 Telefon: 33 95 33 95
 Mail: hofor@hofor.dk

Grafik og design: Kresten Ivar
 Foto: Carsten Andersen, Martin Dyrlov, Lina Ahnoff m.fl.
 Tryk: HOFOR A/S

Denne rapport kan hentes på www.hofor.dk eller ved henvendelse til HOFOR A/S.
 Årsrapporten for HOFOR Forsyning Holding P/S kan endvidere fås hos Erhvervsstyrelsen.



MISSION

HOFOR leverer vand-
og energiløsninger
til vores kunder
– **grønt, sikkert, billigt**



**”Fordi vi også skal bo
i byerne om 100 år”**

**VISION**

HOFOR skaber
bæredygtige byer

FORORD

2014 har været et år, hvor vi i alle otte ejerkommuner har haft travlt med at skabe bæredygtige byer. Byer, der er mere modstandsdygtige over for det nye våde klima og samtidig bidrager til at stabilisere effekterne af klimaforandringerne. På trods af, at vi i begyndelsen af 2014 stadig var i gang med at definere, hvad vores bidrag til bæredygtige byer skulle være, så kan vi her ved udgangen af året konstatere, at vi allerede har høstet mange konkrete resultater. Vi er godt på vej og har i det forløbne år gjort byerne mere bæredygtige.

I Hvidovre er vi i gang med at bygge Danmarks største spildevandstunneller. De skal reducere risikoen for oversvømmelser og rense vandet i Damhusåen, så der på sigt kan etableres endnu en lokal bystrand. Flere kommuner har fået LAR-løsninger, hvor grønne blomsterbede og rislende vandløb holder regnvandet på plads. Også i København bygger vi tunneller og har i slutningen af 2014 indviet byens første grønne klimakvarter samt taget første spadestik i en renovering af Sankt Annæ Plads, der vil beskytte et større område mod oversvømmelser og give pladsen et rekreativt løft.

Og de mange tiltag virker. Et eksempel er skybrudssikringen i området omkring Holmens Kirke, hvor riste og huller i kajanlægget forhindrede oversvømmelser, da et skybrud ramte København den 31. august 2014. Og der er også løsninger på vej, som kræver

samarbejde mellem flere af vores ejerkommuner. Samarbejdet omkring Harrestrup Å omfatter hele ti kommuner og er et godt eksempel på det, der var hele grundlaget for at danne HOFOR. At vandet ikke kender til kommunegrænser, og løsninger skal findes i et samarbejde på tværs.

Vi har kort sagt gang i noget stort. Skridt for skridt skaber vi en helt ny infrastruktur, der vil gøre hovedstadsregionen mere sikker, sundere og smukkere. Men vi nøjes ikke med at tilpasse os klimaforandringerne. Vi gør også noget aktivt for at reducere udledningen af CO₂.

"Problemerne er kolossale og globale, men løsningen kan starte med små, lokale skridt"

Med købet af Amagerværket nåede vi i 2014 en markant milepæl i vores bestræbelse på at skabe en CO₂-neutral fjernvarmeforsyning. Og i slutningen af året indgik vi en aftale om at benytte bæredygtig biomasse på værket – et stort skridt i retningen af at gøre København CO₂-neutral i 2025. Andre vigtige skridt til at nå dette ambitiøse mål er taget i 2014 med Nordhavnsprojektet, flere nye vindmøller i København og på Lolland, fjernkølingen

som igen i 2014 blev kåret som gazelle-virksomhed, solceller på vandværkerne, ny grundvandsbeskyttelsesstrategi, energi- og vandbesparelser samt en grønnere bygas. I slutningen af året ansøgte HOFOR også Brøndby Kommune om at ombygge det lokale vandværk, så kommunens borgere fremover kan få leveret vand med et lavere kalkindhold. Det indebærer store fordele for miljø, økonomi og den enkelte forbruger og er således endnu et af de skridt, som HOFOR har taget i 2014 for at skabe bæredygtige byer.

Alle disse fremskridt har kun kunnet lade sig gøre, fordi selve driften af vores forsyninger igen i år er forløbet tilfredsstillende. I marts 2014 blev vi ramt af et større varmenedbrud, men trods stor kompleksitet blev varmeforsyningen relativt hurtigt genoprettet.

Indsatsen for at skabe bæredygtige byer er vigtigere end nogensinde. HOFORs fokus de kommende år vil blandt andet være på BIO4-projektet på Amagerværket, dampkonvertering, beskyttelse af grundvandet og klimasikring af byerne. Ifølge DMI slog 2014 alle varmerekorder, og derfor er det også vigtigt på globalt plan at imødegå klimaforandringerne. Problemerne er kolossale og globale, men løsningen kan starte med små, lokale skridt. Dem har HOFOR taget mange af i 2014, og vi er klar til igen i 2015 skridt for skridt at skabe bæredygtige byer.



Leo Larsen
Formand



Lars Therkildsen
Adm. direktør

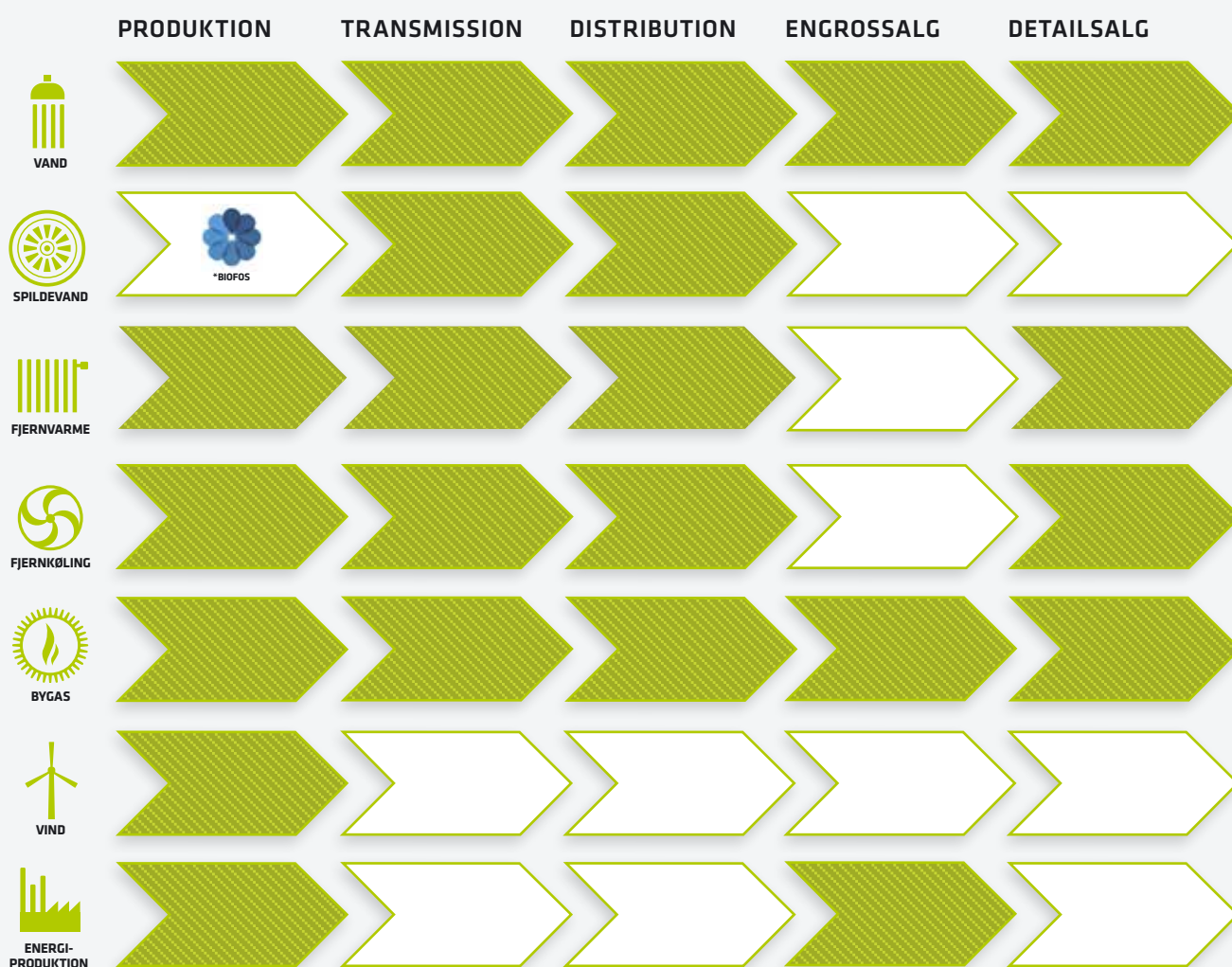
VIRKSOMHEDSPRÆSENTATION

HOFOR er Danmarks største forsyningsvirksomhed inden for sine kerneområder. HOFOR sørger dagligt for rent drikkevand til borgerne i Albertslund, Brøndby, Dragør, Herlev, Hvidovre, København, Rødovre og Vallensbæk og står for at lede regn- og

spildevand væk i de samme byer. HOFOR forsyner desuden København med klimavenlig fjernvarme, bygas og fjernkøling og er i gang med flere vindmølleprojekter både i og uden for København.

HOFOR har fra 1. januar 2014 overtaget kraftvarmeværket Amagerværket med henblik på at fremtidssikre forsyningen af grøn fjernvarme til København.

VORES FORSYNINGER OG VÆRDIKÆDER



*Rens af spildevand.



KONCERNSTRUKTUR

JURIDISK STRUKTUR

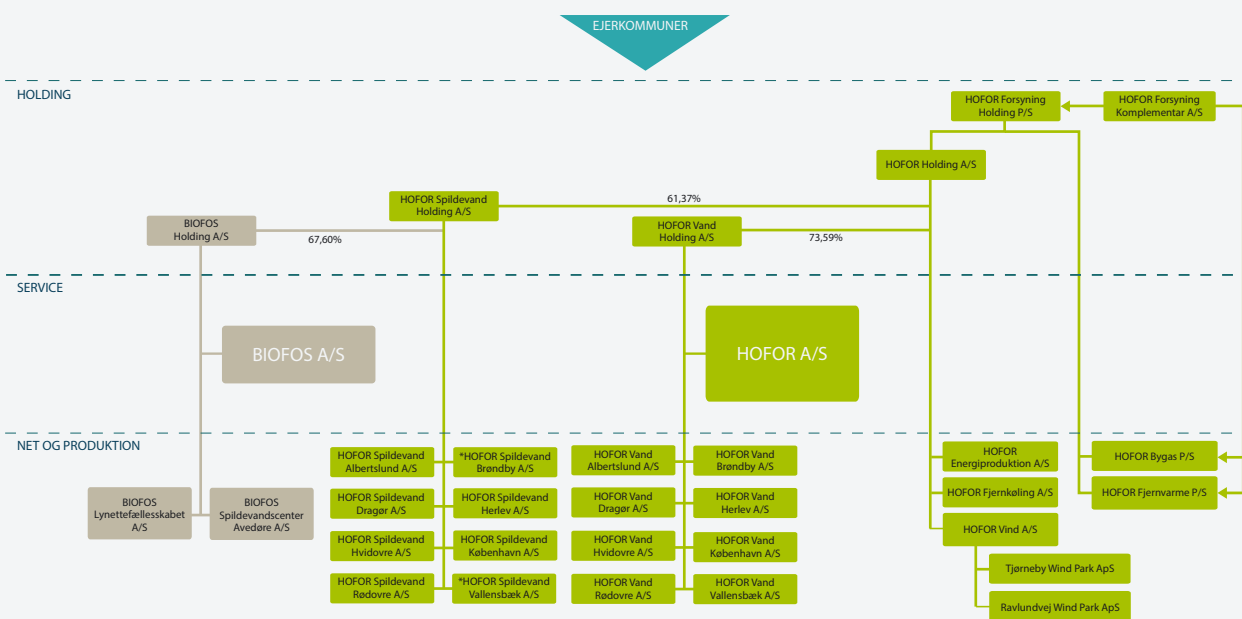
HOFOR er en fusion af Københavns Energi samt vand- og spildevandsselskaberne i kommunerne Albertslund, Brøndby, Dragør, Herlev, Hvidovre, Rødovre og Vallensbæk. HOFOR er kommunalt ejet, og forskellige dele af koncernen har forskellige ejerkommuner.

- HOFOR Forsyning Holding P/S er ejet 100 pct. af Københavns Kommune. Selskabet ejer 100 pct. af aktiekapitalen i datterselskaberne HOFOR Fjernvarme P/S, HOFOR Bygas P/S samt HOFOR Holding A/S.
- HOFOR Holding A/S ejer 100 pct. af aktiekapitalen i datterselskaberne HOFOR Fjernkøling A/S, HOFOR Vind A/S, HOFOR Energiproduktion A/S og ejer herudover 61,37 pct. af aktiekapitalen i HOFOR Spildevand Holding A/S og 73,59 pct. af aktiekapitalen i HOFOR Vand Holding A/S.
- HOFOR Vind A/S ejer datterselskaberne Tjørneby Wind Park ApS samt Ravlundvej Wind Park ApS.
- HOFOR Vand Holding A/S er ejet af kommunerne i Albertslund (3,19 pct.), Brøndby (5,98 pct.), Dragør (1,92 pct.), Herlev (3,40 pct.), Hvidovre (6,64 pct.), København via HOFOR Holding A/S (73,59 pct.), Rødovre (3,94 pct.) og Vallensbæk (1,34 pct.). Selskabet ejer vandselskaberne i ovennævnte kommuner samt koncernens serviceselskab HOFOR A/S.
- HOFOR Spildevand Holding A/S er ejet af kommunerne i Albertslund (6,73 pct.), Dragør (2,49 pct.), Herlev (4,65 pct.), Hvidovre (9,70 pct.), København via HOFOR Holding A/S (61,37 pct.), Rødovre (4,36 pct.) og per 31. december 2014 Brøndby (7,44 pct.) og Vallensbæk (3,26 pct.). Selskabet ejer spildevandsselskaberne i ovennævnte kommuner. HOFOR Spildevand Holding A/S ejer per 31. december 2014 67,60 pct. af hovedstadsområdets rense-koncern BIOFOS.

Alle HOFORs medarbejdere er ansat i HOFOR A/S, der fungerer som serviceselskab for resten af koncernen bortset fra BIOFOS. Serviceselskabet udfører således alle opgaver inden for drift, vedligehold og administration samt ny- og reinvesteringer for net- og produktionsselskaberne. Net- og produktionsselskaberne afholder dog selv køb af vareforbrug (varmekøb, køb af vand fra andre vandselskaber, brændsler mv.).

Net- og produktionsselskaberne køber ydelser og investeringer af serviceselskabet til omkostningsbestemte priser, hvorimod 3. mand handler på markedsvilkår. Samtlige udgifter og indtægter i serviceselskabet viderefaktureres til net- og produktionsselskaberne, og serviceselskabet oparbejder dermed hverken over- eller underskud – med undtagelse af en minimal forrentning af egenkapitalen.

KONCERNOVERSIGT



*Pr. 31.12.2014

ORGANISATORISK STRUKTUR

Den interne organisering af HOFOR A/S er tilrettelagt med henblik på at udnytte synergier på tværs af virksomheden, samtidig med at en stærk faglighed indenfor de enkelte værdikæder fastholdes.

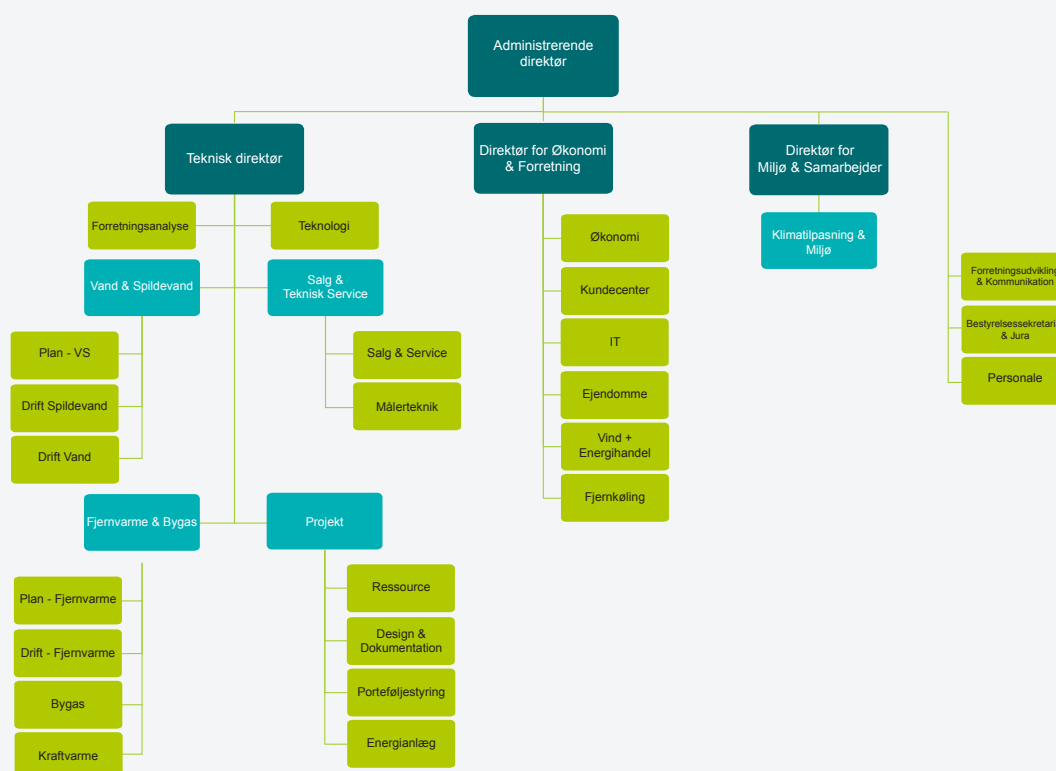
Forsyningsarterne fjernvarme, bygas, kraftvarme, vand og spildevand er organiseret under samme tekniske direktør. På den måde sikres det, at omverdenen oplever HOFOR som én virksomhed, der træffer beslutninger ud fra et samlet hensyn på tværs af forsyningsarterne.

De kommercielle forretningsområder – vind, fjernkøling og energihandel – er organiseret med reference til virksomhedens direktør for økonomi og forretning, som sikrer et kommercielt sigte for disse forsyninger.

Det er en høj prioritet, at ejerkommunerne og andre samarbejdspartnere, herunder observatorkommunerne, oplever åbenhed, gennemsigtighed og gode samarbejdsrelationer. Direktøren for miljø og samarbejder sørger for en lettilgængelig kontakt og god dialog med virksomhedens ejere.

Virksomhedens fællesfunktioner understøtter forsyningerne med administrative ydelser, afregning af kunder, kundeservice, IT, strategi, juridisk rådgivning, forretningsudvikling, miljø mv. Endvidere har HOFOR sammenlagt målerområdet, lager og projektkontorerne for at udnytte stordriftsfordelene indenfor de enkelte områder og skabe stærke faglige miljøer. Ansvar for HOFORs fællesfunktioner er fordelt på alle fire direktørområder.

FORRETNINGSMÆSSIG ORGANISATION



BESTYRELSE OG DIREKTION

HOFOR Koncernen har flere bestyrelser med eksterne medlemmer og medarbejderrepræsentanter.

På tidspunktet for årsrapportens aflæggelse består bestyrelsen i HOFOR Forsyning Holding P/S, HOFOR Forsyning Komplementar A/S samt HOFOR Holding A/S af:

Leo Larsen, formand

Adm. direktør i Sund & Bælt koncernen. Formand i Sund & Bælt Partner A/S, BroBizz A/S samt BIOFOS koncernen. Endvidere næstformand i Børn, Unge og Sorg.

Jakob Hougaard, næstformand

Udviklingskonsulent i Dansk Råstof. Medlem af Københavns Kommunes Borgerrepræsentation for Socialdemokraterne.

Ayfer Baykal

Leder af Cafe Klare. Medlem af Københavns Kommunes Borgerrepræsentation for Socialistisk Folkeparti.

Lisa Herold Ferbing

Ledelsesrådgiver cand.jur. & executive coach. Formand for Djøf. Formand for Investeringsforeningen Gudme Raaschou, Investeringsforeningen Lån & Spar Invest og Kapitalforeningen Lån & Spar Mixinvest samt formand for repræsentantskabet i Lån & Spar Bank.

Søren Thuesen Pedersen

Director, External Affairs i Novo Nordisk A/S. Medarbejdervalgt bestyrelsesmedlem i Novo Nordisk A/S.

Dorthe von Bülow *

Projektleder i HOFOR A/S.

Helle Parsberg *

Lean-konsulent i HOFOR A/S.

Bibi Shabeer *

Projektleder i HOFOR A/S.

* Medarbejdervalgte

DIREKTIONEN:

Lars Therkildsen, adm. direktør

Formand for bestyrelsen i Greve Forsyning Holding A/S, formand for bestyrelsen i DANVA samt bestyrelsesmedlem i Dansk Fjernvarme.

Jan Kauffmann, direktør for økonomi og forretning.

På tidspunktet for årsrapportens aflæggelse består bestyrelsen i HOFOR Vand Holding A/S og HOFOR Spildvand Holding A/S af:

Leo Larsen, formand

Adm. direktør i Sund & Bælt Holding A/S

Allan Holst, næstformand

1. viceborgmester i Dragør Kommune

Steen Christiansen

Borgmester i Albertslund Kommune

Ib Terp

Borgmester i Brøndby Kommune

Thomas Gyldal Petersen

Borgmester i Herlev Kommune

Finn Gerdes

Medlem af Teknik- og Miljøudvalget i Hvidovre Kommune

Steen Rasmussen

Direktør i Steen Rasmussen & Søn ApS

Henrik Rasmussen

Borgmester i Vallensbæk Kommune

Dorthe von Bülow *

Projektleder i HOFOR A/S

Helle Parsberg *

Lean-konsulent i HOFOR A/S

Bibi Shabeer *

Projektleder i HOFOR A/S

Jimmi Eiberg Jensen *

Projektleder i HOFOR A/S

* Medarbejdervalgte

Ejerne bag HOFOR er åbne overfor samarbejde med de omkringliggende vand- og spildevandsforsyninger. Der er derfor observatører med i bestyrelsen fra Ballerup, Frederiksberg, Gladsaxe, Glostrup, Høje-Taastrup og Ishøj kommune.

DIREKTIONEN:

Lars Therkildsen, adm. direktør

På tidspunktet for årsrapportens aflæggelse består bestyrelsen i HOFOR A/S af:

Leo Larsen, formand

Adm. direktør i Sund & Bælt Holding A/S

Allan Holst, næstformand

1. viceborgmester i Dragør Kommune

Niels Zibrandtsen

Formand for ZS Holding A/S og GlobalConnect A/S. Bestyrelsesmedlem i GigaContent A/S, GlobalConnect GmbH, GlobalConnect Netz GmbH, Zone Systems A/S, Zibra A/S samt ZyberSafe A/S. Forretningsudvalgs- og hovedbestyrelsesmedlem i IT-branchen, bestyrelsesmedlem i Dansk Internet Forum samt medlem af Teleforum i Erhvervsstyrelsen.

Lisa Herold Ferbing

Ledelsesrådgiver cand.jur. & executive coach. Formand for Djøf

Søren Thuesen Pedersen

Director, External Affairs i Novo Nordisk A/S

Dorthe von Bülow *

Projektleder i HOFOR A/S

Helle Parsberg *

Lean-konsulent i HOFOR A/S

Bibi Shabeer *

Projektleder i HOFOR A/S

* Medarbejdervalgte

DIREKTIONEN:

Lars Therkildsen, adm. direktør

Jan Kauffmann, direktør for økonomi og forretning.

På tidspunktet for årsrapportens aflæggelse er der endvidere følgende forbrugerrepræsentanter i bestyrelsen for HOFORs 16 vand- og spildevandsselskaber:

Povl Markussen

Centerleder i Agenda Center Albertslund.

Anders Jørn Jensen

Konsulent i Jensen Consulting.

LEDELSESBERETNING

Hoved- og nøgletal for koncernen	2014	2013	2012	2011	2010
mio. kr.					
Hovedtal					
Nettoomsætning	5.319	4.401	4.039	2.882	3.125
Bruttoresultat	1.992	1.380	1.205	563	509
Resultat af primær drift	64	154	116	135	79
Finansielle poster, netto	-174	-159	-122	-56	-62
Årets resultat	-104	-19	107	73	11
Balancesum	26.995	21.346	20.101	8.101	8.104
Investering i materielle anlægsaktiver	1.564	1.218	735	425	470
Egenkapital	9.497	7.780	7.760	3.805	3.732
Nøgletal					
Overskudsgrad	1,2%	3,5%	2,9%	4,7%	2,5%
Bruttomargin	35,5%	31,4%	29,8%	19,5%	16,3%
Aktiver/Egenkapital	2,8	2,7	2,6	2,1	2,2
Egenkapitalforrentning	-1,2%	-0,2%	1,9%	1,9%	0,3%

ÅRETS RESULTAT

Hovedtallene for HOFOR er baseret på koncernregnskabet for HOFOR Forsyning Holding P/S.

Koncernregnskabet for 2014 omfatter indtægter og udgifter for samtlige koncernselskaber for et helt år på nær resultatopgørelserne for HOFOR Spildevand Brøndby A/S og HOFOR Spildevand Vallensbæk A/S som regnskabsmæssigt indgår i HOFOR fra og med 31. december 2014. Derimod omfatter koncernregnskabet pr. 31. december 2014 aktiver og passiver for samtlige selskaber i HOFOR koncernen.

Årets resultat før skat og minoritetsinteresser er et underskud på 109,4 mio.kr., hvilket er en forværring på 104,0 mio.kr. i forhold til 2013.

Koncernens resultat er påvirket positivt af den samlede effekt af forskydningen i regulering for over/underdækning på i alt 231 mio. kr.

Energiproduktionsaktiviteten på Amager-

værket bidrager negativt til årets resultat med 43 mio. kr., hvilket primært skyldes historiske el-spot-priser i 2014 samt nedskrivning af olielageret som følge af et stort fald i olieprisen i 2014.

Koncernregnskabet for 2014 er påvirket af en ekstraordinær nedskrivning af de materielle anlægsaktiver på 180 mio. kr. (2013: 55 mio.kr.) samt stigning i afskrivninger af kapacitetsrettigheder på 59 mio.kr.

Årets udvikling

HOFOR har siden 2013 arbejdet efter Koncernstrategi 2015 som blev lavet af Københavns Energi i 2010. Visionen for strategien er, at 'HOFOR skaber bæredygtige byer' og missionen er, at 'HOFOR leverer vand- og energiløsninger til vores kunder – grønt, sikkert og billigt. Koncernstrategi 2015 er udformet som en sol, og inddeler HOFORS mål i fire områder:

- Kunder, priser og ydelser
- Samarbejder
- Klima og miljø
- Kultur og medarbejdere

For hvert af de områder er der fastlagt

konkrete mål, som virksomheden arbejder for at nå frem mod 2015. Beretningen om 2014 er således også inddelt i de fire fokusområder og vil gennemgå de vigtigste skridt, der er taget i løbet af året, for at nå strategiens mål.

I 2015 er en af HOFORs store opgaver at få formuleret en ny koncernstrategi – et arbejde som i skrivende stund er i fuld gang.

KUNDER, PRISER OG YDELSER

Velkommen til Amagerværket

Den 1. januar 2014 tog HOFOR et vigtigt skridt i selskabets strategi for at levere grøn fjernvarme til hovedstadsområdet til en fornuftig pris og med størst mulig forsyningsikkerhed. Årsskiftet markerede nemlig, at Amagerværket skiftede ejer fra svenske Vattenfall til HOFOR.

Der var tre primære grunde til, at HOFOR valgte at købe Amagerværket. Først og fremmest har virksomheden en forpligtelse til at sikre en stabil og konstant varmeforsyning for sine 500.000 fjernvar-

mekunder. Særligt fremover hvor Svane-mølleværket og H.C. Ørstedsværket, som begge er ældre værker, kun vil levere begrænset kapacitet.

Derudover sikrer HOFOR med købet omstillingen til grønnere el- og varmeproduktion i København. Gennem hele 2014 har HOFOR arbejdet målrettet på BIO4-projektet, hvor Amagerværket får en ny blok, der brænder bæredygtig biomasse – et projekt der vil levere et afgørende bidrag til, at København bliver verdens første CO₂-neutrale hovedstad i 2025.

Endelig ser HOFOR en mulighed for at drive Amagerværket på en måde, som sikrer en fornuftig varmepris, der kommer kunderne til gavn.

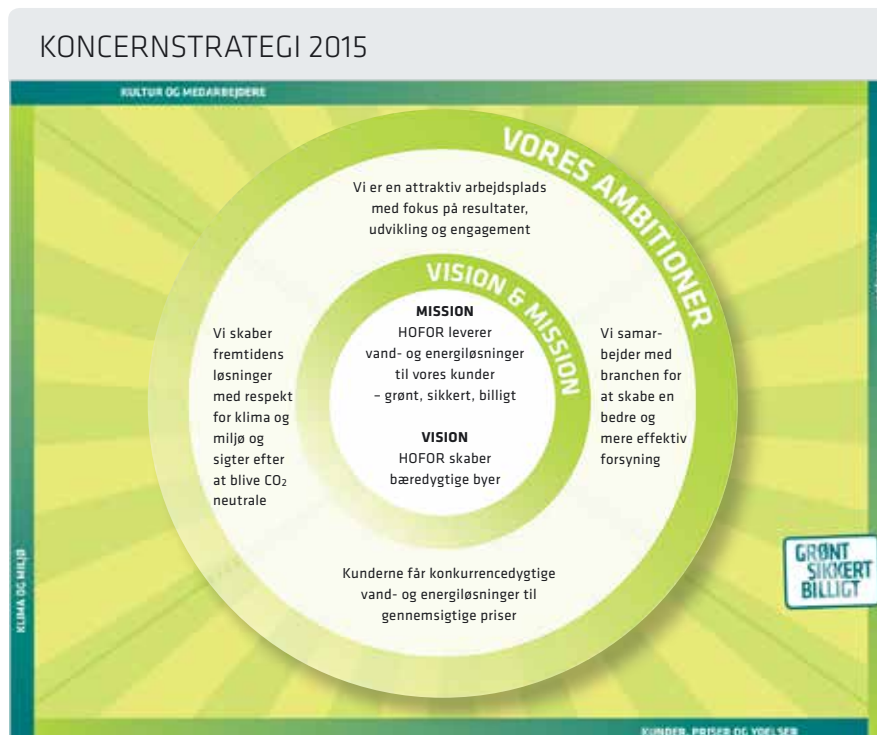
Velkommen til Brøndby og Vallensbæk

I 2014 bød HOFOR også velkommen til 50.000 nye spildevandskunder. Den 1. juli overtog virksomheden nemlig driften af spildevandsområdet i Brøndby og Vallensbæk, som dermed udvidede samarbejdet med HOFOR og tog et afgørende skridt mod en fuld indtræden i virksomheden.

"Gravearbejder kan ikke undgås, når byerne og forsyningen skal fremtidssikres"

Brøndby og Vallensbæk kommuner var en del af den store tværkommunale fusion på drikkevandsområdet, der resulterede i, at HOFOR blev dannet i 2012. I første omgang valgte Brøndby og Vallensbæk at stå uden for fusionen på spildevandsområdet. Spildevandsområdet i de to kommuner blev serviceret fra Spildevandscenter Avedøre (nu BIOFOS). Samtidig med at HOFOR overtog driften af de to kloakforsyninger, overtog BIOFOS driften af renseanlægget i Dragør.

I efteråret gav bestyrelserne i de berørte



selskaber, Brøndby og Vallensbæk kommuner samt HOFORs ejerkommuner grønt lys til at gennemføre processen og lade spildevandsselskaberne i Brøndby og Vallensbæk træde fuldt ind i HOFOR pr. 31. december 2014 som henholdsvis HOFOR Spildevand Brøndby A/S og HOFOR Spildevand Vallensbæk A/S. Brøndby og Vallensbæk kommuner overførte samtidig det direkte ejerskab i BIOFOS til spildevandskoncernen.

Prisudviklingen på forsyningsområderne

HOFORs fjernvarme-, bygas-, vand- og spildevandsforsyninger er underlagt hvile-i-sig selv regulering, som betyder, at indtægter og udgifter skal balancere. Herudover er vand- og spildevandsselskaberne underlagt et prisloft, der fastsættes af staten. Der er forskellige priser og prisudvikling for vand og spildevand i HOFORs otte ejerkommuner. Det skyldes primært, at investeringer og opgaver varierer fra kommune til kommune. I nogle kommuner skal der i de kommende år investeres store beløb i nye vandledninger eller klimatilpasning. I andre kommuner skal prisen reguleres op eller ned, fordi indtægter og udgifter ikke balancerede korrekt i de

foregående år. I de enkelte kommuner skal kunderne kun betale for de udgifter, der er forbundet med vand- og spildevandsforsyningen i egen kommune.

Vand- og spildevandspriserne i Hvidovre, Rødovre og Vallensbæk falder i 2015 med mellem 5 og 19 pct. (Hvidovre), mens priserne i Albertslund, Brøndby, Dragør og Herlev stiger med mellem 1 og 8 pct. (Brøndby). En gennemsnitlig kunde i København, der aftager både fjernvarme, vand, spildevand og bygas fra HOFOR, vil opleve et samlet prisfald på omkring otte pct. på forbrugsregningen i 2015. Faldet skyldes primært, at fjernvarmeprisen falder med omkring 10 pct. i 2015 – hovedsageligt fordi den statslige forsyningssikkerhedsafgift bortfalder. Vand- og spildevandspriserne i København stiger med to pct., mens prisen for bygas falder med lidt mere end 22 pct. for de kunder, der i 2015 overgår til fastprisafregning.

HOFOR har et mål om en jævn prisudvikling over årene og har til hensigt at harmonisere priser og serviceniveauer på vand- og spildevandsområdet i HOFORs ejerkommuner.

Som led i prisloftsreguleringen af vand- og spildevandssektoren benchmarker den statslige myndighed Forsyningssekretariatet årligt selskaberne mod hinanden og pålægger på denne baggrund selskaberne et effektiviseringskrav. HOFOR er enig i intentionen om at hæve effektiviteten i vandsektoren, men er kritisk over for den model, som Forsyningssekretariatet anvender til at beregne selskabernes effektiviseringspotentiale. Modellen giver ikke et korrekt billede af potentialerne i de enkelte selskaber og tager ikke de nødvendige individuelle hensyn.

HOFOR er derudover uenig i SKATs beregninger af anlægsværdierne i HOFORs vand- og spildevandselskaber. SKATs metode til beregning af de skattemæssige værdier betyder, at størsteparten af selskaberne vil blive opkrævet skat – til trods for at selskaberne som følge af hvile-i-sig-selv princippet ikke kan oparbejde overskud over tid. HOFOR har på den baggrund i samarbejde med DANVA stævnet SKAT ved landsretten.

HOFOR har deltaget aktivt i evalueringen af vandsektorloven og har gennem flere workshops og interviews bidraget med sit syn på loven og forslag til at opnå en mere retvisende reguleringsmodel. HOFOR

indgår samtidig i samarbejder med både Naturstyrelsen og Forsyningssekretariatet med det overordnede formål at opnå generelle forbedringer af reguleringen. De politiske forhandlinger om den fremtidige regulering af sektoren er endnu ikke afsluttede ligesom den verserende skattesag ikke forventes afgjort foreløbigt.

Ikke desto mindre arbejder HOFOR konstant med at effektivisere arbejdet med at levere vand og spildevand til kunderne.

Kunder i fokus

HOFOR har omtrent en million kunder, og de spiller en væsentlig rolle for virksomheden. Derfor var det også helt naturligt, at der i 2014 blev vedtaget en ny og opdateret udgave af kundevisionen, som er HOFORs strategi for kundeområdet.

Kundevisionen er udarbejdet af HOFORs tværgående kundesamarbejdsgruppe, som er sat i verden for at sikre fælles retning for virksomhedens ydelser og kontakt med kunderne. En fælles retning er nemlig afgørende for at nå i mål med HOFORs vision og mission: At skabe bæredygtige byer – grønt, sikkert og billigt. Det involverer nemlig i høj grad kunderne.

HOFOR skal bl.a. motivere kunderne til at spare på vandet, sommerlukke for varmen, etablere faskiner, samarbejde om dampkonvertering samt aflæse og betale til tiden. Derfor skal der arbejdes for, at kunderne kender HOFOR, har tillid til virksomheden og er komfortable med at bruge de ydelser og faciliteter, HOFOR tilbyder, f.eks. rådgivning og selvbetjeningsløsninger.

Kundevisionen udstikker følgende retning:

- HOFOR tilbyder sine kunder en god og standardiseret service, som er tilpasset de enkelte kundesegmenters **forskellige situation og behov**.
- HOFOR har **forståelse** for de enkelte kundesegmenters forskellige forventninger til virksomheden.
- HOFOR **samarbejder** med sine kunder om levering og udvikling af ydelser i en bæredygtig retning. Fordi vi også skal bo i byen om 100 år.
- **HOFOR lytter** til kunderne og møder dem, hvor de er, så virksomheden kan forbedre og udvikle sin service.
- Det gør HOFOR for at levere **konkurrencedygtige** vand- og energiløsninger til gennemsigtige priser og for at kunne opfylde vores mission: **Grønt, Sikkert, Billigt**

Også på andre områder var kunderne i fokus i 2014. I juni måned kunne HOFOR således sætte en gedigen milepæl, da virksomhedens nye afregningssystem gik i luften. Afregningssystemet har stor betydning for forretningen, fordi det er det, der sørger for, at hovedparten af HOFORs årlige omsætning på mere end fire mia. kr. bliver hentet hjem.

Det nye afregningssystem betyder også en kraftig opgradering i forhold til kunderne. Den nye løsning gør det i højere grad muligt at målrette kommunikationen til kunderne, ligesom den understøtter ambitionen om at kunne tilbyde flere selvbetjeningsløsninger. Med det nye system er der eksempelvis blevet implementeret flere selvbetjeningsmuligheder for kunderne på Tast-selv via hofor.dk. Kunderne kan også få aflæsnings-



Når HOFORs driftsmedarbejdere trækker i arbejdstøjet, så er de med til at øge kendskabet til HOFOR.

kort og regninger tilsendt via mail, få tilgodehavender udbetalt til NEMkonto og betale med dankort. Fra begyndelsen af 2015 tilbydes endvidere E-boks.

Det nye afregningssystem havde været under udvikling i flere år, og forud for lanceringen var der gennemført tests af mere end 24.000 scenarier for at undgå afregningsproblemer i overgangen, og det lykkedes.

Forbrugerrepræsentanter tiltrådt i bestyrelserne

Forbindelsen og samarbejdet med kunderne blev i 2014 også styrket på bestyrelsesniveau. Som noget nyt indtrådte to forbrugerrepræsentanter nemlig i bestyrelsen for HOFORs vand- og spildevandsselskaber.

Forbrugerrepræsentanterne Povl Markusen og Anders Jørn Jensen blev valgt blandt 32 kandidater, da HOFOR i efteråret 2013 afholdt forbrugervalg. Forbrugerrepræsentanterne trådte ind i bestyrelsen i maj måned og er begge valgt for en to-årig periode.

Gravearbejder

Gravearbejder kan ikke undgås, når byerne og forsyningen skal fremtidssikres. HOFOR er i gang med at skabe bæredygtige byer mange steder i hovedstadsområdet. Nogle steder går HOFOR i vejen i et lille område i få dage – andre steder er der tale om milliardinvesteringer i anlægsprojekter, som skybrudstunnellen ved Damhusåen. Arbejdet her varer i flere år og skal sikre, at flere tusinde borgere ikke risikerer oversvømmelser af deres huse, når der er skybrud.

Gravearbejderne er grundlæggende nødvendige for at sikre hovedstadsområdet mod skybrud, levere en mere miljøvenlig fjernvarme, fjernkøling og nye robuste ledninger.

Men selvom gravearbejderne fører positive gevinster med sig, så er HOFOR fuldt bevidst om, at det kan være generende, når der graves på børnenes skolevej eller tæt på baghaven.



Gravearbejder er en naturlig følge af at skabe byer med bæredygtige forsyninger, og en del gravearbejder skyldes også infrastruktur ændringer som metro og letbane.

Derfor arbejder HOFOR løbende på at optimere koordinationen og kommunikationen omkring gravearbejder. Skiltning, nyhedsbreve, pressemeddelelser, vej møder, åbent hus-arrangementer og opslag i opgange er eksempler på nogle af de kanaler, der kan komme i spil alt efter gravearbejdets omfang.

I 2014 har HOFOR også udviklet en kommunikativ værktøjskasse til gravearbejder og har afholdt en stor graveworkshop, hvor virksomhedens projektledere og kommunikationsfolk satte fokus på, hvad der kendetegner den gode kommunikation og det gode samarbejde med kunder og andre interessenter i forbindelse med gravearbejder.

Pressearbejde

HOFOR kommunikerer blandt andet med kunder gennem regninger, opslag i forbindelse med gravearbejder og via pressen. I løbet af 2014 blev HOFOR omtalt 2.342 gange i medierne. De 943 omtaler var i primære medier – lokalaviser i vores forsyningsområde, samt landsdækkende medier og fagblade. En mindre del af omtalen var kritisk i forbindelse med eksempelvis fjernvarmenedbrud i marts 2014 og gener for borgere i forbindelse med tunnelering

i Hvidovre, men samlet set var omtalen positiv for HOFOR. Omkring en fjerdedel af omtalerne støttede direkte op om HOFORs vision om at skabe bæredygtige byer – grønt, sikkert og billigt.

Omtale i forbindelse med events står for en stor andel af den samlede mængde af omtaler og her kommer HOFORs budskaber naturligt frem. Værdien af presseomtalen i 2014 er opgjort til lige over 34 mio. kr. – altså den pris, som HOFOR skulle betale, hvis den samme omtale blev bragt som annoncer.

SAMARBEJDER

BIOFOS

BIOFOS blev stiftet i december 2013 som en fusion af Lynettefællesskabet I/S og Spildevandscenter Avedøre I/S. Umiddelbart efter fusionen blev der iværksat en lang række aktiviteter for at integrere de to renseselskaber i én virksomhed. Disse aktiviteter er fortsat gennem hele 2014, så BIOFOS nu arbejder som én virksomhed.

En afgørende aktivitet i 2014 var godkendelse af "Strategien for BIOFOS 2015 –



Det rene drikkevand direkte fra hanen serveret i biologisk let nedbrydelige papkrus er på menuen, når HOFOR arrangerer diverse events i byen.

2020 med pejlemærker mod 2025". I den proces blev virksomhedens mission fastlagt: BIOFOS skaber bæredygtigt vandmiljø og udvinder ressourcer til nytte og gavn for dig og din by.

Otte af de 15 kommuner, som var medejere af BIOFOS, har valgt at være medejere af BIOFOS gennem HOFOR. HOFOR ejer derfor 67,60 pct. af BIOFOS, og de to koncerner har et tæt samarbejde om planlægning af investeringer i pumper, ledninger og lignende. Det tætte samarbejde er understreget af, at de to koncerner har samme bestyrelsesformand. Der henvises i øvrigt til BIOFOS' årsrapport.

Branchesamarbejder

At skabe fremtidens klimavenlige forsyning er svært at gøre helt alene. HOFOR deltager i en række samarbejdsfora for at kunne dele erfaringer med andre. Et eksempel er Regnvandsforum, hvor HOFOR

har startet et samarbejde mellem ti kommuner om at imødegå de oversvømmelser, som Harrestrup Å er udsat for ved skybrud.

Samarbejde og videndeling foregår også ved at HOFOR deltager i en række interesseorganisationer, eksempelvis DANVA.

"Samlet set har over 100.000 borgere været forbi HOFORs arrangementer under Sharing Copenhagen"

HOFORs administrerende direktør, Lars Therkildsen, blev genvalgt som formand for bestyrelsen i DANVA i 2014. Med en række andre kraftvarmeværksejere og de to brancheforeninger Dansk Fjernvarme og Dansk Energi har HOFOR i 2014 også deltaget i arbejdet frem mod den brancheaftale om brug af bæredygtig biomasse, som blev en realitet sidst på året.

Det kommunale samarbejde

Samarbejde var et af de afgørende nøgleord, da fusionen mellem vandselskaberne i HOFORs otte ejerkommuner blev en realitet, og afdelingen Ejerrelationer skulle sikre det gode samarbejde. I 2014 skiftede

afdelingen Ejerrelationer navn til Miljø og Samarbejder og vil fortsat sikre dialog på flere niveauer.

Udover repræsentationen i bestyrelserne mødes HOFOR og kommunerne i kontaktudvalget, ligesom der løbende er møder og dialog med kommunernes plan- og miljøchefer samt sagsbehandlere i de konkrete sager. HOFOR arrangerer også en årlig ejerdag, hvor kommunerne inviteres på ekskursion, oplæg og dialog. I år gik turen til Damhusprojektet, hvor borgmestre, lokalpolitikere, kommunaldirektører og embedsmænd fik lejlighed til at gå en tur gennem tunnelen under Køge Landevej, som skal opsamle spildevand under store regnskyl.

HOFOR oplever generelt en positiv og konstruktiv dialog med kommunerne – både med dem som allerede indgår i ejerkredsen og dem, der er med på sidelinjen som observatører med henblik på et potentielt fremtidigt samarbejde. Observatørordningen skulle stoppe ved udgangen af 2014, men HOFORs bestyrelse har besluttet at fortsætte ordningen. Kriterierne for at være observatør er fortsat, at kommunerne aftager vand fra HOFOR, og at de tilkender, at de ønsker at samarbejde – nu ved at underskrive en samarbejdsaftale.

Samtlige seks observatørkommuner – Ballerup, Frederiksberg, Gladsaxe, Glostrup, Høje-Tåstrup og Ishøj – har taget positivt imod forslaget om at fortsætte i observatørordningen og valgt at indgå en aftale med HOFOR om det fremtidige samarbejde.

Sharing Copenhagen

København var i 2014 udvalgt som europæisk miljøhovedstad og under overskriften 'Sharing Copenhagen' var der året igennem aktiviteter, som satte fokus på hovedstadens grønne indsatser inden for klima og miljø.

HOFOR var en af fire hovedpartnere i Sharing Copenhagen og gennemførte en stribe aktiviteter året igennem.



Året 2014 startede med det kolde gys i havnebadet på Islands Brygge og HOFORs direktør Lars Therkildsen hoppede med i det iskolde rene havvand.

I januar måned var HOFOR vært for to store begivenheder, der var med til at skyde året i gang: indvielsen af tre nye vindmøller på Prøvestenen og en spektakulær vinterbadeevent i havnebassinet på Bryggen, hvor mange hundrede mennesker dukkede op til kolde gys, varm kakao og underholdning.

I løbet af året deltog HOFOR med godt tyve aktiviteter om vand i verdensklasse, langsigtede klimatilpasningsindsatser, miljørigtige vindmøller, fjernvarme og fjernkøling. Der var bl.a. klimagåture og masterclasses. Derudover var Energi- og Vandværkstedet på banen ved flere internationale arrangementer og med åbningen af det nye klimatilpasningsværksted.

Blandt de helt store trækeplastre var HOFORs vandbarer, som blev besøgt af i alt 30.000 borgere, pressefolk og frivillige i forbindelse med Europæisk Melodi Grandprix i maj og Kulturhavn i august. Flere tusinde besøgte også HOFORs varmetunnel, fjernkølingsanlæg og grønne badeafdeling under Kulturnatten.

Samlet set har over 100.000 borgere været forbi HOFORs arrangementer under Sharing Copenhagen, som således har været en fin platform til at udbrede kendskabet til HOFOR.

KLIMA OG MILJØ

BIO 4 – kraftvarmeværket der sikrer grøn fjernvarme

På baggrund af et omfattende analysearbejde har bestyrelsen i 2014 truffet en principbeslutning om, at der skal omstilles fra kul til bæredygtig træflis i forbindelse med en kommende investering i en ny blok på Amagerværket.

Først og fremmest skal den nye blok være med til at fremtidssikre fjernvarmeforsyningen bl.a. set i lyset af, at H.C. Ørstedværket og Svanemølleværket er ældre værker med en begrænset kapacitet. Endelig er der et grundlæggende behov for at investere i en ny blok, da den eksisterende

blok 3 blev etableret i 1989 og er ved at være i slutningen af sin tekniske levetid.

Beslutningen om at benytte bæredygtig træflis er på lang sigt den mest økonomiske investering for at få grøn fjernvarme til Hovedstaden. Og i 2014 tog HOFOR sammen med branchen et afgørende skridt for at sikre, at der bliver benyttet en bæredygtig træflis. I december 2014 blev en brancheaftale om sikring af bæredygtig biomasse nemlig indgået og præsenteret for klima-, energi- og bygningsminister Rasmus Helveg Petersen på Amagerværket. Med den aftale har HOFOR et godt udgangspunkt for på varmesiden at bidrage til at nå målet om en CO₂-neutral hovedstad i 2025.

Dampkonvertering i fjernvarmenettet

Omkring 800 af HOFORs kunder bruger stadig damp til at opvarme deres ejendomme i stedet for varmt vand, og det er hverken miljømæssigt eller økonomisk rentabelt.

Derfor blev der i 2008 truffet beslutning om at gennemføre et dampkonverteringsprojekt over en 17-årig periode. Oprindeligt var det planen, at dampkonverteringen skulle være afsluttet i 2025. I foråret 2014 besluttede HOFORs bestyrelse imidlertid at fremskynde konverteringen. Så allerede fra 2021 vil den vandbaserede fjernvarme, der er grønnere, billigere og mere sikker end damp, stå for den overvejende del af varmen i Hovedstaden.

For det første vil den økonomiske gevinst ved at forkorte projektperioden med fire år være på ca. 300 mio. kr. Dernæst stiger forsynings sikkerheden, fordi antallet af lækager, nedbrud og reparationer reduceres væsentligt. Og endelig medvirker dampkonverteringen til målet om at gøre København CO₂-neutral i 2025. Varmetabet i ledningsnettet bliver nemlig reduceret med det samme som forbruget i 25.000 enfamiliehus.

Klima- og skybrudsinvesteringer

I december 2014 blev den første klimasik-

rede plads i København indviet – Tåsinge Plads på ydre Østerbro. Den indvielse markerede starten på de omkring 300 klimasikringsprojekter, som Københavns Kommune forventes at godkende i starten af 2015. Samtidig er der også lavet flere skybrudsriste i indre by og åbninger til kanalerne ud mod Københavns Havn. Disse tiltag var årsagen til, at skybruddet den 31. august 2014 ikke fik så alvorlige følger for indre by, som tidligere skybrud har haft.

Også i andre kommuner er der gang i klimatilpasningen. Et af de helt store projekter er den nye spildevandstunnel "Damhusledningen" i Hvidovre. I november 2014 holdt projektet åbent hus, hvor 650 borgere gik en tur gennem et stykke af den nye spildevandsledning, inden den bliver taget i brug. Arbejdet med Damhusledningen fortsætter på nye strækninger i 2015 og forventes at være afsluttet i 2016.

Renovering af værker og blødt vand

Undersøgelser udført for HOFOR og Naturstyrelsen i 2012 og igen i 2014 viser, at der både er en miljømæssig og økonomisk gevinst for forbrugerne ved at reducere kalkindholdet i drikkevandet. HOFOR har kørt et pilotprojekt på Brøndbyvester Vandværk i Brøndby Kommune i foråret 2014 og efteråret 2014 ansøgte HOFOR Brøndby Kommune om at ombygge vandværket, så HOFOR kan levere blødt vand til Brøndbys borgere fra 2016.

Fremtidsplanerne er, at tilbyde blødt vand til alle kunder hos HOFOR.

Andre bæredygtige projekter Vindmøller

2014 startede med, at HOFOR indviede tre vindmøller opført ved Prøvestenen. Senere på året opførte HOFOR tre vindmøller i Knuthenborg Safaripark. Begge steder blev en af møllerne udbudt som andele til interesserede borgere.

I 2015 forventer HOFOR at indgå i et konsortium med en offshore partner, som vil



Tåsinge Plads på ydre Østerbro er en af de første klimasikrede pladser i byen. Forskellige løsninger er nu med til at lede en stor del af regnvandet udenom kloakkerne, så de ikke bliver overbelastede.

byde på det statslige udbud af kystnære vindmøller. Der er deadline for foreløbigt bud i oktober 2015.

Fjernkøling

I 2014 nåede Fjernkøling flere milepæle. Selskabets anden Gazellepris kom i hus og der blev skrevet under med fjernkølingskunde nummer 40. Den samlede mængde fjernkøling, som HOFOR Fjernkøling A/S har indgået leveringsaftaler omkring, er nu over 40 MW, og selskabet er i gang med at udbrede fjernkøling til det nye byområde ved Nordhavnen. Desuden åbnede Københavns Kommunes Teknik- og Miljøudvalg i 2014 muligheden for, at fjernkøling som forsyning også kan udbredes i Ørestaden og Sydhavn.

Biogas i bygassen

For at kunne erklære København som CO₂-neutral hovedstad i 2025 skal der skrues på mange energihåndtag. Et af dem er at gøre bygassen mere klimavenlig, og i 2014 blev bygassen for alvor grønnere. For selv om gassen stadig ingen farve har, så er 10 pct. af gassen nu leveret fra biogas – et

restprodukt fra spildevandsrensningen på BIOFOS' renseanlæg på Lynetten.

Der blev åbnet for biogashanen på Lynetten i slutningen af 2013, og i 2014 er der blevet arbejdet på at sikre en fast, høj leverance af biogas i bygassen til HOFORs godt 300.000 københavnske kunder. Målet for 2015 er, at 20 pct. af bygassen kommer fra biogas.

Sol på vandværker

I 2014 begyndte arbejdet med at etablere solceller på HOFORs lokationer, og Regne-mark Vandværk samt Lejre Vandværk har nu et solcelleanlæg. Solcellerne skal levere den energi, som vandværkerne bruger på at pumpe vandet ud til hovedstadsområdets kunder, og er således et led i at skabe bæredygtige byer.

Alternative teknologier – geotermi og store varmepumper til fjernvarme

Hvis Københavns Kommune skal være CO₂-neutral i 2025, så kræver det blandt andet flere og nye teknologier i fjernvarmeforsyningen. Udover at bygge en

kraftværksblok, som kan forbrænde biomasse, så arbejder HOFOR parallelt med at udvikle geotermi og store varmepumper. Arbejdet fokuserer på både den økonomiske og tekniske udvikling, der skal til for at teknologierne kan indgå i større skala i varmeforsyningen. I den sammenhæng vil udvikling af bedre muligheder for lagring af varme spille en central rolle.

Ud over at kunne levere grøn fjernvarme, så kan især varmepumper være med til at sikre bedre udnyttelse af den stigende mængde strøm fra vindkraft i det samlede energisystem. Hermed opnås et vigtigt bidrag til Danmarks samlede plan om at integrere mere vedvarende energi i Danmark.

KULTUR OG MEDARBEJDERE

REMBRAND

HOFOR har en række ambitiøse mål for sin fremtidige forsyningsvirksomhed, og samtidig stiller omverdenen høje krav til virksomheden om eksempelvis klimatil-



I løbet af de næste år får HOFOR behov for at ansætte en række nye medarbejdere, og der er særligt fokus på at tiltrække de rigtige ingeniører.

pasning. Derfor har det været nødvendigt at ekspandere på medarbejderfronten i 2014.

Der er derfor brug for både mange og specialiserede kompetencer inden for en række forskellige områder, hvor HOFOR har behov for at tiltrække nye medarbejdere.

Derudover medfører en ekspansion i Projektafdelingen ressourcestræk på andre dele af organisationen.

Derfor søsatte HOFOR i 2014 REMBRAND – et initiativ som fokuserer på Ressourcestyring og EMPLOYER BRANDING.

Formålet med REMBRAND er at lægge en strategi og fastsætte mål for, hvordan HOFOR bliver mere kendt som en attraktiv arbejdsplads. Derudover er formålet at etablere en ressourcestyringsmodel, som sikrer, at de nødvendige kompetencer og ressourcer er til stede i organisationen på de rette tidspunkter.

Som nye tiltag for at markedsføre sig som en attraktiv arbejdsplads deltog HOFOR ved flere events på DTU, blandt andet DSE-Messen i foråret og i GRØN Karriere i efteråret. Her havde HOFOR mulighed for at komme i dialog med potentielt kommende medarbejdere.

Introduktion af nye medarbejdere

HOFOR er en virksomhed i vækst. Med købet af Amagerværket har HOFOR taget et solidt spring ind på listen over landets 100 største virksomheder. Væksten kan også ses på medarbejdertallet, som rundede en markant grænse den 1. december 2014. Ved indgangen til julemåneden kunne HOFOR således byde fuldtidsansat nummer 1.000 velkommen til virksomheden.

Alene med købet af Amagerværket fik HOFOR omtrent 150 nye medarbejdere. Seks andre kom til, da HOFOR begyndte at servicere Brøndby og Vallensbæk på spildevandsområdet. Og derudover har der løbende været en tilvækst i takt med

de massive investeringer i at skabe bæredygtige byer.

Modtagelsen af nye medarbejdere er afgørende for en succesfuld integration i virksomheden. Derfor arbejder HOFOR målrettet på at tage godt imod nye medarbejdere.

I 2014 blev der blandt andet udviklet en helt ny, elektronisk medarbejderhåndbog, og alle nye medarbejdere inviteres til tværgående introduktionsmøder, hvor de også møder repræsentanter fra den øverste ledelse.

Ledelsesudviklingsprogram

I maj 2013 satte HOFOR det to-årige ledelsesudviklingsprogram, LUP, i gang. Formålet med programmet har været, at virksomhedens ledere skulle arbejde med at forankre en ny og stærkere fælles kultur, arbejde mere med tværgående koordinering og fremme ledernes bevidsthed om hvilke udviklingsbehov, de har i deres lederskab.

I 2014 har alle ledere været på de sidste to ud af i alt fire LUP-moduler med oplæg, øvelser og teambuilding. Alle ledere har ligeledes fået foretaget en 360 graders måling med en opfølgende rådgivningssamtale, der havde fokus på udviklingspotentialer i lederskabet.

I forløbet er der også etableret en række mindre grupper, hvor ledere på tværs af lokationer og ansvarsområder mødes til videndeling og sparring.

Det sidste LUP-modul i forløbet blev afholdt i det sene efterår og samlet set har programmet bidraget med handlekraft, udvikling, kulturskabelse og fokus på tværgående samarbejde hos den samlede ledergruppe i HOFOR.

Talentforløb

Medarbejderne, deres engagement og kompetencer er et vigtigt redskab, når visionen om at skabe bæredygtige byer skal

"HOFOR har behov for at tiltrække nye medarbejdere"



Skybrudsriste i indre København var med til at forhindre, at skybruddet den 31. august 2014 fik så alvorlige følger som tidligere. Regnvandet blev ledt direkte ud i havnebassinet.

udfoldes. I 2014 blev der derfor søsat et nyt initiativ, som skal sikre, at HOFOR også i fremtiden tiltrækker, udvikler og fastholder de rigtige medarbejdere.

Initiativet hedder Talentforum og har til formål at understøtte HOFORs strategiske mål om at sætte fokus på intern karriereudvikling og ekstern branding af HOFOR som en attraktiv arbejdsplads.

Talentforum er et forløb for medarbejdere, der med højt fagligt potentiale eller leder-

potentiale har drive, udviser engagement og brænder for at gøre karriere i HOFOR.

Talentforum gik første gang i luften i oktober, og herefter vil der hvert halve år blive udvalgt fem deltagere, som er med i et et-årigt forløb.

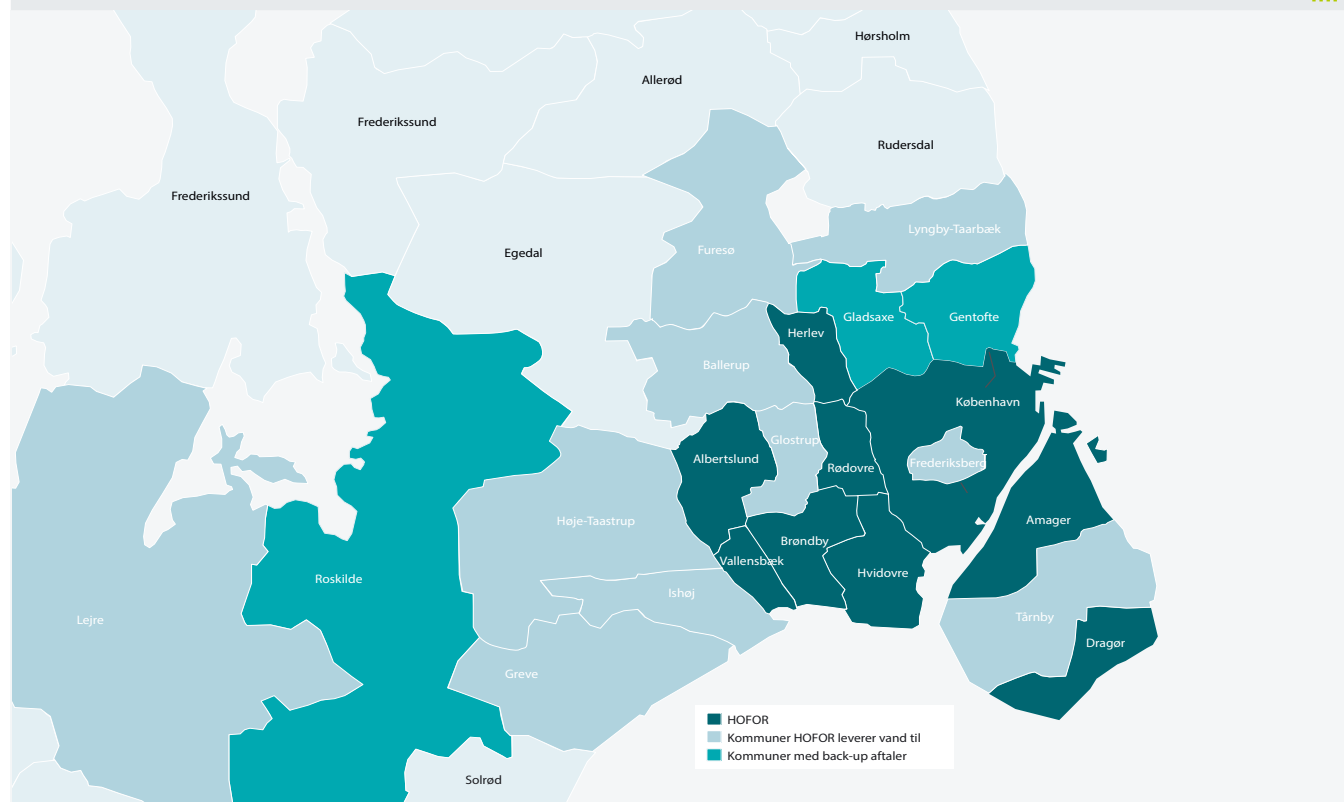
MÅLSÆTNINGER FOR DE KOMMENDE ÅR

HOFOR har nået en række af de mål, som

virksomheden satte sig for nogle år siden, da Koncernstrategi 2015 blev formuleret. Andre projekter er sat i gang, men vil være i fokus mange år ud i fremtiden. Det gælder store projekter som klimasikring, BIO4-projektet, skybrudssikring, dampkonverteringen og beskyttelse af grundvandet. Alle sammen projekter der peger frem mod at nå visionen om at skabe bæredygtige byer med missionen om at levere grøn, sikker og billig forsyning til Hovedstadsområdet.



HER LEVERER VI VAND



VORES VANDVÆRKER



VAND

Mio. kr.	2014	2013
Nettoomsætning incl. andre driftsindtægter	473,6	447,6
- heraf over/underdækning	85,9	30,0
Omkostninger til råvarer og hjælpemidler	-13,8	-16,9
Andre eksterne omkostninger	-219,4	-239,2
Afskrivninger	-334,2	-147,5
Finansielle poster, netto	-30,3	-26,1
Årets resultat før skat	-124,1	17,9
Anlægsaktiver	3.953	4076
Egenkapital	2.006	2.111
Årets investeringer	247	198
Mængder – mio. m ³	49,7	50,4

FORRETNINGSOMRÅDE

Den fælles vandkoncern i HOFOR sælger og distribuerer rent drikkevand til omkring en mio. borgere i HOFORs forsyningsområde. Produktionen af drikkevand fordeler sig på syv regionale værker og otte lokale vandværker. Herfra leveres alt drikkevand til kunderne i de otte ejerkommuner Albertslund, Brøndby, Dragør, Herlev, Hvidovre, København, Rødovre og Vallensbæk. Desuden leveres drikkevand til ni forsyninger i hovedstadsområdet, og der er indgået aftaler om gensidig backup med to forsyninger.

Vandkoncernen oppumper årligt omkring 55 mio. m³ vand på de 15 vandværker, der har en samlet teknisk produktionskapacitet på 65 mio. m³ vand. Koncernen har samlet 2.000 km rentvandsledninger, 70.000 stik og 70.000 målere. Dette gør HOFOR til Danmarks største vandselskab.

De enkelte vandselskaber i koncernen er ikke fusioneret, hvorfor selskaberne har selvstændig økonomi og individuelle priser. HOFOR arbejder dog på at harmonisere priser og serviceniveauer selskaberne imellem, ligesom stordriftsfordele i koncernen kommer kunderne i alle selskaberne til gode.

ÅRETS UDVIKLING

Vandselskabernes resultatopgørelser for 2014 udviser et underskud på samlet 124,1 mio. kr. før skat og selskabernes balancer

pr. 31. december 2014 udviser en egenkapital på samlet 2.006 mio. kr.

Årets resultat skal vurderes i lyset af, at de regulatoriske over-/underdækninger er indregnet i omsætningen og en ekstraordinær nedskrivning på anlæg i 2014. Omsætningen i 2014 er reguleret op med en underdækning på 85,9 mio. kr.

Omsætningen opgjort uden over-/underdækning udgjorde 387,7 mio. kr., hvilket er 7 pct. mindre end året før. Faldet i omsætning er en følge af prisnedsættelser i de fleste af HOFORs vandselskaber fra 2013 til 2014, samt en tilbagebetaling af engrossalg i 2013 på 12 mio. kr., hvoraf de 5 mio. kr. nedskriver vareforbruget i HOFORs interne vandselskaber.

Mængderne er stort set uændrede i perioden. I 2014 blev der solgt 49,7 mio. m³ vand mod 50,4 mio. m³ i 2013. Heraf blev 10,0 mio. m³ solgt til andre vandselskaber udenfor HOFOR, mens 8,6 mio. m³ blev solgt internt mellem vandselskaberne i HOFOR. I 2013 var fordelingen af salget 10,3 mio. m³ udenfor HOFOR og 8,4 mio. m³ internt i HOFOR.

Andre eksterne omkostninger, der primært vedrører omkostninger fra driftsselskabet HOFOR A/S, udgjorde 219,4 mio. kr., hvoraf

10 mio. kr. er tab på salg af Haraldsted Sø og Gyrstinge Sø, der blev solgt tilbage til Ringsted Kommune. Dermed er kapacitetsomkostningerne reelt set 30. mio. kr. eller 14 pct. mindre end i 2013. Faldet i omkostninger kan henføres til lavere driftsomkostninger som følge af mild vinter samt generelt lavere koncernomkostninger.

Afskrivningerne udgjorde 334,2 mio. kr., hvilket er 186,7 mio. kr. mere end i 2013. Den store afvigelse skyldes ekstraordinær nedskrivning af stik og ventiler i HOFOR Vand København A/S. Selskabet har siden 2011 været uenig med Forsyningssekretariatet om værdiansættelsen af den regulatoriske åbningsbalance i selskabet. Uenigheden vedrørte særligt store dimensioner af visse vandledninger og ventiler samt stikledninger for i alt 540 mio. kr. HOFOR har i 2014 fået medhold i en stor del af klagen svarende til en merværdi på 344 mio. kr. og valgt at frafalde de resterende forhold. Eftersom værdierne allerede var medregnet i HOFORs anlægsarkiv, medfører udfaldet af klagen en nedskrivning af aktiverne på 180 mio. kr.

"HOFOR sælger og distribuerer rent drikkevand til omkring en mio. borgere i HOFORs forsyningsområde"

De finansielle poster udviser nettorenteudgifter på 30,3 mio. kr., hvilket er 4,2 mio. kr. mere end året før. Største parten af gælden i selskaberne vedrører et obligationslån i HOFOR Vand København på 1.718 mio. kr., der er optaget i KommuneKredit og anvendt

til indfrielse af gældsbrev i Københavns Kommune. Kommunen har givet tilsagn om indskud af kapital i selskabet for at sikre, at selskabet er i stand til at betale renterne til KommuneKredit og foretage nødvendige investeringer. Indskuddet kan maksimalt udgøre renteudgifterne ved det lånekonverterede gældsbrev. Obligationslånet udløber 20. maj 2015 og det er HOFOR's forventning, at lånet vil blive refinansieret.

ÅRETS INVESTERINGER

Årets investeringer udgjorde 247 mio. kr. De største investeringer i 2014 vedrører renovering og fornyelse af ledninger samt renovering af kildepladser og nyt vandværk ved Marbjerg.

Nyt vandværk ved Marbjerg

HOFOR har bygget et nyt regionalt vandværk ved Marbjerg, nord for Roskilde. Værket kan forsyne HOFOR med 4,8 mio. m³ vand årligt. Værket er bygget til erstatning for det gamle værk fra 1930'erne, som ikke længere var tidssvarende og ikke længere kunne udnytte de indvindingstilladelser, der er knyttet til værket.

Det nye vandværk er bygget med fokus på, at det skal køre fuldautomatisk, med høj drikkevands- og forsyningssikkerhed samt lave driftsudgifter. Vandbehandlingen er bygget op med bundbeluftning i lukkede beholdere og filtrering sker i lukkede sandfiltre. De nye rentvandsbeholdere er som noget nyt bygget som "beholder i beholder", hvor der ikke er udvendigt vandtryk og beholderne kan inspiceres hele vejen rundt, så der ikke kan komme overfladevand ind i beholderne, og utætheder hurtigt kan detekteres.

Solceller på vandværker

I 2014 er der etableret solcelleanlæg på Regnemark Vandværk og Lejre Vandværk. Projektet har til formål at sørge for, at den strøm, der bruges på at pumpe vand ud til hovedstadsområdets en mio. vandkunder, bliver mere bæredygtig. Fremadrettet arbejdes der på at etablere flere solcelleanlæg på HOFORs lokationer.

Distribution

19,5 km af vandledningsnettet er renoveret i 2014. Ved planlægningen er der taget udgangspunkt i de nyeste brud-statistikker samt HOFORs viden om ledningernes tilstand og problemer med relation til driften i de enkelte forsyningsområder. Herudover koordineres med de øvrige ledningsejeres arbejder og kommunernes vejprojekter.

"HOFOR beskytter bl.a. grundvandet ved at rejse ny skov ved de regionale kildepladser"

I samarbejde med IBM og Grundfos indgår HOFOR i projektet "Smarter Cities". Projektet skal bl.a. via en række målestationer i ledningsnettet i København give et væsentligt bedre overblik over vandstrømmene i vandledningsnettet. Med dette overblik kan HOFOR forbedre sporingen af lækager.

Omlægninger som følge af anden infrastruktur

HOFOR har i 2014 foretaget omlægninger af ledninger som følge af flere store infrastrukturprojekter, herunder særligt etablering af Metro Cityringen og Ringstedbanen. Der er endvidere planlagt omlægninger i forhold til at gøre plads til den nye Letbane. HOFOR bestræber sig på at få størst mulig nytte og smartere løsninger ud af disse omlægninger.

ÅRETS AKTIVITETER

Prislofter

Forsyningssekretariatet fastsætter hvert år et prisloft for det enkelte selskab, som sætter et loft over selskabets samlede indtægter. Da de enkelte vandselskaber i HOFOR koncernen fortsat er selvstændige selskaber, har de egne prislofter.



Postevand er 900 gange mere miljøvenligt end kildevand på plastflasker – og så koster det næsten ingenting..

HOFOR har fortsat indvendinger imod den model, som Forsyningssekretariatet anvender til at benchmarke vandselskaber mod hinanden, fordi den ikke tager tilstrækkelig højde for, at forsyningerne har forskellige rammebetingelser i form af særlige forhold, miljømål og serviceniveauer. HOFOR har i 2014 deltaget aktivt i den evaluering, der blev foretaget af reguleringen, og er fortsat i dialog med både Naturstyrelsen og Forsyningssekretariatet for at en mere rimelig og gennemskuelig model kan blive tilvejebragt.

En række af vandselskaberne i HOFOR - og i landet i øvrigt - står også bag en sag mod SKAT vedrørende den skattemæssige værdiansættelse af visse vandselskabers åbningsbalancer. Selskaberne er uenige i SKATs fremgangsmåde, og DANVA er gået ind i sagen på branchens vegne.

Strategi for grundvandsbeskyttelse

Drikkevandet hentes op dybt nede fra undergrunden. Det tager som regel naturen 35-50 år at danne grundvandet, men nogle steder er grundvandet flere hundrede år gammelt. Grundvandsbeskyttelse kræver derfor langsigtet planlægning, når det skal sikres, at kommende generationer fortsat kan få drikkevand, der er baseret på rent grundvand.

Der er i mange år arbejdet med grundvandsbeskyttelse i de tidligere selskaber, herunder med skovrejsning, pesticiddeklarerationer, kampagneaktivitet mv. De senere år er der brugt ca. 25 mio. kr. årligt på disse aktiviteter.

HOFORs bestyrelse vedtog i 2014 en ny og mere ambitiøs strategi for grundvandsbeskyttelsen i HOFOR. De strategiske ambitioner for grundvandsbeskyttelsen i HOFOR hviler nu på fire ben:

- Kortlægning og prioritering: Grundvands-



Naturen omkring kildepladser er særligt vigtig at passe på, så vi undgår eksempelvis nedsivning af sprøjtegifte i fremtiden.

beskyttelsen målrettes de indvindingsområder, hvor beskyttelsen gør mest nytte og gennemføres på den økonomisk mest effektive måde.

- Forebyggelse: Grundvandet beskyttes i indvindingsområderne for at sikre forsynings-sikkerhed og investeringer på lang sigt.
- Styring og overvågning: Grundvandskvaliteten sikres gennem styring af indvindingen fra den enkelte boring og gennem overvågning af grundvandskvaliteten.
- Samarbejde: Vi samarbejder med myndigheder og andre forsyningsområder om at beskytte den fælles grundvandsressource og sikre de optimale rammer herfor.

Arbejdet med den nye strategi vil medføre et højere niveau i omkostningerne til grundvandsbeskyttelse over en 40-årig periode i forhold til de 0,49 kr./m³, der opkræves i dag.

HOFOR beskytter blandt andet grundvandet ved at rejse ny skov ved de regionale kildepladser og indgår aftaler om miljøvenlig drift af landbrugsarealer. Ved udgangen af 2014 er der realiseret 1.026 hektar af de knap 4.000 hektar skov, der indgår i

samarbejdsaftalen mellem de involverede kommuner, HOFOR og staten.

Der er i løbet af 2014 endvidere indgået aftaler med lodsejere om pesticidfri landbrugsdrift på yderligere ca. 15 hektar, så det samlede pesticidfri areal på HOFORs kildepladser nu er knapt 410 hektar. HOFOR indgår derudover i en del såkaldte Vandsamarbejder med lokale vandværker, vandforsyninger, borgere og lokale myndigheder om at beskytte grundvandet.

Hovedaktiviteten i de lokale Vandsamarbejder har været at sløjfe ubenyttede brønde og borer for at undgå at de kan udgøre en risiko for forurening af grundvandsmagasinerne. Der er blevet sløjfet cirka 730 brønde og borer.

Indvindings- og forsyningsstrategi

Bestyrelsen i HOFOR vedtog i maj 2014 en ny indvindings- og forsyningsstrategi, der fastlægger, hvordan kunderne sikres en bæredygtig, sikker og effektiv vandforsyning.

Som opfølgning på indvindings- og forsyningsstrategien, blev der i 2014 arbejdet

med en overordnet projekt- og tidsplan for de aktiviteter, der skal gennemføres for at vedligeholde og optimere de lokale indvindinger. Arbejdet omfatter en lang række selvstændige projekter, som startes op i første halvdel af 2015 og bliver gennemført i dialog med kommunerne.

Indvindingstilladelser

HOFOR har for de regionale værker indsendt ansøgninger til de relevante kommuner om fornyede indvindingstilladelser. For de regionale værkers vedkommende er kommunernes sagsbehandling blevet forsinket af postyret om vandplanerne, som Natur- og Miljøklagenævnet sendte tilbage til Naturstyrelsen i december 2012 til fornyet behandling.

HOFOR har en god dialog med kommunerne, og forventer derfor ikke, at der vil være væsentlige problemer forbundet med at få de nødvendige indvindingstilladelser. Der vil blive fastsat vilkår, som sikrer at hovedstadsområdet vandforsyning tilgodeses, samtidig med at der tages de nødvendige natur- og miljøhensyn, for at opnå

den størst mulige grad af bæredygtighed i den fremtidige vandindvinding.

HOFOR forventer, at processen omkring de fremtidige indvindingstilladelser for de regionale kildepladser snart kan genoptages. Bortset fra indvindingen i Dragør foreligger der nye indvindingstilladelser til de lokale værker.

Dokumenteret drikkevandssikkerhed

I 2014 blev HOFORs ISO 22000 certificering, til dagligt kaldet DDS, udvidet til at omfatte alt vand, der produceres og leveres af HOFOR, det vil sige også vandet fra de lokale værker. De syv regionale vandværker i HOFOR har været DDS certificerede siden 2008.

DDS stiller skærpede krav til håndteringen af drikkevandet og sikrer, at HOFOR gennem risikovurderinger, planlægning og forebyggende styring sørger for optimal drikkevandssikkerhed på hele vandets vej fra indvinding til forbruger.

Blødt vand

Undersøgelser gennemført i 2012 og 2014 for bl.a. HOFOR og Naturstyrelsen viste, at der både er økonomiske og miljømæssige gevinster ved at afkalke drikkevandet. I nabolandene Sverige og Tyskland fjerner man mange steder kalken fra vandet af miljømæssige og økonomiske årsager.

Nogle af de samfundsmæssige gevinster vil være, at færre kemikalier og sæberester skal renses ud af spildevandet. CO₂-belastningen vil også blive reduceret, da energiforbruget til varmforsyning og opvarmning i hjemmets forskellige apparater og maskiner falder, når rørene ikke kalker til.

Efter en forbrugerundersøgelse blandt borgere og erhvervsvirksomheder i Brøndby ansøgte og fik HOFOR i 2013 Brøndby Kommunes principielle tilladelse til blødgøring af alt drikkevand i Brøndby. Forud for tilladelsen opnåede Brøndby Kommune sundhedsmyndighedernes accept af projektet.

I foråret 2014 testede HOFOR blødgøringsprocessen på Brøndbyvester Vandværk i et pilotforsøg. Ved pilotprojektet sænkede vandets hårdhed fra 26 °dH til 10 °dH. Pilotforsøget viste også, at den anvendte pelletmetode er robust og driftsikker. De dannede pellets fra blødgøringen blev i december 2014 godkendt af Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri til anvendelse som jordforbedringsmiddel.

Et tilsvarende pilotforsøg blev gennemført i december 2014 på Sønderød Vandværk i Furesø Kommune. Forsøgets resultater er som forventet, og rapporteres til Furesø Kommune i foråret 2015.

HOFOR har i efteråret 2014 indsendt en ansøgning til Brøndby Kommune om tilladelse til ombygning af vandværket og etablering af kalkfældningsanlæg. HOFOR forventer at kunne levere blødgjort vand til Brøndby Kommune fra 2016. I forbindelse hermed vil der blive gennemført informationskampagner for både private og erhvervsvirksomheder, og der vil blive etableret en før- og eftermåling af kundernes adfærd i forhold til f.eks. reduceret brug af sæbe.

Samtidig har HOFOR udfærdiget en ansøgning til Furesø Kommune om tilladelse til blødgøring på Sønderød Vandværk.

Sekundavand

Det politiske mål om at erstatte fire pct. af drikkevandet i Københavns Kommune med sekundavand har affødt et pilotprojekt i Nordhavn, som skal afklare potentialet for lokaludnyttelse af saltholdigt grundvand. Det saltholdige grundvand indvindes fra en kystnær boring og erstatter den mængde drikkevand, som traditionelt bruges til toiletskyl, svarende til ca. 15 pct. af det samlede forbrug i en husholdning.

Med en dispensation fra Naturstyrelsen og en nylig indgået aftale med bygherre er det første gang, at et forsyningsselskab leverer vand af anden kvalitet end drikkevand (sekundavand) til private husholdninger. HOFOR afprøver konceptet i en bygning

i den nye bydel Nordhavn, hvor 95 lejligheder nu skal skylle ud i toiletterne med saltholdigt grundvand.

Boligerne forventes at stå klar i 2016. Konceptet, der indebærer separat rørføring og simpel indvinding samt behandling (uden afsaltning), evalueres af projektets partnerskab bestående af HOFOR, vidensinstitutioner, rådgiver, producent samt kommunen. Evalueringen skal bl.a. omfatte økonomi, sundhed, kundetilfredshed mm. og forventes færdig i 2017.

Nye leveringsbestemmelser for vand

Der er i 2014 udarbejdet enslydende leveringsbestemmelser for alle vandselskaberne i HOFORs forsyningsområde. Bestemmelserne er godkendt i alle kommunerne. Fordelen ved at ensrette leveringsbestemmelserne er, at administrationsgrundlaget bliver enklere og dermed lettere at arbejde med. Herudover understreges det, at HOFOR er et fællesskab, hvorfor der gælder samme gode retningslinjer for alle forbrugere tilknyttet vandkoncernen.

Leveringsbestemmelserne følger med nogle få forskelle Naturstyrelsens normalregulativ af maj 2014 for almene vandforsyninger. Med de nye bestemmelser er der nu mulighed for i alle kommuner – efter en længere procedure med rykkere og varsel – at lukke for vandet ved manglende betaling. Dette forventes at mindske udeståender og tab. Ved at godkende leveringsbestemmelserne giver kommunalbestyrelserne endvidere myndigheder til vandselskabet til at lukke for vandet ved fare for forurening og omfattende vandspild.

Vandkvalitet

Der er i oplandet til de lokale værker udfordringer med en vanskelig, naturlig vandkvalitet (herunder bl.a. forhøjet nikkellindhold), samtidigt med at der er mange aktiviteter, der potentielt kan true kvaliteten af grundvandet. Indvindingen er derfor i samarbejde med kommunerne underlagt et skærpet analyseprogram for overvågning af vandkvaliteten. Vandet, som le-

des til kunderne, har en god kvalitet, der naturligvis overholder kvalitetskravene. I tilfælde af overskridelser tages der straks omprøver, og et beredskab håndterer eventuelle kvalitetsproblemer.

Prøvetagning og kvalitetskontrol er i 2014 videreført på et meget højt niveau. Overvågningen er skærpet i forhold til de lovpålagte minimumskrav. Overvågningen er tilrettelagt ud fra en risikovurdering af indvindingen, produktionen og distributionen. HOFOR har sit eget vandkvalitetslaboratorium i Valby, der foretager kontrol af hele koncernens leverance af vand. I 2014 blev der udtaget ca. 9.700 prøver til sikring af vandkvaliteten.

MÅLSÆTNINGER OG FORVENTNINGER FOR DET KOMMENDE ÅR

I de kommende år vil arbejdet med renovering af vandværkerne og implementering af blødgøring fylde meget, hvad angår såvel planlægning og projektering som i forhold til samarbejdet med de berørte myndigheder og aftagerkommuner. Der til kommer planlægning og implementering af hele formidlingsdelen i forhold til HOFORs kunder, der skal tillægge sig nye vaner i brugen af vandet. I arbejdet med omlægning af ledninger i forbindelse med Letbanen vil der være fokus på at finde fordele ved nye og smartere løsninger.

LANGSIGTEDE MÅL

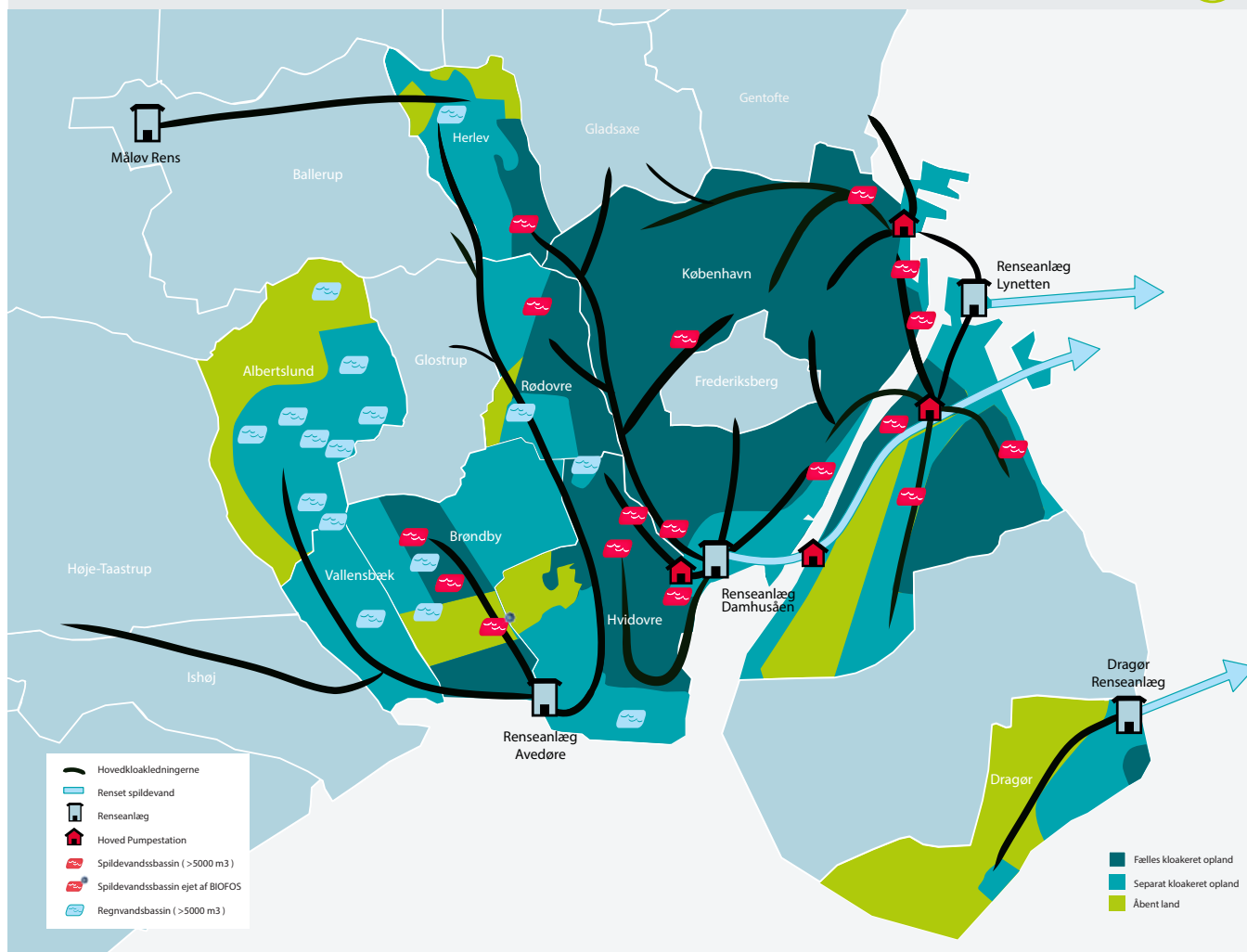
Det er HOFORs mål at fastholde den høje forsyningsikkerhed og nedbringe omkostningerne. Der er fokus på løbende effektiviseringer og forbedringer samt optimering af kapacitetsudnyttelsen. En bedre og mere effektiv forsyning skal også sikres gennem samarbejder med branchen.

Arbejdet med grundvandsbeskyttelsen har et langsigtet perspektiv, og over en årrække vil alle HOFORs kildepladser være sikret mod forurening fra jordbrug mv. Endvidere vil HOFOR bidrage til fremme af bæredygtige stofkredsløb, f.eks. ved levering af kalkpellets fra blødgøringsprocessen til jordforbedringsformål.



I 2014 blev der udtaget ca. 9.700 prøver til sikring af drikkevandskvaliteten – og HOFORs ISO 22.000 certificering blev udvidet til også at omfatte vand fra de lokale vandværker.

HER HÅNDTERER VI SPILDEVAND



SPILEDEVAND OG RENSNING (BIOFOS)

Mio. kr.	2014	2013
Nettoomsætning incl. andre driftsindtægter	896,5	724,0
- heraf over/underdækning	-24,1	-124,0
Omkostninger til råvarer og hjælpemidler	-193,2	-251,4
Andre eksterne omkostninger	-135,5	-135,3
Personaleomkostninger	-90,2	-
Afskrivninger	-383,8	-269,8
Finansielle poster, netto	-51,3	-35,7
Årets resultat før skat	42,5	31,8
Anlægsaktiver	12.189	7.595
Egenkapital	8.496	4.362
Årets investeringer	736	447
Mængder spildevand – mio. m ³	37,1	37,5

FORRETNINGSOMRÅDE

Spildevandsselskaberne i HOFOR står for transport af overfladevand (regnvand) og spildevand i Albertslund, Brøndby, Dragør, Herlev, Hvidovre, København, Rødovre og Vallensbæk.

Selskaberne har tilsammen 2.554 km ledninger, 103 regnvandsbassiner samt 38 spildevandsbassiner. Selskaberne ejer 285 pumpestationer, som pumper spildevand frem til rensningsanlæggene i BIOFOS-koncernen. Endelig ejer HOFOR et rensningsanlæg i Dragør med en kapacitet på 22.000 personekvivalenter.

BIOFOS-koncernen ejer de tre renseanlæg Lynetten, Avedøre og Damhusåen, der tilsammen renser 130 mio. m³ spildevand for 1,2 mio. mennesker i hovedstadsområdet hvert år. Ressourcerne i spildevandet udnyttes til CO₂-neutral strøm, biogas, fjernvarme til borgerne i hovedstadsområdet.

ÅRETS UDVIKLING

Spildevandskoncernens resultatopgørelse for 2014 udviser et overskud på 42,5 mio. kr. før skat mod et overskud på 31,8 mio. kr. i 2013. Koncernens balance pr. 31. december 2014 udviser en egenkapital på 8.496 mio. kr. mod 4.362 mio. kr. i 2013. Den store stigning i egenkapitalen skyldes indskud af ejerandel i BIOFOS koncernen per 1. januar 2014 samt af spildevandssels-

skaberne i Brøndby og Vallensbæk per 31. december 2014.

Årets resultat skal vurderes i lyset af, at de regulatoriske over-/underdækninger er indregnet i omsætningen. Omsætningen i 2014 er reguleret ned med en overdækning på 73,2 mio. kr. for HOFORs spildevandsselskaber og op med en underdækning på 49,1 mio. kr. for BIOFOS.

Omsætningen for spildevandsselskaber opgjort uden over-/underdækning udgjorde 709,1 mio. kr. mod 848 mio. kr. i 2013. Faldet i omsætningen er en følge af, at priserne i samtlige spildvandselskaber blev sat ned fra 2013 til 2014. Omsætningen i BIOFOS opgjort eksklusiv over-/underdækning er 444,5 mio. kr. – hvoraf 233,0 er solgt internt til spildvandselskaberne i HOFOR.

Mængderne er stort set uændrede i perioden. Spildevandskoncernen afledte i 2014 37,1 mio. m³ spildevand mod 37,5 mio. m³ i 2013.

Andre eksterne omkostninger, vedrører primært omkostninger fra driftsselskaberne HOFOR A/S og BIOFOS A/S. Kapacitetsomkostningerne i spildevandsselskaberne udgjorde 121,5 mio. kr., hvilket er 14 mio. kr. eller 10 pct. mindre end i 2013. Faldet i omkostninger kan henføres til færre ud-

gifter til drift og vedligehold og generelt lavere koncernomkostninger. For BIOFOS er kapacitetsomkostningerne inklusive personaleomkostninger 104,1 mio. kr.

Afskrivningerne udgjorde 383,8 mio. kr. i alt hvoraf 218,1 mio. kr. vedrører spildevandsselskaberne.

De finansielle poster udviser nettorenteudgifter på 51,3 mio. kr. Størsteparten af gælden i selskaberne vedrører et obligationslån i HOFOR Spildevand København på 3.058 mio. kr., der er optaget i Kommunekredit og anvendt til indfrielse af gældsbev i Københavns Kommune. Kommunen har givet tilsagn om indskud af kapital i selskabet for at sikre, at selskabet er i stand til at betale renterne til KommuneKredit og foretage nødvendige investeringer. Indskuddet kan maksimalt udgøre renteudgifterne ved det lånekonverterede gældsbev. Obligationslånet udløber 20. maj 2015 og det er HOFOR's forventning, at lånet vil blive refinansieret.

ÅRETS INVESTERINGER

Årets investeringer udgjorde 736,2 mio. kr., hvoraf de 568,5 mio. kr. er afholdt af spildevandsselskaberne og 167,7 mio. kr. er afholdt af renseselskaberne. Den største investering (223 mio. kr.) i 2014 vedrører anlæg af Damhusledningen i Hvidovre, Rødovre og København.

Damhusåen

HOFOR etablerer to afløbstunneler langs Damhusåen i hhv. Hvidovre og Københavns kommuner, som både reducerer forureningen af Damhusåen og sikrer området bedre under skybrud. Ledningerne er henholdsvis tre og 2,5 meter i diameter, og begge etableres ved boring af tunneller for at skåne naboerne og miljøet.

Projekterne udgør – sammen med den tilhørende ombygning af Åmarken Pumpestation – en samlet investering på lige under en milliard kroner – en i spildevandssammenhæng meget stor investering og HOFORs absolut største anlægsprojekt på spildevandsområdet.

Når der anlægges to forskellige ledninger på hver side af åen, er det bl.a. for at sikre, at der ikke løber vand fra det højere liggende København, til det lavere liggende Hvidovre, og oversvømmer kældrene her.

Anlægsarbejderne startede i foråret 2013 og i 2014 startede selve tunnelboringen. Arbejderne forventes afsluttet i 2016 med undtagelse af enkelte retableringsarbejder.

Åmarkens Pumpestation

Som en del af projekterne langs Damhusåen er HOFOR i gang med at udbygge Åmarkens Pumpestation. Det gamle pumpehus er revet ned og erstattet af et nyt, der både rummer den eksisterende pumpestation, der modtager vand fra syd, og den nye pumpestation, der vil modtage spildevand fra nord, som en del af projektet omkring Damhusledningen. Under særlig kraftig regn kan Rensningsanlæg Damhusåen ikke modtage alt spildevandet. Projektet omfatter derfor en aflast-

ningspumpestation, som i disse situationer vil pumpe fortyndet spildevand direkte ud i Damhusåen.

Aflastningspumpestationen er udstyret med to store propelpumper, som hver kan pumpe 3.000 liter pr sekund. Pumpestationen er forberedt til, at der kan monteres yderligere to pumper, så der kan opnås en samlet kapacitet på 12.000 liter pr sekund.

Kløvermarkens pumpestation

Danmarks formentlig største kloakpumpestation skal udskiftes efter 114 år i funktion. Gennem pumpestationen på Kløvermarksvej pumpes ca. 2/3 af alt det vand, der ledes til Renseanlæg Lynetten. I regnvejr drejer det sig om op til 32.500 m³ vand i timen. Pumpestationen er vital for afledningen af spildevand fra Amager, Indre by, brokvartererne og Frederiksberg.

Den ny pumpestation som erstatning for den gamle er under projektering og sam-

men med pumpestationen skal hovedkloakkerne i området omlægges. Projektet er budgetteret til 275 mio. kr. og hertil kommer udgifter til relaterede projekter i området. Projektet vil muliggøre ændringer i brugen og det visuelle indtryk af området omkring pumpestationen.

Realiseringen af projektet forventes opstartet med udgangen af 2015 og med afslutning i 2018.

Omlægninger som følge af anden infrastruktur

HOFOR har i 2014 foretaget omlægninger af ledninger som følge af flere store infrastrukturprojekter, herunder særligt etablering af Metro Cityringen og Ringstedbanen. Der er endvidere planlagt omlægninger i forhold til at gøre plads til den nye Letbane. HOFOR bestræber sig på at få størst mulig nytte og smartere løsninger ud af disse omlægninger.

Ledningsrenovering

HOFOR foretager renovering af kloakledninger baseret på tv-inspektion. Kloakhovedlednings-strækninger samt stikledninger tv-inspiceres og renoveres om nødvendigt ud fra fastsatte renoveringskriterier. Udover systematisk tv-inspektion og gennemgang af oplande danner kommunernes asfaltarbejder og vejprojekter samt HOFORs egne fjernvarme- og klimasikringsprojekter grundlag for planlægning og prioritering af tv-inspektion samt efterfølgende kloakledningsrenovering.

HOFOR har i 2014 foretaget tv-inspektion på 73 km hovedledning, og renoveret 3,6 km hovedledning. Endvidere er 400 stik afproppet og 623 stik renoveret.

ÅRETS AKTIVITETER

Brøndby og Vallensbæk spildevandsselskaber

Den 1. juli 2014 bød HOFOR 50.000 nye kunder på spildevandsområdet velkommen. Den dag overtog HOFOR drifts- og serviceaftalen, som spildevandsselska-



berne i Brøndby og Vallensbæk kommuner indtil da havde med BIOFOS. Fra den 31. december 2014 indgår spildevandsselskaberne i HOFOR.

BIOFOS

BIOFOS er ejet af de 15 kommuner, som gik sammen om at stifte koncernen. Otte af de 15 kommuner er en del af HOFOR, og disse otte kommuner har valgt at eje BIOFOS gennem HOFOR. HOFOR ejer dermed 67,60 pct. af BIOFOS. De to koncerner har derfor et meget tæt samarbejde, og store investeringer i pumper, ledninger og lignende bliver koordineret i fællesskab. Det tætte samarbejde er understreget af, at de to koncerner har samme bestyrelsesformand.

Selskabet ejer de tre rensningsanlæg Avedøre, Damhusåen og Lynetten, der tilsammen renser 130 mio. m³ spildevand fra 1,4 mio. mennesker i hovedstadsområdet hvert år. Af affaldet fra spildevandet produceres der CO₂-neutral strøm, gas og fjernvarme til borgerne i hovedstadsområdet.

"HOFOR har gjort en stor indsats for at sikre byen"

Samarbejde mellem HOFOR og BIOFOS

I 2014 har der i BIOFOS været stor fokus på fusionen af de tre rensningsanlæg Avedøre, Damhusåen og Lynetten. Eksisterende organisation og opgaver er justeret og nye samarbejdsfora er oprettet mellem de 15 ejerkommuner.

HOFOR har et tæt og styrket samarbejde med BIOFOS. I forbindelse med den generelle udbygning af afløbssystemet, skal der være tæt dialog mellem selskaberne, og der skal etableres fælles arbejde, hvor der er fælles mål.

Der er nedsat en arbejdsgruppe til beskrivelse af det samarbejdsprojekt, der skal bygge videre på det arbejde og de erfaringer, der er skabt i de gamle selskaber. Dvs. videreførelse af projekterne Intelligent SpildevandsHåndtering (ISH), Samarbej-



De nye store spildevandsledninger i Hvidovre og København tæt på Damhusåen, skal i fremtiden sikre en bedre vandkvalitet i åen.

de om Udvikling af SpildevandsSystemet (SUSS) og Kapacitetsprojektet.

I 2014 er der arbejdet med den fremtidige styring af tømningen af de to store Damhusledninger/-bassiner, som er under etablering. Dette arbejde forventes udvidet i 2015 til formulering af en fælles vision for styring af det fremtidige afløbssystem. Fremtidens afløbssystem, skal håndtere langt større mængder regnvand end i dag, hvilket sætter kapaciteten i både ledninger og på rensningsanlæg under stort pres. Der er en stor forventning om, at en koordineret, intelligent samstyring kan reducere behovet for udbygning af kapaciteten.

HOFOR er i 2014 gået i gang med internt at opbygge et specialiseret team, der selv kan udvikle digitale afløbsmodeller, så selskabet fremadrettet selv kan forestå hydrauliske beregninger og analyser. I 2014 er der indledt dialog med BIOFOS om muligheden for at HOFOR fremover kan varetage opbygning og vedligeholdelse af den hydrauliske afløbsmodel for rensningslæggens opland.

Samarbejde om klimatilpasning

En af de væsentlige grunde til dannelsen

af HOFOR var ønsket om at samarbejde tæt omkring klimatilpasning og skybrudssikring. Det store skybrud i juli 2011 og erkendelsen af, at vandet ikke kender til kommunegrænser, gav det fælles udgangspunkt, at de store investeringer i klimasikring skal koordineres, for at give størst mulig nytte og synergi i fællesskab.

Det har derfor været en vigtig opgave i 2014 at videreudvikle det gode samarbejde om klimatilpasningen på tværs af kommuner og forsyninger. HOFOR har ikke begrænset sig til at sikre samarbejde med og mellem ejer- og observatørkommuner, men har rakt ud mod alle i oplandet, som ønsker at samarbejde. I 2014 overtog HOFOR som led heri sekretariatsopgaven for Regnvandsforum. Regnvandsforum er et forum for samarbejde om klimatilpasning og skybrudssikring mellem kommuner, forsyninger og beredskab i hovedstadsområdet.

Skybrudssikring af København

København blev ramt af et skybrud d. 31. august 2014. Det gik ikke så galt som i 2011. Det skyldtes til dels, at skybruddet ikke var helt så voldsomt, men også at HOFOR har gjort en stor indsats for at

sikre byen. I Indre by er der etableret skybrudsriste i gaderne og huller i kajanlægget, så vandet kan komme ud i havnen. Løsningerne var den direkte årsag til, at Nationalbanken, Holmens Kirke og kælderrestauranter i området denne gang undgik ødelæggende oversvømmelser.

HOFOR har også sikret sine pumpestationer mod vand, og i modsætning til i 2011 skete der ikke nedbrud af de elektriske installationer i forbindelse med skybruddet. Sluserne, der er installeret i de gamle udløb til havnen, fungerede og åbnede automatisk. Alt dette sikrede, at vandet kunne fjernes lige så hurtigt pladsen i kloaksystemet tillod det.

I 2014 har HOFOR i samarbejde med Københavns Kommune konkretiseret ca. 300 skybrudsprojekter med henblik på at ansøge Forsyningssekretariatet om tilladelse til at realisere dem som medfinansieringsprojekter over en længere årrække. Ansøgningerne skulle af sted, mens der stadig var mulighed for at få tilladelse til 100 pct. finansiering fra spildevandsselskaberne. Projekterne er hentet fra skybrudskonkretiseringsplanerne for syv delområder. Københavns Kommune, HOFOR, Frederiksberg Kommune, Frederiksberg Forsyning, Gentofte og Gladsaxe kommuner samt Nordvand A/S udarbejdede i 2013 de syv planer, der har til formål at anskueliggøre, hvordan de fire kommuner kan sikres mod skader fra oversvømmelser i forbindelse med skybrud, og hvad det vil koste.

Målet er over de næste 20-30 år at forsyne byen med et helt nyt 'lag' af infrastruktur. Veje, pladser og grønne områder tænkes indrettet til håndtering af store vandmængder under skybrud, uden at det skal gå ud over byens normale funktion i tørvejr.

Harrestrup Å

Ti kommuner udleder vand til Harrestrup Å; Albertslund, Ballerup, Brøndby, Frederiksberg, Gladsaxe, Glostrup, Herlev, Hvidovre, København og Rødovre. Seks af disse kommuners spildevandsselskaber er med i

HOFOR, og selskabet har siden 2013 fungeret som projektsekretariat for et store tværkommunalt samarbejdsprojekt, der skal sikre, at å-systemet udvikles, så det kan rumme fremtidens store regnmængder. Man er i projektet enige om, at udgifterne til anlæggene skal betales af forsynings-selskaberne, og har aftalt, at de skal fordeles efter, hvor store arealer, man hver især leder vand til åen fra.

*"Det er unikt, at
havnevandet i en
millionby som København
er så rent, at man kan
bade i det"*

St. Vejleå

Der er i 2014 arbejdet videre med det store projekt omkring St. Vejleå. Der er tale om omlægning og klimatilpasning af et af landets største regnvandstekniske anlæg tilhørende Kloaksammenslutningen Vallensbæk Mose (samarbejde mellem forsyningerne i Albertslund, Brøndby, Glostrup, Høje-Taastrup, Ishøj og Vallensbæk kommuner).

Projektet finansieres via erstatningssum fra Banedanmark i forbindelse med etablering af København-Ringstedbanen, hvor der nedlægges en olieudskiller og noget bassinvolumen i Vallensbæk Sø. Første rate af erstatningssummen på i alt 40,44 mio. kr. blev udbetalt i 2014, den resterende del i 2015.

Med de nye regnvandsanlæg vil regnvandet fremover blive ledt væk fra boligområder, så man undgår oversvømmelser her.

Kagsåen

Ved Kagsåen er HOFOR involveret i et andet stort tværkommunalt projekt sammen med Nordvand og de to kommuner Herlev og Gladsaxe. Kagsåen leder vand til Harrestrup Å og videre til Kalveboderne. Kagså er i dag stærkt påvirket af spildevand.

Når det regner, aflastes der spildevandsopblandet regnvand til åen via 22 overløb fra afløbssystemet i Gladsaxe og Herlev.

Parterne har i samarbejde udarbejdet et idéforslag til at løse problemerne kaldet "Kagså kvalitetsprojekt", som både rummer en klimatilpasning af afløbssystemet i de tilhørende oplande, og som forbedrer vandkvaliteten i Kagsåen og det nedstrøms vandløbssystem (Harrestrup å og Kalveboderne).

Dokumenteret spildevandssikkerhed (DSS)

HOFOR er certificeret på spildevandsområdet i henhold til ISO 9001 (kvalitetsstandard). Til daglig bliver certificeringen kaldt Dokumenteret Spildevandssikkerhed. DSS omfatter alt transport af spildevand fra forbrugeren til rensning og videre til recipient, og HOFOR har derfor et tæt samarbejde med BIOFOS omkring DSS.

DSS stiller skærpede krav til håndteringen af spildevand gennem risikovurderinger, planlægning og forebyggende styring hele vejen fra forbrugeren til recipienten. De eksterne auditorer har ved det årlige besøg i 2014 givet HOFOR stor ros for risikostyringen af spildevandshåndteringen.

Vandmiljø og badevandskvalitet

Det er unikt, at havnevandet i en millionby som København er så rent, at man kan bade i det. Men det kan faktisk lade sig gøre i hovedstaden, hvor der er mindre end én kilometer fra centrum til tre havnebade.

HOFOR har i alt 16 underjordiske bassiner, som er den direkte årsag til, at kyst- og havnevandet i og omkring København er så rent, at man kan bade i det. Under større regnskyl, hvor pladsen er trang i kloaksystemet, opbevares spildevandet i de store bassiner. På den måde sikres det, at spildevandet ikke længere ledes direkte ud i havnen.

Foreløbig har det rene vand resulteret i, at der er etableret havnebade på Islands Brygge, ved Fisketorvet og i Sydhavnen

samt badestrande ved Amager Strandpark, i Svanemøllebugten og ved Hvidovre Strand. Endvidere er der sket genopretning af et godt vandmiljø i flere åer - bl.a. Harrestrup Å.

Det tværkommunale samarbejde om regnvandshåndteringen skal medvirke til at sikre et godt vandmiljø i hovedstadsområdets vandløb og søer samt rent badevand ved kysterne. Der er som nævnt flere projekter i gang i ejerkommunerne, som netop har som formål at begrænse overløb af urensset spildevand til åer, søer og havet ved kraftige regnskyl. Dette arbejde fortsætter og med endnu større vægt på det tværkommunale samarbejde.

Rotter

Ledningsrenoveringerne er blandt andet vigtige i bestræbelserne på at holde roterne nede i kloaknettet, så de ikke kan søge ud i boligområderne og skabe risiko for uhygiejniske forhold og smittefare. Når HOFOR fra kunder eller kommuner modtager meldinger om huller eller andre tegn på rotteproblemer, tilses stedet hurtigst muligt. Hvis der er tale om brud på kloakken, udbedres dette straks.

MÅLSÆTNINGER OG FORVENTNINGER FOR DET KOMMENDE ÅR

Der har i 2014 været meget høj anlægsaktivitet og mange projekter har været under planlægning. Det gode samarbejde, der er grundlagt mellem forsyningerne og kommunerne i hovedstadsområdet, skal gerne udvikle sig til planlægning, projektering og gennemførelse af konkrete flere anlægsprojekter, som kan afhjælpe konsekvenserne af klimaforandringerne.

Anlægsaktiviteten vil i de kommende mange år være høj, og det skal sikres, at disse anlæg får maksimal samfundsmæssig nytteværdi, og at der tages størst muligt hensyn til byernes indbyggere og brugere i anlægsfasen. Vandkvaliteten i oplandets søer og åer, langs kyster og i havneområderne skal fortsat forbedres ved intelligent håndtering af spildevandet.



HOFOR er i gang med flere store klima- og skybrudssikringsprojekter for at forbedre vandkvaliteten i åer og vandløb. Det kræver ofte samarbejder på tværs af kommunegrænser.

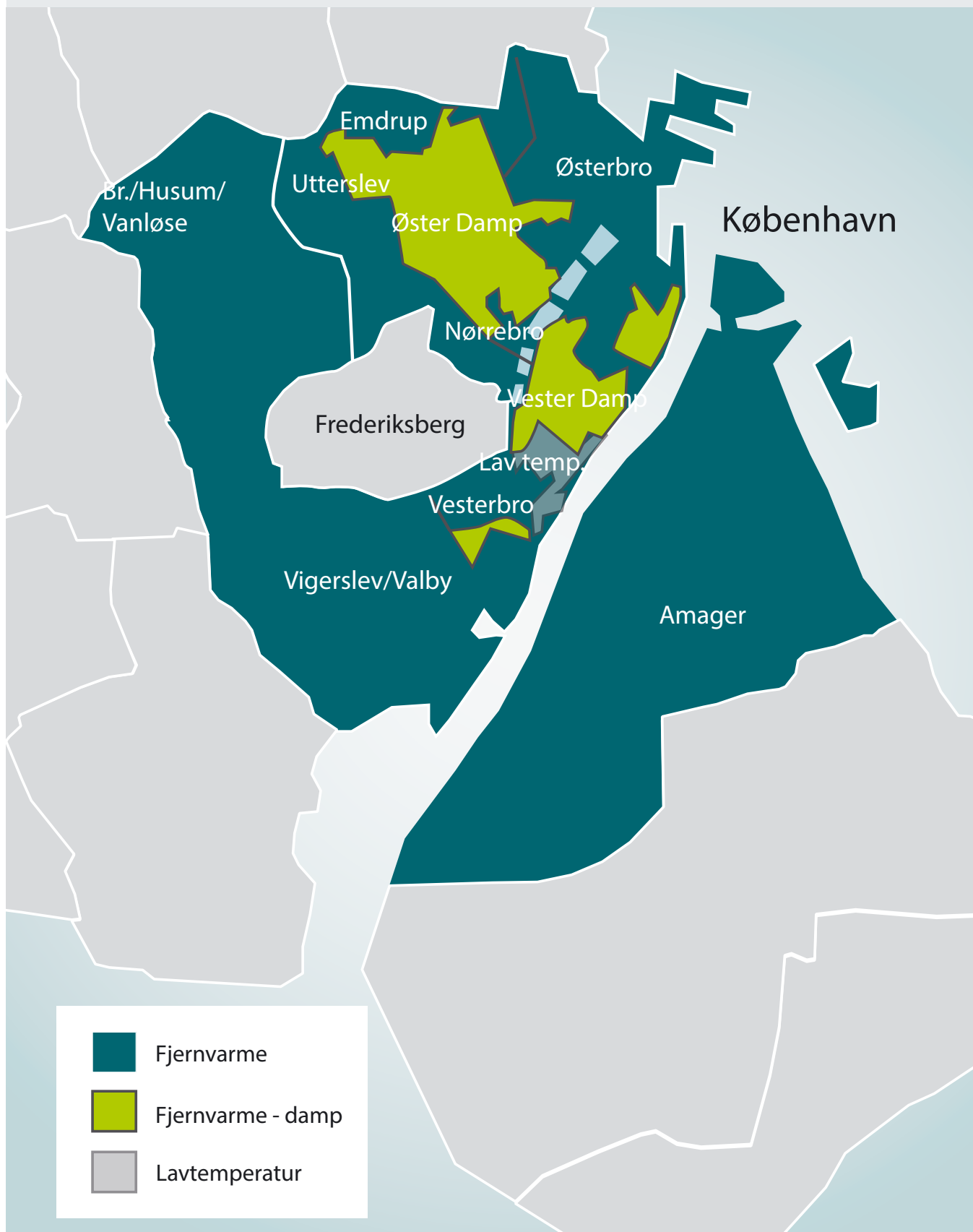
Der bruges energi på at pumpe spildevand og regnvand frem til rensningsanlæggene. HOFOR arbejder på at mindske energiforbruget og på at basere energiforbruget på vedvarende energikilder.

LANGSIGTEDE MÅL

Det er HOFORs mål at fastholde den gode afledning i hverdagssituationer og forbedre sikringen mod skadevoldende oversvømmelser og overløb til recipienter ved

ekstreme regnhændelser. Der er fokus på løbende effektiviseringer og forbedringer samt optimering af kapacitetsudnyttelsen. Endvidere vil HOFOR bidrage til fremme af bæredygtige stofkredsløb, f.eks. ved bioforgasning af spildevandsslam til brug i bygasforsyningen.

HER LEVERER VI FJERNVARME



FJERNVARME

Mio.kr.	2014	2013
Nettoomsætning incl. andre driftsindtægter	2.967,4	3.116,0
- heraf over/underdækning	-51,3	-108,1
Omkostninger til råvarer og hjælpematerialer	-2.160,9	-2.422,9
Andre eksterne omkostninger	-227,0	-242,6
Afskrivninger	-470,5	-398,9
Finansielle poster, netto	-73,1	-95,3
Årets resultat før skat	36,0	-43,8
Anlægsaktiver	6.177	5.951
Egenkapital	2.218	2.182
Årets investeringer	696	329

FORRETNINGSOMRÅDE

HOFOR Fjernvarme P/S varetager primært distribution og salg af fjernvarme i København. Ved udgangen af 2014 aftog ca. 32.000 kunder fjernvarme. Heraf er knap 60 pct. parcelhuse m.m., ca. 30 pct. er etageejendomme og resten er aftagere inden for kontor og handel, industri, offentlige bygninger samt øvrige erhverv.

Ca. 98 pct. af varmebehovet i København dækkes af fjernvarme. Fjernvarmen leveres enten som varmt vand eller som damp, henholdsvis via et 1.348 km langt vandbaseret ledningsnet og et 96 km langt dampbaseret net.

Ca. 2/3 af fjernvarmen indkøbes fra transmissionsselskabet CTR I/S, mens resten, hovedsageligt i form af damp, indkøbes direkte fra varmeproducenterne DONG Energy A/S og HOFOR Energiproduktion A/S.

Størstedelen af fjernvarmen fremstilles på Avedøreværket og Amagerværket samt fra de tre affaldsforbrændingsanlæg i hovedstaden. Hertil kommer supplerende varmeproduktion fra H.C. Ørstedværket og Svanemølleværket. En mindre del af fjernvarmen fremstilles på et geotermianlæg på Amager.

HOFOR Fjernvarme ejer tre spidslastværker, hvoraf to af værkerne leverer til CTR. Produktionen fra spidslastværkerne er lille

- typisk kun produktion, når vejrliget er meget koldt.

Varmelast.dk foretager den daglige fordeling af varmeproduktionen mellem DONG Energy A/S og HOFOR Energiproduktion A/S. Varmelast.dk er et samarbejde mellem HOFOR Fjernvarme P/S og transmissionsselskaberne CTR I/S og VEKS I/S. Lastfordelingen af både vand og damp foretages som en samlet økonomisk optimering af el- og varmeproduktionen på værkerne i hovedstaden.

ÅRETS UDVIKLING

Selskabets resultatopgørelse for 2014 udviser et overskud på 36 mio. kr. og selskabets balance pr. 31. december 2014 udviser en egenkapital på 2.218 mio. kr.

Årets resultat skal vurderes i lyset af, at de prisrelaterede over-/underdækninger er indregnet i omsætningen. Omsætningen i 2014 er reguleret ned med en overdækning på 51,3 mio. kr.

Dækningsbidraget blev væsentligt større end budgetlagt - primært som følge af lavere priser på indkøb af varme. De lavere priser skyldes navnlig, at forsynings-sikkerhedsafgiften på biomasse ikke blev indført i 2014 som forventet. Anførte er hovedforklaringen på overdækningen i 2014.

Omsætningen opgjort uden over-/under-

dækning udgjorde 3.019 mio. kr., hvilket er seks pct. mindre end året før. Faldet i omsætning skete til trods for varmepriser i 2014, der var fem pct. højere end året før. Et vejrlig, der var væsentligt varmere end i 2013, er hovedforklaringen på den lavere omsætning.

Omkostninger til råvarer og hjælpematerialer (primært køb af varme) udgjorde 2.161 mio. kr., hvilket er 11 pct. mindre end i 2013. Lavere indkøbspriser og varmeforbrug er hovedforklaringen på denne udvikling.

Andre eksterne omkostninger, der primært vedrører omkostninger fra driftsselskabet HOFOR A/S, udgjorde 227 mio. kr., hvilket er 16 mio. kr. eller seks pct. mindre end i 2013. Faldet i omkostninger kan henføres til, at udgifter til kundenlæg ikke længere driftsføres (-19 mio. kr.). Udgifterne til energibesparelser udgjorde 53 mio. kr. - en stigning på 13 mio. kr. i forhold til 2013. Dette blev dog opvejet af lavere driftsudgifter i øvrigt, herunder koncernomkostninger på ti mio. kr.

Afskrivningerne udgjorde 470 mio. kr., hvilket er 18 pct. mere end i 2013. De større afskrivninger skyldes navnlig investeringer i varmeproduktionskapacitet hos varmeleverandører.

De finansielle poster udviser nettorentesudgifter på 73 mio. kr., hvilket er 22 mio. kr. eller 23 pct. lavere året før.

Pengestrømmen fra drift og investeringer har været positiv med 12 mio. kr., og dermed er den rentebærende nettogæld nedbragt tilsvarende til 3.435 mio. kr. ultimo 2014. Selskabet har dermed selv kunne finansiere de meget betydelige investeringer i 2014, jf. nedenfor.

Salget af varmeenergi udgjorde 3842 GWh i 2014, hvilket er 14 pct. mindre end i 2013. Målt ved graddage var 2014 ca. 15 pct. varmere end 2013. Effektsalget udgjorde 4.032 MW, hvilket stort set er uændret ift. året før.

ÅRETS INVESTERINGER

Årets investeringer udgjorde 696 mio. kr. Heraf kan 322 mio. kr. henføres til investeringer i varmeproduktionskapacitet hos varmelieferandører.

Årets investeringer i konvertering fra dampbaseret fjernvarme til vandbaseret fjernvarme i form af anlæg af nye ledninger og varmecentraler udgjorde 178 mio. kr. Der er konverteret 85 dampinstallationer, hvoraf 53 er konverteret af HOFOR. Kunderne har selv stået for frivillig konvertering af de resterende 32 dampinstallationer (37 pct.). Der udestår fortsat konvertering af 810 fjernvarmecentraler, der planlægges konverteret med 115 centraler om året frem mod 2021, hvor hele konverteringsprojektet forventes afsluttet.

Opgjort som tilslutningseffekt er der konverteret 36 MW i 2014 mod 28 MW året før. Der resterer herefter konvertering svarende til en produktionseffekt på ca. 183 MW (udgjorde 280 MW ultimo 2008).

I årets løb er der konverteret ledninger svarende til godt seks km (tracé). Aktiviteterne har omfattet en række større ledningsarbejder som færdiggørelse af hovedledninger gennem KU Campus Nord og i

Lersø Parkalle, Baldersgade, Ægirsgade, Strandstræde, Palægade, Nørregade og ved Nørreport Station.

Der er renoveret og omlagt ledninger for i alt 65 mio. kr. i 2014. Det drejer sig især om fjernelse af Kulbroen henover Banedanmarks areal mellem Ingerslevsgade og Vasbygade samt renoveringsarbejder ved Wildersbro, Kraftværksvej og Bådsmadsstræde.

Nyinvesteringer til udbygning af ledningsnettet og tilslutning af nye kunder har udgjort 51 mio. kr. i 2014. Heraf nye kunder og byggerier 43 mio. kr.

ÅRETS AKTIVITETER

Varmeplan Hovedstaden

Varmeplan Hovedstaden 3 blev præsenteret på et stort seminar i oktober 2014. Mere end 100 interesserede aktører deltog - fra kommuner, energiselskaber, rådgivere, interesseorganisationer, forskere, pressen mfl., og der var stor spørge- og debatlyst. Præsentationen er kulminationen på to års samarbejde mellem HOFOR, CTR I/S og VEKS I/S.

Varmeselskabernes mål med Varmeplan Hovedstaden 3 har været at sikre grøn, sikker og konkurrencedygtig fjernvarme i hovedstadsområdet også på langt sigt.

På baggrund af en række analyser konkluderes, at kraftvarme baseret på biomasse er den økonomisk realistiske første fase til at nå målet om CO₂-neutralitet i 2025. Det kræver, at den igangsatte omstilling af Avedøreværket og Amagerværket fra kul til biomasse gennemføres.

Biomassen skal i de kommende år suppleres og erstattes af mere decentral produktion i form af store varmepumper, geotermi og i mindre omfang solvarme. Strategien peger på, at der i 2035 skal være etableret

300 MW varmepumper og geotermi i Hovedstadsområdet. En sådan udvikling vil byde på en række tekniske, økonomiske og driftsmæssige udfordringer. Derfor er det også en hovedkonklusion i projektet, at investeringerne i udvikling og afprøvning af disse alternative teknologier skal påbegyndes allerede nu.

Et tredje budskab er, at der skal indarbejdes fleksibilitet med henblik på, at fjernvarmesystemet kan medvirke til at indpasse store mængder vind i elforsyningen. Et af de centrale tiltag til at øge fleksibiliteten er at øge mængden af varmelagre.

Projektets resultater indgår desuden som et centralt input til Region Hovedstadens projekt "Energi på Tværs" vedr. strategisk energi planlægning for hele hovedstadsregionen.

Omlægning til biomasse

Som følge af nedlæggelse af eksisterende kraftvarmeblokke på Svanemølleværket og H.C. Ørstedsværket, udløb af den tekniske levetid på Amagerværkets blok 3 og behovet for at sikre billig fjernvarmeforsyning til Hovedstadsområdet skal der etableres ny grøn, sikker og billig grundlastkapacitet. Samtidig ønsker HOFOR at understøtte afvikling af kulfyret kapacitet med henblik på at bidrage til Københavns Kommunes Klimaplan om CO₂-neutralitet i år 2025.

Derfor har HOFOR besluttet at etablere en ny kraftvarmeblok (BIO4) på Amagerværket - baseret på bæredygtig biomasse som brændsel. Når den nye blok idriftsættes udfases Amagerværkets eksisterende kulfyrede blok 3. BIO4 vurderes ikke at blokere for implementering af ny teknologi (eksempelvis varmepumper og geotermi) i varmesystemet på sigt - BIO 4 giver den nødvendige tid til at udvikle, billiggøre og modne disse nye teknologier.

Etableringen af BIO4 forventes at bidrage positivt til varmeprisudviklingen i københavnsområdet. Anlægget forventes klar til drift i år 2020. HOFORs bestyrelse har i december 2014 truffet principbeslutning om projektet. I første kvartal 2015 skal Borgerrepræsentationen behandle projektet.

Der er underskrevet en principaftale mellem Centralkommunernes Transmissionselskab A/S (CTR), HOFOR Fjernvarme og HOFOR Energiproduktion (Amagerværket) om køb og salg af fjernvarme fra BIO4. Aftalen forventes at skabe grundlag for en acceptabel økonomi for alle parter.

Energispareaktiviteter

Myndighedernes krav til at dokumentere energibesparelser hos kunderne i 2014

"Fjernvarme er fortsat det samfundsøkonomisk bedste alternativ ved valg af opvarmningsform i nybyggeri"



Under Kulturnatten i 2014 kunne man blandt andet besøge fjernvarmetunnelen i Adelgade. Det blev en så stor succes, at tunnelen blev åbnet igen til Varmens Dag den 1. februar 2015.

udgjorde 155,7 GWh for HOFOR Fjernvarme. Kravet blev opfyldt med gennemførte energibesparelser på 159 GWh. Der er indgået aftaler med flere storkunder om energibesparelser, men også generel energirådgivning til bolig- og erhvervs-ejendomme, nye fjernvarmekunder, optimering af ledningsnettet samt omlægning af dampforsyningen har bidraget til at nå energisparemålet.

De faktiske omkostninger pr. kWh energibesparelse udgjorde 34 øre i 2014. Det er noget mere end i 2013, hvor omkostningen udgjorde 28 øre/kWh.

Der forventes, at omkostningerne til energispareaktiviteter vil stige væsentligt fremover. Dette skyldes ændrede rammer for at indberette energibesparelser, samt det forhold, at de nemme energibesparelser er lavet i industrien. Derfor bliver det dyrere at finde flere besparelser. Det er ikke urealistisk at forvente priser på 1 kr. pr. kWh på sigt. I 2014 var der energiselskaber, som ikke nåede deres mål og en del, som købte meget dyrt ind i slutningen af året. Den politiske ramme revurderes

ultimo 2015. Vi vil i den forbindelse forsøge at påvirke så vidt muligt.

HOFOR går foran med udvikling af store elvarmepumper til fjernvarme

Store elvarmepumper forventes at spille en vigtig rolle i fremtidens energiforsyning, og det skyldes især den massive udbygning med vindmøller, der planlægges i de kommende år - ikke bare i Danmark, men også i udlandet. Der findes stadig ikke teknologier, der er økonomisk effektive til at lagre vindmøllestrøm, og derfor er udnyttelse af overskudsel fra vindmøller til varmepumper i fjernvarmesystemet en vigtig brik mht. at skabe et fleksibelt og grønt energi- og fjernvarmesystem i fremtiden.

HOFOR arbejder på flere projekter sammen med en række samarbejdspartnere med henblik på at udvikle store eldrevne varmepumper til fjernvarme. Der er stor forskel på, om man anvender varmepumpeteknologien til at forsyne et parcelhus (op til ti kW) eller en hel millionby (300-600 MW), og der er både tekniske og økonomiske udfordringer, som skal løses,

før storskala elvarmepumper kan blive en realitet. Der findes allerede storskala anlæg i udlandet (30-100 MW), men disse kører ikke på naturlige kølemidler, hvilket er nødvendigt i Danmark. Der er lovgivning er på vej fra EU, som sigter på at udfase brug af ikke-naturlige kølemidler på sigt. De største varmepumpeenheder, der er etableret i Danmark i dag, er på ca. en MW.

Et konkret eksempel på udviklingsarbejdet er, at HOFOR sammen med CTR, VEKS, BIOFOS og en række andre partnere arbejder på at etablere to demo-varmepumper af hver fem MW med henblik på idriftsættelse i 2017. Målet er at teste teknologiens økonomi og de tekniske egenskaber med henblik på opskalering og kommercialisering i fremtiden. Projektet støttes af EUDP (Energiteknologisk Udviklings- og Demonstrationsprogram) - en pulje under Energistyrelsen.

Energilaboratorium i Nordhavn

Med en stor bevilling fra EUDP (energiteknologisk udviklings- og demonstrationsprogram) bliver Københavns Nordhavn vært for et storbylaboratorium, som skal

demonstrere fremtidens energiløsninger inden for el, varme og transport.

EUDP har et årligt budget på over 400 mio kr, og støtten administreres af energistyrrelsen. Programmet støtter udvikling og demonstration af nye innovative energiteknologier. Projekterne skal bidrage til at gøre Danmark uafhængig af fossil energi i 2050. Samtidig skal de udvikle danske erhvervspotentialer til gavn for vækst og beskæftigelse.

Det samlede projekt skal vise, hvordan el og varme, energieffektive bygninger og elektrisk transport kan sammentænkes i et intelligent og optimeret energisystem. Projektet vil demonstrere, hvordan man kan gennemføre en effektiv omstilling af energisystemet, der integrerer og på optimal vis udnytter den vedvarende energi. HOFOR er deltager i den samlede projektledelse og leder sin egen del af projektet rettet mod intelligent indtænkning af fjernvarme i det samlede energisystem. Projektet har et budget på 129 mio. kr. Heraf er 77 mio. kr. bevilliget af EUDP.

Det er første gang, man i denne størrelsesorden sammentænker forskellige forsyningsarter i et samarbejde mellem relevante aktører fra myndigheder, forsyningselskaber, industri og videninstitutioner. Bag projektet står DTU i samarbejde med et konsortium, der tæller Københavns Kom-

mune, HOFOR, DONG Energy, By og Havn, ABB, Balslev, CleanCharge, METRO THERM, Glen Dimplex og PowerLab-faciliteterne.

Konvertering af fjernvarmenet fra damp til vand

Projektet med at omlægge fjernvarme fra damp til vand har været i gang siden 2009. Oprindeligt var projektet planlagt til at blive afsluttet i 2025, men HOFOR har nu besluttet at accelerere projektet, således at det afsluttes allerede i 2021.

I HOFOR regi er "dampkonverteringen" det største projekt nogensinde med samlede investeringer på ca. to mia. kr. Det er primært områder i Emdrup, på Bispebjerg, Ydre Østerbro og store dele af det centrale København inden for Søerne, der har været og er berørt af omlægningen.

"Dampkonverteringen" bidrager positivt til HOFORs økonomi. Der opnås besparelser i form af billigere varmeproduktion og lavere udgifter til drift og vedligehold. Endvidere reduceres varmetabet i ledningsnettet svarende til varmemeforbruget i ca. 25.000 enfamiliehuse.

Udskiftningen af de gamle dampanlæg er et vigtigt led i at opfylde Københavns Kommunes klimaplan, og byen som helhed kan se frem til en renere og billigere fjernvarmeproduktion, når den store omlægning fra damp til vand er gennemført.

Projektet medfører et betydeligt gravearbejde i København, og HOFOR er fuldt bevidst om, at dette er til gene for byens borgere. HOFOR arbejder derfor løbende på at optimere koordinationen og kommunikationen omkring gravearbejder med skybrudsprojekterne og med Københavns Kommunes projekter i gader og veje.

Projektet er nu så fremskredent, at rigtigt mange af de nødvendige større hovedledninger vil være på plads med udgangen af 2017. Primo 2009 havde HOFOR 1282 dampkunder. Dette tal er med udgangen af 2014 reduceret til 810.

Succes med varmemærkning

Bygningsstyrelsen og HOFOR etablerede i 2013 en frivillig smiley-ordning for varmemeforbruget i offentlige kontorbygninger. Med det nye mærke er det muligt for brugerne og de bygningsansvarlige at se, hvor det bedst kan betale sig at sætte ind over for varmespild.

Potentialet er stort, og HOFOR vurderer, at det i mange tilfælde er muligt at opnå energibesparelser på ti pct. ved effektiv energistyring.

Varmemærket er blevet implementeret i et stigende antal af statens bygninger. Bygningsstyrelsen har taget Varmemærket til sig. Opgaven er nu at få Varmemærket udbredt til så mange af de offentlige bygninger som muligt – også gerne i private ejendomme, så endnu flere kan gøre brug af ordningen og begynde at spare på varmen.

Byudviklingsområder

Der bliver løbende tilsluttet nye kunder i København. I løbet af 2014 er der tilsluttet 392 nye kunder med en samlet tilslutningseffekt på ca. 26 MW. Dette tal har været svagt stigende over de seneste tre år.

Nordhavn udbygges løbende med fjernvarme i takt med nybyggeri, f.eks. i Århusgade kvarteret og Sundmolen. Der er også fokus på andre byudviklingsområder

 Varmemærkningsordning						
Ejendom	Adresse	Mærke	Forbrug	Tendens	Areal	Link
	Frd. holms Kanal 21 K 1220 København K		112 kWh/m²		1.636 m²	Se mærket her!
	Frd. holms Kanal 21-23 1250 København K		174 kWh/m²		4.350 m²	Se mærket her!
	Frd. holms Kanal 25-27 1220 København K		95 kWh/m²		10.693 m²	Se mærket her!

Sådan ser et varmemærke ud. Det giver mulighed for at følge forbruget og målrette mulige besparelser.

- særligt havnerelaterede områder i København. Konkret er udbygningen af Teglværkshavnen i proces, og Enghave Brygge planlægges forsynet med fjernvarme. Ørestaden forventes yderligere udbygget med fjernvarme - både i den midterste og den sydlige del. Det drejer sig dels om det kommende kvarter omkring Bella Centeret og Ørestad Syd, hvor der planlægges op til 1,2 mio. etage kvadratmeter.

Langt hovedparten af Københavns nybyggerier forsynes med fjernvarme - trods muligheder for at vælge alternativ energiforsyning. Fjernvarme er fortsat det samfundsøkonomisk bedste alternativ ved valg af opvarmningsform i nybyggeri.

Optimering af fremløbstemperatur

Generelt kan der spares energi, hvis fremløbstemperaturen i fjernvarmenettet sænkes, men dette skal afbalanceres i forhold til, at alle kunder sikres tilstrækkelig varme.

Tidligere blev fremløbstemperaturen i fjernvarmenettet styret manuelt af "kontrolrummet" med en fastlagt sammenhæng mellem udetemperatur og fremløbstemperatur. Der er nu etableret realtidssimulering af nettet, således at nettet regnes igennem hver time, hvorefter modellen kalibreres med målte data inden næste gennemregning.

Ud fra vejrprognoser beregnes en prognose for det fremtidige varmebehov, som danner basis for, at realtidsmodellen kan optimere fremløbstemperaturen i nettet. Modellen har nu kørt nogle år, og har medvirket til en markant nedsættelse af den gennemsnitlige fremløbstemperatur og dermed et reduceret ledningstab.

Forrentning af indskudskapital

Varmeforsyningslovens prisregler foreskriver, at der i varmeprisen kan indregnes en rimelig forrentning af ejernes indskudskapital, således som defineret i varmforsyningsloven. Energitilsynet har truffet afgørelse om, at den prismæssige



Dampkonverteringen i København er blevet accelereret, så alle fjernvarmekunder i København får leveret varme via vand i stedet for damp allerede i 2021. Det er et vigtigt led i at opnå Københavns mål om at være CO₂-neutral i 2025.

indskudskapital kan reguleres op efter nærmere regler for værdiansættelse af anlægsaktiver ved ikrafttræden af varme-forsyningslovens prisregler tilbage i 1981.

HOFOR har til Energitilsynet anmeldt en forhøjelse af den prismæssige indskudskapital i HOFOR Fjernvarme P/S samt en forrentning af samme. Anmeldelse skete første gang i oktober 2006. Sagen har siden været under behandling. Energitilsynet har meddelt, at en afgørelse i sagen afventer afgørelse i andre otte lignende sager, hvilket forventes at ville ske i løbet af 2015.

MÅLSÆTNINGER OG FORVENTNINGER FOR DET KOMMENDE ÅR

I 2015 forventes et resultat omkring nul. Varmepriserne i 2015 er reduceret med ti pct. - overvejende som følge af lavere priser ved indkøb af varme i konsekvens af bortfald af forsyningssikkerhedsafgifterne.

Temperaturforholdene i vintermånederne er af meget stor betydning for salget af varme, og større afvigelser fra et såkaldt normalgradsår kan påvirke de enkelte års resultater, herunder over-/underdækning

ger væsentligt - i såvel negativ som positiv retning.

LANGSIGTEDE MÅL

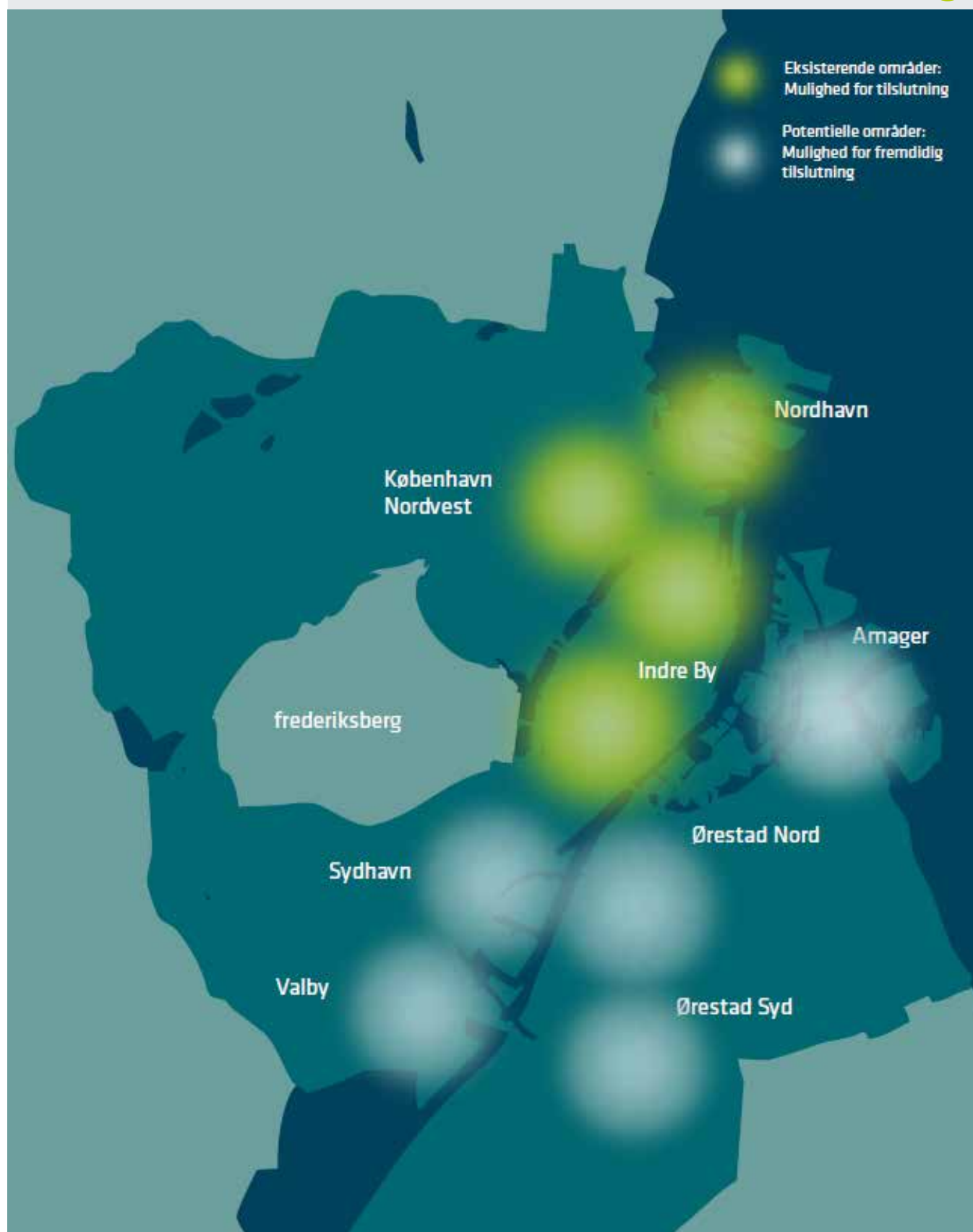
Det er målsætningen, at fjernvarmeforsyningen er CO₂-neutral i 2025.

Omstilling af kraftvarmeproduktionen fra kul til biomasse på Avedøreværket og Amagerværket vil betyde, at fjernvarmeforsyningen i hovedstadsområdet vil tage et væsentligt skridt i retning mod at blive CO₂-neutral.

Herudover undersøges/udvikles flere tiltag, der på sigt kan fremme ovenstående målsætning, herunder udbygning med geotermivarme, store varmepumper og varmelagre.

Endvidere fortsætter bestræbelserne på at sikre billig fjernvarmeforsyning med en høj grad af forsyningssikkerhed. Omlægning af den dampbaserede fjernvarme til vandbaseret fjernvarme vil på sigt gøre fjernvarmen billigere.

FJERNKØLING



FJERNKØLING

Mio.kr.	2014	2013
Nettoomsætning inkl. andre driftsindtægter	30,7	23,6
Omkostninger til råvarer og hjælpematerialer	-2,6	-3,3
Andre eksterne omkostninger	-6,4	-7,5
Afskrivninger	-10,3	-7,5
Finansielle poster, netto	-3,4	-2,1
Årets resultat før skat	8,0	3,2
Anlægsaktiver	431	377
Egenkapital	89,3	83
Årets investeringer	65,3	122

FORRETNINGSOMRÅDE

HOFOR Fjernkøling A/S påbegyndte sine aktiviteter medio 2009. I foråret 2010 stod den første kølecentral i Adelgade ved Kongens Nytorv færdig sammen med et ledningsnet til forsyning af kunderne i området. Efterfølgende er ledningsnettet udvidet til området omkring Rådhuspladsen, der siden sommeren 2013 har fået fjernkøling fra endnu en kølecentral på Tietgensgade. I 2014 er der påbegyndt etablering af ledningsnet i Nordhavn, hvor den næste fjernkølecentral forventes opført. Ledningsnettets udstrækning udgør 12 km.

Fra fjernkølingsanlægget sendes koldt vand ud til kunderne gennem et sammenhængende rørsystem – på samme måde som fjernvarme.

Den centrale produktion af køling giver både driftsmæssige og miljømæssige fordele i forhold til individuelle køleanlæg. Ejendomme, der vælger at erstatte deres individuelle eldrevne køleanlæg med fjernkøling, reducerer deres CO₂-udledning med op til 70 pct. og opnår en økonomisk besparelse på op til 40 pct.

Potentialet for fjernkøling i København er stort, og det samme er interessen for den nye forsyningsform, der i dag produceres på tre forskellige måder:

- Frikøling, hvor kulden produceres ved hjælp af koldt havvand, som trækkes ind

til køleanlægget fra Københavns Havn.

- Absorptionskøling, hvor kulden produceres ved hjælp af havvand og damp fra fjernvarmenettet.
- Kompressorkøling, hvor kulden produceres ved hjælp af eldrevne kølekompresorer. Havvand anvendes i den forbindelse til køling af kondensatoren, hvilket sikrer en effektiv produktion (høje virkningsgrader).

For alle produktionsmetoder anvendes havvand hele året – enten som primær kølekilde eller som sekundær kølekilde ved at afkøle kølemaskinerne. Herved opnås lav CO₂-udledning og økonomisk besparelse.

ÅRETS UDVIKLING

Selskabets resultatopgørelse for 2014 udviser et overskud før skat på 8,0 mio. kr., og selskabets balance pr. 31. december 2014 udviser en egenkapital på 89 mio. kr.

Overskud før skat er tilfredsstillende – der er tale om en fremgang ift. 2013, hvor overskud før skat udgjorde 3,2 mio. kr.

Omsætningen udgjorde 30,0 mio. kr., hvilket er 6,4 mio. kr. mere end året før. Bruttoresultatet til dækning af afskrivninger og renteudgifter udgjorde 21,7 mio. kr., hvor bruttoresultatet året før udgjorde 12,9 mio. kr.

Afskrivninger udgjorde 10,3 mio. kr. og nettorenter 3,4 mio. kr., hvilket er respektive

2,7 mio. kr. og 1,3 mio. kr. mere end året før. Anførte omkostningsstigninger skal ses i lyset af, at fjernkøling er i en opbygningsfase med store investeringer.

Kundetilgangen i 2014 har været som forventet. Der blev indgået syv nye aftaler i 2014 med en samlet tilslutningseffekt på knap 6 MWh – f.eks. Sterilcentralen, Bryghus-projektet (Realdania) og Axeltorv 2 (gl. Scala). Desuden blev der tilsluttet kunder til fjernkølingsnettet med en samlet tilslutningseffekt på godt 12 MW – f.eks. Københavns Universitet, Rigshospitalet og flere ARP Hansen-hoteller.

Det går godt med salget og tilslutning af nye kunder. Ultimo 2014 var der totalt indgået 44 leveringsaftaler med en samlet kontraheret tilslutningseffekt på 41 MW. Dermed er godt ¾ af effektaftaget i udbygningsplanen frem til 2015 kontraheret. Den fysiske tilslutning til nettet ultimo 2014 omfatter 31 leveringsaftaler med en samlet tilslutningseffekt på 28 MW.

I årets løb er der totalt afregnet effekt for 18,5 MW og leveret køling for 12,9 GWh. Der er tale om en fremgang på ca. 30 pct. ift. året før.

ÅRETS INVESTERINGER

Årets investeringer udgjorde i alt 65,3 mio. kr. Heraf vedrørte 26 mio. kr. udbygningen af ledningsnettet mod Københavns Universitet og Rigshospitalet, og samlet er der investeret 68 mio. kr. i denne udbygning.

Investeringer i nye ledninger koordineres i vidt omfang med fjernvarmeforsynings dampkonvertering i den indre by (samgravning). Begge forsyninger har fordel heraf i form af lavere udgifter til nedlægning af nye ledninger.

ÅRETS AKTIVITETER

Udbygningen af fjernkøling i områderne omkring Rådhuspladsen, Kongens Nytorv og Nordhavn fortsatte i 2014. Arbejdet med at opføre fjernkølingscentral ved



Fjernkølingscentralen i Adelgade åbnede også dørene for de mange nysgerrige gæster på kulturnatten i oktober 2014.

Kongens Nytorv og Rådhuspladsen er afsluttet.

Ligeledes er udbygningen i området København Nordvest omkring Rigshospitalet/Københavns Universitet/Nørre Campus ved at være færdig. Dette område er forbundet med det eksisterende net via en ny hovedledning fra kølecentralen i Adelgade til Fredens Park – en strækning på 1,5 km. I 2014 blev Panum tilkoblet fjernkøling, som den første kunde i området.

Arbejdet med at etablere fjernkøleledninger i Århusgadekvarteret, Nordhavn er ved at være afsluttet, så området fra 2015 kan tilbydes fjernkøling.

MÅLSÆTNINGER OG FORVENTNINGER FOR DET KOMMENDE ÅR

I takt med at flere kunder tilsluttes - og en bedre kapacitetsudnyttelse dermed opnås

– forventes resultatopgørelsen at udvise stigende overskud.

Fjernkøling fra HOFOR er billigere og mere miljøvenlig end individuelle køleanlæg, og skærpede miljøregler i 2015 vil nødvendiggøre udskiftning af mange individuelle køleanlæg.

Alt i alt er konkurrencesituationen for HOFOR fjernkøling i København gunstig, men på den anden side medfører den aktuelle lavkonjunktur, at mange virksomheder er tilbageholdende med at udskifte egne køleanlæg med fjernkøling.

LANGSIGTEDE MÅL

Det er ambitionen, at forsyningen med fjernkøling skal udbygges yderligere til endnu flere områder i København. Der pågår undersøgelser af områderne omkring Ørestad Nord og Syd, Sydhavn, Valby og

Amager, som er interessante i forhold til fjernkølingsforsyning. Udbygningstakten vil afhænge af kundebehovet, der vurderes løbende.



Muligheden for at slippe for selv at skulle servicere et køleanlæg får mange store ejendomme til at gå over til den miljøvenlige og pladsbesparende fjernkøling.

VORES BYGASNET



BYGAS

Mio.kr.	2014	2013
Nettoomsætning inkl. andre driftsindtægter	136,0	151,6
Omkostninger til råvarer og hjælpematerialer	-28,1	-39,4
Andre eksterne omkostninger	-37,4	-44,1
Afskrivninger	-22,6	-17,8
Finansielle poster, netto	-0,6	-1,3
Årets resultat før skat	47,4	49,0
Anlægsaktiver	635	617
Egenkapital	611	563
Årets investeringer	41	51

FORRETNINGSOMRÅDE

HOFOR Bygas P/S varetager produktion, distribution og salg af bygas samt myndighedsrollen som godkendt gasleverandør. Selskabet har ca. 140.000 afregningskunder, hvoraf ca. 136.000 kun anvender bygas til kokebrug. Hovedparten af bygassen aftages af erhvervskunder.

Forsyningsområdet omfatter Københavns Kommune og dele af Rødovre, Tårnby og Hvidovre kommuner. Hertil kommer salg af bygas til Frederiksberg Kommune, der videresælger bygassen til kommunens ca. 18.000 bygaskunder. Samlet forsyner selskabet omkring 300.000 københavnere og borgere på Frederiksberg.

Bygassen bliver fremstillet på to værker Kløvermarken Gasværk og Strandvænget Gasværk ved at blande naturgas, biogas og atmosfærisk luft. Fra gasværkerne leveres bygassen til kunderne via et distributionsnet på ca. 860 km.

ÅRETS UDVIKLING

Selskabets resultatopgørelse for 2014 udviser et overskud på 47,4 mio. kr., og selskabets balance pr. 31. december 2014 udviser en egenkapital på 611 mio. kr.

Årets resultat er på linje med resultatet året før, men reelt er der tale om en væsentlig øget indtjening, da resultatet i 2013 var påvirket af en engangsindtægt på knap 20 mio.kr. (avance ved grundsalg).

Når der ses bort herfra, steg omsætningen med 4 mio. kr. til 136 mio. kr. Bygaspriserne var lidt højere i 2014 i forhold til 2013. Den større omsætning skyldes derfor de højere priser og øget salg af bygas.

Omkostninger til råvarer og hjælpematerialer (primært indkøb af naturgas og biogas) udgjorde 28,1 mio. kr. Det er 11,3 mio. kr. mindre end i 2013. Faldet skyldes billigere naturgas og indfasning af biogas i bygasforsyningen.

Andre eksterne omkostninger, der primært vedrører omkostninger fra driftsselskabet HOFOR A/S, udgjorde 37,4 mio. kr., hvilket er 6,7 mio. kr. lavere end i 2013. Besparelsen kan i hovedtræk henføres til effektiviseringer i driften og på koncernniveau.

De finansielle poster udviser en nettoudgift på 0,6 mio. kr., hvor posten i 2013 udgjorde 1,2 mio. kr. Forbedringen skal ses i sammenhæng med afviklingen af gæld og billigere finansiering.

Pengestrømmen i HOFOR Bygas har været positiv, og den rentebærende nettogæld er nedbragt til nul ultimo 2014 mod 43 mio. kr. ultimo 2013. Dette er meget positivt for en forsyning, der har haft store gældsforpligtelser i forbindelse med tidligere tjenestemandspensioner og omstilling til Bygas2 i 2007.

Det samlede salg af bygas udgjorde 26,3 mio. m³, hvilket er uændret i forhold til 2013.

Det uændrede salg skal ses i sammenhæng med, at brændværdien af bygas blev øget med 7,5 pct. pr. 1. januar 2014. Reelt er der således tale om en pæn stigning i bygassalget. Fremgangen skyldes primært forbruget på Sundholm Varmecentral, der blev tilsluttet i efteråret 2013 samt tilslutning af nye erhvervskunder. Den massive satsning på at øge gassalget i erhvervssegmentet har således båret frugt, idet salget er steget med over 85 pct. i perioden 2009-2014.

ÅRETS INVESTERINGER

Årets investeringer udgjorde 40,9 mio. kr. Der er renoveret ledninger for 10,3 mio. kr., primært i form af relining af gamle gasrør. Derudover er der foretaget investeringer i en ny bygasledning fra det planlagte Mørkhøj Gasværk til det eksisterende trykledningsnet på i alt 10,4 mio. kr.

ÅRETS AKTIVITETER

Øget salg af bygas

Der er igangsat flere konkrete aktiviteter for at fremme salget. Selskabet har lanceret en markedsføringskampagne over for en lang række boligforeninger under navnet "Det er nu du rykker". Kampagnen informerer om de økonomiske og miljømæssige fordele ved at skifte el tørretumbler ud med nye gastørretumbler. I 2014 er der tilsluttet 81 nye tørretumbler til bygas, og flere er på vej i 2015.

Selskabet har arbejdet videre med "Gasentusiasterne", hvor kunderne har mulighed for via Facebook at tale med hinanden og med HOFOR om gastronomi, gasgrej og tips om gas. Ved årets udgang var der opnået 6.500 "likes" på Facebook.

VVS installatører er vigtige samarbejdspartnere i forbindelse med salg af bygas, idet alt installationsarbejde skal udføres af autoriseret personale. I 2014 har selskabet fortsat samarbejdet med VVS branchen, blandt andet ved VVS hotline og VVS Nyt, hvor der informeres om nye apparater til bygas, installationstips, miljø mv. til gavn for alle parter, herunder gaskunderne.



HOFOR arbejder stadig på at kunne levere bygas med en større andel af biogas i. Målet for 2015 er at 20 pct. af bygassen er baseret på biogas.

I efteråret 2013 lykkedes det at få tilsluttet Sundholm Varmecentral til bygasforsyningen. Varmecentralen fungerer som spidslast og reserveforsyning for fjernvarmen i København og kan, afhængig af vejrforholdene, aftage store mængder bygas. Varmecentralen har i 2014 aftaget 1,4 mio. m³ bygas, primært i vintermånederne. Selskabet vil aktivt forsøge at tiltrække flere store erhvervskunder fremover, og konkret vil man i 2015 påbegynde ledningsarbejder til forsyning af nye store erhvervskunder.

Indkøb af naturgas

Der er indgået aftale med HMN Gashandel om naturgasleverancer til bygasproduktionen i 2015. Aftalen er baseret på en naturgaspris, der følger spotprisen på den nordiske gasbørs (GPN).

Indkøbet af naturgas i 2014 var baseret på indkøb til spotpriser fastsat på den hollandske gasbørs (TTF). Erfaringerne med indkøb på spot markedet - frem for indkøb til faste priser - har været gode.

Biogas fra spildevand

Anlæggene til rensning af biogas på Lynetten (BIOFOS) og blandeanlægget for naturgas, biogas og luft på Kløvermarken Gasværk er kørt ind i løbet af 2014. I de første måneder lykkedes det ikke at aftage de forventede biogasmængder, ligesom BIOFOS ikke kunne levere helt som

planlagt. Efter mindre modificeringer af anlæggene, kører de nu som forventet. Bygassalget er imidlertid større end forventet, så målet om 30 pct. CO₂-neutral bygas er ikke opfyldt. Der er realiseret 10,1 pct. CO₂-neutral bygas i 2014 med forventning om en væsentlig større CO₂-neutralitet i 2015. Da gassalget er steget, nedjusteres CO₂-målsætningen for 2015 til 20 pct. CO₂-neutralitet.

Tilbud om fastpris

For at begrænse omkostningerne mest muligt er det målet, at kunder, der kun bruger bygas til komfuret, skal kunne vælge at overgå til afregning uden måling af forbruget (fastpris). Derved opnås betydelige administrative besparelser.

Selskabet har i flere år arbejdet på at få ændret lovgivningen, således at fastpris kan tilbydes alle private kogegaskunder. I 2014 lykkedes det at få ændret både målerbekendtgørelsen og lov om afgift af naturgas og bygas, således at fastpris kan tilbydes og afgifterne kan afregnes med Skat uden måling af gasforbruget. Desværre er det et krav, at den enkelte kunde skal fortage et aktivt valg for at få fastpris, og gasmåleren skal blive siddende i installationen. HOFOR havde ønsket en model, hvor HOFOR kunne vælge at indføre fastpris for alle private kogegaskunder, samt at gasmåleren kunne fjernes fra kundens

installation, men denne model kunne ikke rummes indenfor EU-direktivet om energieffektivisering.

Selskabet forventer at kunne tilbyde fastpris fra maj 2015.

Finansierungsordning for gasinstallationer

I 2013 blev der formaliseret en finansierungsordning for gasinstallationer i ejendomme. Selskabet tilbyder at etablere gasstik og interne gasinstallationer i en ejendom mod, at ejendommen betaler et årligt finansierungsbidrag. Tilbuddet gælder ved nybyggeri og ved udskiftning af eksisterende gasinstallationer. Finansierungsbidraget kan minimeres, hvis ejendommen vælger at afregne gassen uden måling af forbruget i den enkelte lejlighed, såkaldt fastpris afregning. Denne afregningsform kræver dog dispensation af kommunen. I 2014 har en nybygget ejendom med 53 lejligheder tilsluttet sig ordningen, og flere ejendomme har vist interesse for ordningen.

MÅLSÆTNINGER OG FORVENTNINGER FOR DET KOMMENDE ÅR

Økonomien i HOFOR Bygas udvikler sig positivt, og selskabet er gældsfrit. Bygasprisen er hævet med ca. 2 pct. pr. 1. januar 2015 for husholdningskunder. P.t. koster bygas under det halve af el pr. kWh. De lave bygaspriser styrker bygassens konkurrencedygtighed, og dette forventes at understøtte bestræbelserne på at øge bygassalget.

LANGSIGTEDE MÅL

Bygassalget forventes øget i de kommende år, dels via indsatsen for at fastholde og tiltrække husholdningskunder, dels via øget salg af bygas til erhvervskunder. Selskabet vil fortsat tilbyde etablering af bygasforsyning i nye byområder til gavn for vores kunder og miljøet.

Målsætningen er 100 pct. CO₂-neutral bygas senest i 2025 gennem anvendelse af forskellige former for miljøvenlig biogas.



I 2015 får HOFORs såkaldte kogegaskunder mulighed for at vælge at gå over til fastpris. Dermed sparer HOFOR midler til administration og kunderne besvær med årlig aflæsning.

PLAN FOR VINDMØLLER I DANMARK



VIND

Mio. kr.	2014	2013
Nettoomsætning inkl. andre driftsindtægter	27,3	3,2
Omkostninger til råvarer og hjælpematerialer	-0,4	-0,9
Andre eksterne omkostninger	-14,9	-12,2
Afskrivninger	-10,6	-1,5
Finansielle poster, netto	-3,4	-0,1
Årets resultat før skat	-2,0	-11,5
Anlægsaktiver	378	140
Egenkapital	63	62
Årets investeringer	127	126

FORRETNINGSOMRÅDE

HOFOR Vind A/S blev stiftet i 2010. Selskabets formål er at forberede grundlaget for opstilling af vindmøller og dernæst at finansiere, etablere, eje, drive, og yde rådgivning om vindmølleprojekter. HOFORs interesse i vindenergi skal ses på baggrund af Københavns Kommunes klimaplan sammen med forretningsområdets potentiale for at styrke HOFORs profil og indtjeningsgrundlag.

Som den første hovedstad i verden skal København i 2025 være CO₂-neutral. Vindmøller er i den forbindelse udpeget som en af de væsentligste indsatser for at nå det ambitiøse klimamål. Klimaplanens mål for vindmølleaktiviteter svarer til i alt ca. 360 MW eller mellem 120-130 store vindmøller i drift i 2025. I en tæt by som København er der kun plads til et begrænset antal vindmøller. Derfor omfatter vindmølleplanerne også placeringer uden for København - både på landjorden og på havet, offshore.

HOFOR Vind A/S har arbejdet med at realisere strategien, således at den nu omhandler udvikling af egne projekter både i og udenfor København. HOFOR opkøber desuden vindmølleprojekter under udvikling i landets øvrige kommuner. På offshore området er HOFORs strategi at indgå partnerskaber med etablerede aktører inden for branchen.

ÅRETS UDVIKLING

Årets resultat blev et underskud på -2,0 mio. kr. før skat. Heri er medregnet ind-

tægter fra vindmøllerne på Ravlundvej, Prøvestenen og Tjørneby. Underskuddet svarer til forventningerne og afspejler, at selskabets aktivitet stadig er under opbygning.

ÅRETS INVESTERINGER

Årets investeringer var på ca. 127 mio. kr. Investeringerne omfatter primært køb og udvikling af projektet ved Knuthenborg og Tjørneby. Herudover er der investeret i projektudvikling af mulige vindmølleplaceringer.

ÅRETS AKTIVITETER

Vindmøller på land omfatter Ravlundvej, Prøvestenen, Tjørneby og Knuthenborg. Møllerne på Ravlundvej i Billund og Prøvestenen i København blev idriftsat i 2013 og har kørt stabilt i 2014. Vindmøllerne ved Tjørneby på Lolland blev idriftsat i marts 2014. Der er tale om i alt fem 3,0 MW gearløse Siemens vindmøller, hvoraf én er ejet af lokale andelshavere.

Knuthenborg på Lolland er det seneste projekt, hvor HOFOR har overtaget retten til at opføre vindmøller. Vindmøllerne blev opført sidst på året. Med en samlet kapacitet på 9,9 MW leverer de grøn energi til omkring 8.000 familier. Der blev også gennemført andelssalg med henblik på at sælge en af møllerne til lokale andelshavere.

Samlet set har HOFOR opført vindmøller på land incl. andelsmøller med en kapacitet på 37 MW - svarende til el-forbruget for ca. 30.000 husstande.

Portefølje: Landvindmøller

En forudsætning for, at HOFOR kan udvikle egne vindprojekter, er, at der findes egne områder og interesserede jordejere. I 2014 har HOFOR arbejdet med forskellige mulige vindmøllesites. I København arbejdes der pt. på to nye projekter. Uden for København analyserer HOFOR på 10 mulige projekter. Sideløbende bliver der arbejdet med opkøb af udviklede projekter. Det samlede mål på landvindprojekter i 2015 er opførelsen af 62 MW. De endelige beslutninger om projektrealisering sker i forlængelse af mere detaljerede beregninger af økonomi, herunder vindforhold samt gennemførelse af VVM-undersøgelser (Vurdering af Virkning på Miljøet).

Portefølje: Kystnære vindmøller og havvindmøller

HOFOR har et mål om at opføre og eje 200 MW havvindmøller, som skal være i drift senest 2025. Havvindmøllerne kan etableres i forbindelse med et statsudbud, hvor HOFOR vinder en koncessionsret til

at opføre havvindmøller.

De kan også etableres i forbindelse med den såkaldte Åben Dør ordning, hvor HOFOR søger Energi styrelsen om tilladelse til at opføre en havvindmøllepark på en lokalitet, som HOFOR selv udvælger.

"I en tæt by som København er der kun plads til et begrænset antal vindmøller"

I 2014 har HOFOR haft fokus på forberedelse til at kunne deltage i det statslige udbud af 350 MW kystnære vindmøller i Danmark. I løbet af 2015 kan der bydes på havvindmølleprojekter på op til 200 MW i seks områder, som er udvalgt af Energi styrelsen. Deadline for foreløbigt bud er i oktober 2015. Vindmøllerne skal opføres og være i drift senest 2020.



Da vindmøllerne ved Prøvestenen blev indviet i starten af 2014, var der HOFOR-grønt lys på møllerne.

HOFOR har i løbet af året haft særlig fokus på at finde en erfaren offshore partner, hvor vi sammen kan danne et konsortium, som kan byde på og senere opføre og drive de kystnære havvindmøller.

I marts 2015 indgik HOFOR således i et samarbejde med den tyske vindmølle-gigant wpd AG. HOFOR og wpd AG vil i første omgang udvikle tilbud på de offshore-parker, som Energistyrelsen sender i udbud i 2015. Det drejer sig om seks kystnære vindmølleparker med tilsammen 350 MW installeret eleffekt.

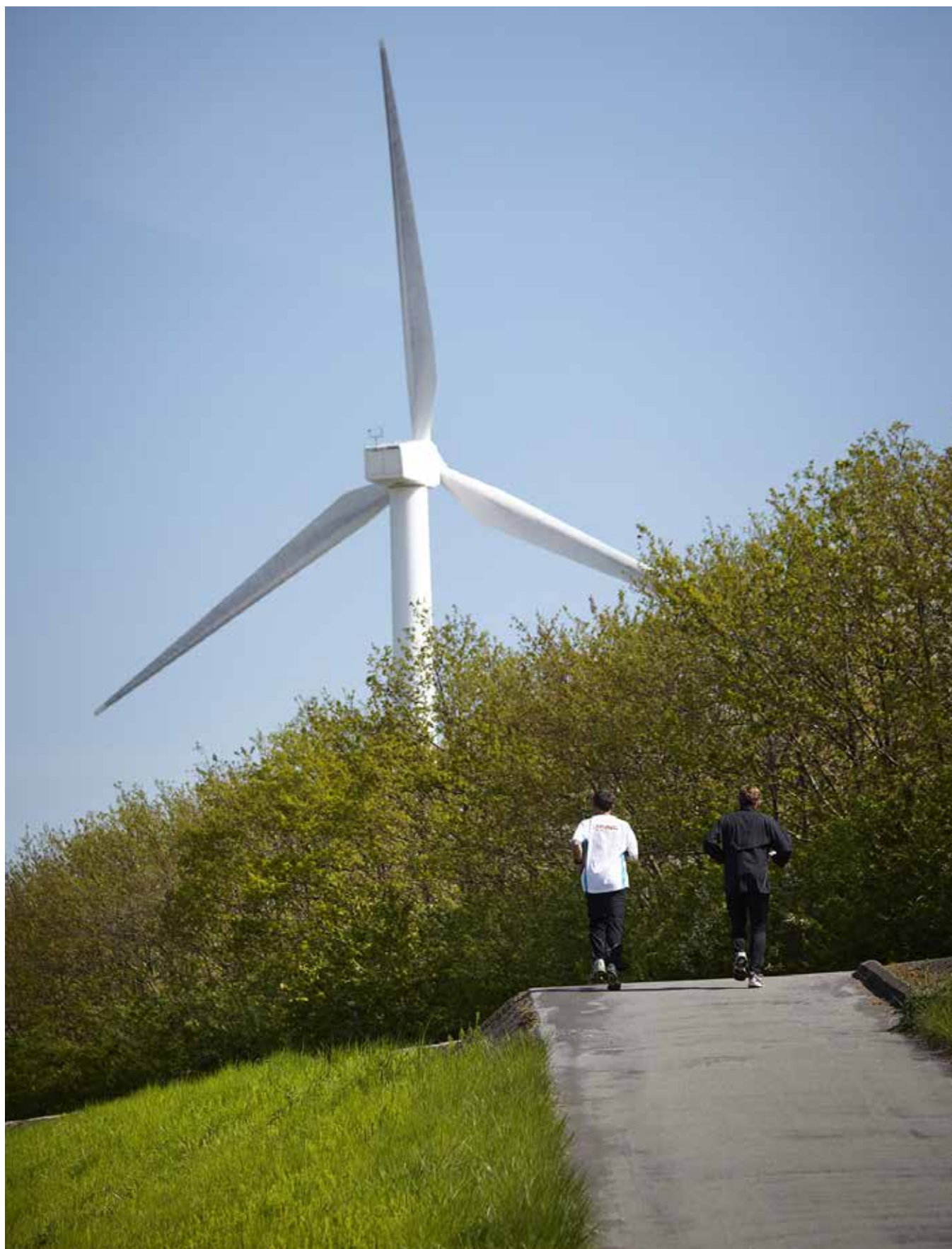
HOFOR har en mindre ejerandel i selskabet Havvind Århus Bugt A/S (HÅB). I 2014 har selskabet modtaget Energistyrelsens godkendelse af de forundersøgelser, som er foretaget i forbindelse med opførelse af Mejl Flak. Mejl Flak er en kystnær havvindmøllepark i Århus Bugt på 80 MW. HÅB forhandler pt. med Siemens Wind Power (Siemens) om en turn key aftale på opførelse og drift af Mejl Flak.

LANGSIGTEDE MÅL

HOFOR ønsker at blive veletableret på det danske marked for vedvarende energi.

Desuden er ambitionen, at virksomheden skal opfattes som en attraktiv, samfundsansvarlig samarbejdspartner.

Det er et mål for HOFOR at drive en rentabel virksomhed for vedvarende energi. Samtidig vil HOFOR medvirke til at opfylde Københavns Kommunes klimaambitioner. Det betyder, at der skal være mindst 360 MW vindmøller i drift og/eller under opførelse i 2025.



HOFORs vindmøller er ofte placeret udenfor forsyningsområdet, som er meget tæt bebygget. Eksempelvis har HOFOR vindmøller på Lolland og er med i vindmøller omkring Århus.



Amagerværket blev overtaget af HOFOR i 2014 – værket skal i fremtiden levere kraftvarme baseret på forbrænding af biomasse i stedet for kul.

HOFOR ENERGIPRODUKTION

Mio.kr.	2014
Nettoomsætning incl. andre driftsindtægter	1.155,2
Omkostninger til råvarer og hjælpematerialer	-757,2
Andre eksterne omkostninger	-264,2
Afskrivninger	-183,8
Finansielle poster, netto	6,5
Årets resultat før skat	-43,7
Anlægsaktiver	2.021
Egenkapital	303
Årets investeringer	122

FORRETNINGSOMRÅDE

HOFOR Energiproduktion A/S ejer Amagerværket, som HOFOR købte af svenske Vattenfall 1. januar 2014. Amagerværket udgør en grundsten i fjernvarmeforsyningen i København og producerer også fjernvarme til en række omegnskommuner. Værket dækker i dag næsten 30 pct. af varmebehovet i hovedstadens fjernvarmesystem og 12 pct. af elforbruget på Sjælland.

Amagerværket omfatter to el- og varmeproducerende kraftværksblokke: AMV1 (blok 1) og AMV3 (blok 3). Hertil kommer AMV2 (blok 2), der er taget ud af drift i 2010.

AMV3, som er den største af de tre blokke med en kapacitet på 250 MW el (kondens) og 330 MW varme, blev idriftsat i 1989. Det primære brændsel er kul, og der anvendes fuelolie til opstart af kedlen og som alternativt brændsel. AMV3 er udstyret med effektive røggasrensningsanlæg, der renser røgen for kvælstofoxider, støv og svovldioxid. I afsvovlingsanlægget vaskes røgen med kalkvand, som reagerer med svovl i røggassen og derved danner gips. Gipsen genanvendes i gipspladeindustrien. I deNOx-anlægget på AMV3 reagerer kvælstofoxider i røgen med ammoniak, og der dannes frit kvælstof og vand. I elfilteret opsamles flyveasken, som genanvendes i cement- og betonindustrien.

AMV1 blev sat i drift i 1971 og er efterfølgende renoveret. Den nyrenoverede AMV1, som kan fyre med kul, olie og biomasse, blev sat i drift over en periode fra november 2009 til juni 2010. Blokken er aktuelt biomassefyret og har en kapacitet på 80 MW el og 250 MW varme. AMV1 er som AMV3 udstyret med elfilter, afsvovlingsanlæg og deNOx-anlæg.

ÅRETS UDVIKLING

Årets resultat blev et underskud på 43,7 mio. kr. Det negative resultat skal ses i sammenhæng med historisk lave el-spotpriser i 2014, ligesom resultatet også er påvirket af en nedskrivning af olielageret som følge af et stort fald i olieprisen i 2014.

Årsregnskabet for 2014 er påvirket af indgåede sikringsinstrumenter med en indtægt på i alt 53 mio. DKK som indgår i andre driftsindtægter. Af de 53 mio. kr. relaterer 41 mio. kr. sig til sikringsinstrumentet for 2014 som er afregnet pr. balancedagen.

I 2014 har selskabet yderligere indgået en GDS SWAP for 2015 og en for 2016 som påvirker årets resultat med de resterende 12 mio.kr.

Omkostninger til råvarer og hjælpematerialer (primært indkøb af brændsler) udgjorde 757,2 mio. kr.

Andre eksterne omkostninger, der primært

vedrører omkostninger fra driftsselskabet HOFOR A/S, udgjorde 264,2 mio. kr., hvilket er som forventet.

De finansielle poster udviser en nettoindtægt på 6,5 mio. kr.

Pengestrømmen i HOFOR Energiproduktion A/S har været negativ. Den rentebærende nettogæld udgjorde 43 mio.kr. ultimo 2013.

Det samlede salg af varme udgjorde 657,3 mio. kr. og salget af el udgjorde 491,0 mio. kr.

Vattenfall A/S indgik i januar 2009 tillægsaftale B til aftale om levering af varme fra Amagerværkets blok 1 med CTR's og HOFOR Fjernvarme P/S (tidligere KE Varme). Tillægsaftalen vedrører forudbetaling fra CTR og KE Varme på i alt 1.733 mio.kr. vedrørende anlægsomkostninger til etablering af AMV1. Aftalen er overdraget til HOFOR Energiproduktion A/S i forbindelse med selskabets overtagelse af Amagerværket pr. 1. januar 2014.

I årsregnskabet for HOFOR Energiproduktion A/S fremgår leasinganlæg med 1.208 mio.kr. og forudbetalinger fra kunder med 1.392 mio.kr. Begge regnskabsposter er et resultat af ovennævnte forudbetaling:

- Forudbetalingen opstod som modpost til nævnte forudbetaling fra CTR og KE Varme. Forudbetalingen (inklusive betalte byggerenter) indtægtsføres lineært over kontraktperioden på 20 år opdelt på en omsætningsdel og en rentedel.

- Leasinganlæg opstod som en reklasifikation fra produktionsanlæg til leasinganlæg af den del af anskaffelsessummen for AMV1, som CTR og KE Varme allerede har afregnet. Leasinganlæg afskrives lineært over 20 år.

Årsagen til forskellen mellem de to regnskabsposter pr. balancedagen er, at der i forbindelse med etableringen af AMV1 ikke

blev aktiveret byggerenter hvorimod den faktiske forudbetaling også omfattede et renteelement.

ÅRETS INVESTERINGER

Årets investeringer udgjorde 121,7 mio. kr. Medfinansering fra fjernvarmekunden udgjorde 2,1 mio. kr., samt refusion i forbindelse med købet af AMV beløber sig til 8,9 mio. kr. Medregnes disse to poster bliver det samlede resultat 132,7 mio. kr.

De væsentligste investeringsprojekter i 2014 har været BIO4-projektet og projektet med etablering af røggaskøler og bypass på blok 1, som udgør i alt ca. 50 mio. kr. De to projekter er deciderede forretningsudviklingsprojekter. Den resterende portefølje af projekter vedrører primært vedligeholdelse samt nødvendige projekter for at sikre en sikker drift af AMV og leve op til vilkår og de lovmæssige forpligtelser.

ÅRETS AKTIVITETER

BIO4

En vigtig målsætning for HOFORs køb af Amagerværket var at sikre en grøn omstilling af værket kulfyrede blok, for herigenem at bidrage til grøn, sikker og billig varmeforsyning til hovedstadsområdet. Desuden støtter konverteringen op om Københavns Kommunes Klimaplan, som viser vejen mod et CO₂-neutralt København i år 2025. Dette skal blandt andet ske på baggrund af en omlægning fra fossile brændsler til vedvarende energi i fjernvarmeproduktionen i form af biomasse på kraftvarmeverker og på lidt længere sigt endvidere anvendelse af geotermi, varmepumper og andre teknologier. Omstillingen er konkretiseret i Varmeplan Hovedstaden 3.

HOFOR har primo 2014 afsluttet detaljerede analyser af alternative konverteringsmuligheder, og bestyrelsen har godkendt

etablering af en ny kraftværksblok baseret på bæredygtig biomasse – primært træflis – som brændsel. Den nye blok har fået navnet BIO4 og forventes at være i drift i 2020. I løbet af 2014 er der gennemført et forprojekt med henblik på bl.a. at afklare detaljer i det samlede koncept såvel som der er gang i tiltag omkring myndighedsbehandling og arkitektur.

Overordnet består det tekniske koncept af opgradering af havnefaciliteter, nye lagre

til træflis, transportanlæg, en CFB kedel og miljøanlæg samt turbine/generator og fjernvarmesystem.

Den nye blok får en indfyret effekt på 500 MW.

Det er et absolut kriterium for HOFOR, at biomassen til energi-

produktion på Amagerværket er bæredygtig. For at sikre dette, har HOFOR tilsluttet sig Brancheaftalen fra 2014 om bæredygtig biomasse, hvorved:

- CO₂-emission fra fossil energi (olie) til skibe, lastbiler, flishuggere osv. skal begrænses
- træflisen fremskaffes fra ordnet og lovligt skovbrug, hvor der er sikkerhed for genplantning/regenerering, hvor der er balance mellem vækst og høst, og hvor der tages vidtgående hensyn til økosystemer, biodiversitet, jord- og vandkvalitet m.m.

HOFOR deltager endvidere aktivt i Sustainable Biomass Partnership (SBP), som er et europæisk samarbejde mellem kraftværker om opbygning af faglig viden, udvikling af krav og international koordinering.

HOFOR har siden 2010 stillet krav om bæredygtighed af træpiller overfor producenterne (DONG og tidligere Vattenfall) til varmeforsyning i byen. I indkøbet af brændsel til den nye blok vil HOFOR gå efter restprodukter (hugstrester, træ fra

udtynding og pleje, ubrugelige stammer m.m.). Det forhindrer, at træ til energi konkurrerer med træindustri om skovens produktion og reducerer problemet med at visse brændselsprodukter kan medføre tidsforskydning i kulstofcyklussen (for-sinket CO₂-neutralitet = "kulstofgæld"). HOFOR udvælger udelukkende leverandører og leverandørlande, der har styr på skovdriften for at øge sikkerheden for, at leverancerne kan leve op til kravene om bæredygtighed.

Helhedsplan for Amagerværket

Da HOFOR har en række projekter på Amagerværket, der skal indpasses på arealet omkring værket, har HOFOR udarbejdet en behovsanalyse for Amagerværket kaldet 'AMV helhedsplan'. Formålet med behovsanalysen er at få et samlet overblik over ønsker og behov for areal, placering og tidshorisont for de forskellige projekters ønsker. HOFOR har på den baggrund besluttet at afholde en arkitektkonkurrence i foråret 2015 med henblik på at få bud på en samlet arkitektonisk og funktionel løsning for området. Der er udvalgt fem arkitekter, som skal aflevere et anonymt skitseforslag februar 2015. Marts 2015 udvælger dommerkomiteen de tre bedste forslag. Disse forhandler HOFOR videre med, og vinderen bliver valgt i maj 2015.

Røggaskøler

Gennem hele 2014 er der planlagt og projekteret en væsentlig opgradering af miljøanlægget på AMV1. Som følge af AMV1's overgang til udelukkende at fyre med træpiller- mod tidligere kombination af halm- og træpiller- har dette skabt mulighed for etableringen af et bypass af afsvovlingsanlægget, idet svovlindholdet, som er væsentlig lavere i træ end i halm, er tilpas lavt til at emissionsgrænserne stadig bliver overholdt.

Dette bypass muliggør også installationen af en røggaskøler (tailend), som hiver de sidste kalorier ud af røggassen til fordel for fjernvarmeproduktionen. Implementering og idriftsættelse foregår i revisionen



I fremtiden vil flere af restprodukterne fra forbrænding blive anvendt til andre formål, så de ændrer status fra at være en miljøbelastning til at gøre nytte.

i sommeren 2015. Ved gennemførelse af projektet opnår man en væsentlig forøgelse af blokkens samlede virkningsgrad.

Mineralprodukter – nyttiggørelse af gips og aske

HOFOR har succes med at sælge de mineraler, som bliver tilbage ved energiproduktion, til industrien. Herved undgås dyr og besværlig deponering, og mineralerne går fra en miljøbelastning til nyttiggørelse i f.eks. cement-, beton- og asfaltindustrien. Amagerværkets blok 3 producerer årligt 80.000 tons flyveaske, bundaske og gips, så der er store perspektiver i at forvalte mineralerne fornuftigt.

Ved årets start var der et lager på mindst 35.000 tons slagter på pladsen på Amagerværket. Godt hjulpet af bedre tider for byggeindustrien i England er det i løbet af

året lykket for HOFOR at sælge al slaggen. Det er både god forretning og samtidig udtryk for en bæredygtig forvaltning af vores energiressourcer.

Ved HOFORs overtagelse af Amagerværket var der endvidere opbevaret en mængde på ca. 3.000 tons dårlig gips. Det er lykkedes at få den mængde afsat til nyttiggørelse for en langt mindre pris end ved deponering. Derudover arbejdes der fortsat på at forbedre kvaliteten af gipsen og finde alternative afsætningsmuligheder.

Det virkeligt spændende fremtidsperspektiv skal dog søges i værkets blok 1 og den kommende blok 4, som fyrer med biomasse. I dag udnyttes askepartiklerne fra blok 1 ikke i nær samme omfang som mineralerne fra den kulfyrede blok 3. Men de produkter, som kommer fra blok 1, står

på tærsklen til nye tider, hvor en lang række små innovative virksomheder kan se muligheder i at nyttiggøre dem. Det er således HOFORs mål at kunne nyttiggøre bio-askeprodukterne fuldt ud, så de indgår i en naturlig gødningscyklus.

MÅLSÆTNINGER OG FORVENTNINGER FOR DET KOMMENDE ÅR

Vi forventer fortsat lave el-priser i 2015 og dermed kun et beskedent regnskabsmæssigt overskud.

LANGSIGTEDE MÅL

Det strategiske mål med HOFORs køb af Amagerværket er at sikre grøn, sikker og billig fjernvarme til hovedstaden. Den vigtigste indsats i den forbindelse er at gøre værket CO₂ neutralt frem mod 2020.

HOLDING AKTIVITETER 2014

Mio. kr.	HOFOR Holding A/S 1)		HOFOR Vand Holding A/S 1)		HOFOR Spildevand Holding A/S 1)	
	2014	2013	2014	2013	2014	2013
Resultat før skat	-172,7	-11,5	-135,4	-16,3	20,5	48,9
Egenkapital pr. 31. december	6.097,1	4.514,3	2.002,7	2.116,3	7.490,9	4.361,8

1) Inkl. resultatandele i tilknyttede selskaber. Der er indregnet resultatandel for BIOFOS fra og med 1. januar 2014. HOFOR Spildevand Brøndby A/S og HOFOR Spildevand Vallensbæk A/S er indregnet i balance og egenkapital pr. 31. december 2014.

HOFOR Holding A/S

Hovedformålet for HOFOR Holding A/S er at eje kapitalandele i følgende 100 pct. ejede dattervirksomheder: HOFOR Vind A/S med underliggende datterselskaber, HOFOR Fjernkøling A/S og HOFOR Energi-produktion A/S. Selskabet ejer herudover væsentlige kapitalandele i HOFOR Vand Holding A/S og HOFOR Spildevand Holding A/S.

HOFOR Holding A/S købte pr. 1. januar 2014 gennem HOFOR Energiproduktion A/S kraftvarmeverket Amagerværket af Vattenfall.

HOFOR Holding A/S ejer desuden anlægsaktiver som udlejes til koncernens selskaber på markedsmæssige vilkår.

Resultatet blev et underskud før skat på -172,7 mio. kr. En forværring på 161,2 mio. kr. i forhold til 2013.

HOFOR Vand Holding A/S

Formålet for HOFOR Vand Holding A/S er, gennem datterselskaber, at drive forsyningsvirksomhed samt at varetage dermed beslægtede opgaver. Selskabet skal sikre, at dattervirksomhederne driver forsyningsvirksomhed effektivt under hensyntagen til forsyningssikkerhed, sundhed, natur og miljø.

Selskabet ejer kapitalandele i 100 pct. ejede dattervirksomheder HOFOR A/S, HOFOR Vand Albertslund A/S, HOFOR Vand Brøndby A/S, HOFOR Vand Dragør A/S, HOFOR Vand Herlev A/S, HOFOR Vand Hvidovre A/S, HOFOR Vand København A/S, HOFOR Vand Rødovre A/S og HOFOR Vand Vallensbæk A/S.

Resultatet blev et underskud før skat på -135,4 mio. kr. En forværring på 119,1 mio. kr. i forhold til 2013.

HOFOR Spildevand Holding A/S

Formålet for HOFOR Spildevand Holding A/S er, gennem datterselskaber, at drive forsyningsvirksomhed samt at varetage dermed beslægtede opgaver. Selskabet skal sikre, at dattervirksomhederne driver forsyningsvirksomhed effektivt under hensyntagen til forsyningssikkerhed, sundhed, natur og miljø.

HOFOR Spildevand Holding A/S fusionerede i 2014 med spildevandsselskaberne Brøndby Kloakforsyning A/S (HOFOR Spildevand Brøndby A/S) og Vallensbæk Kloakforsyning A/S (HOFOR Spildevand Vallensbæk A/S).

Brøndby Kommune og Vallensbæk Kommune tegnede nye aktier i HOFOR Spildevand Holding A/S mod apportindskud

af kommunernes aktier i deres respektive spildevandsselskaber. Transaktionen indebar, at der således skete en kapitalforhøjelse i HOFOR Spildevand Holding A/S.

Endvidere indtrådte BIOFOS Holding A/S i HOFOR Spildevand Holding A/S koncern ved at kommunerne ved apportindskud indskød deres respektive aktieposter i BIOFOS Holding A/S i HOFOR Spildevand Holding A/S, hvorefter HOFOR Spildevand Holding A/S ejer 67,60 pct. af BIOFOS Holding A/S.

HOFOR Spildevand Holding A/S ejer kapitalandele i 100 pct. ejede dattervirksomheder: HOFOR Spildevand Albertslund A/S, HOFOR Spildevand Brøndby A/S, HOFOR Spildevand Dragør A/S, HOFOR Spildevand Herlev A/S, HOFOR Spildevand Hvidovre A/S, HOFOR Spildevand København A/S, HOFOR Spildevand Rødovre A/S og HOFOR Spildevand Vallensbæk A/S. Selskabet ejer herudover væsentlige kapitalandele i BIOFOS Holding A/S.

Resultatet blev et overskud før skat på 20,5 mio. kr. En forværring på 28,4 mio. kr. i forhold til 2013.

ØVRIGE AKTIVITETER

Mio. kr.	HOFOR A/S	
	2014	2013
Resultat før skat	-0,2	-0,3
Egenkapital pr. 31. december	30,4	30,7

HOFOR A/S

Formålet for HOFOR A/S er at være administrations- og bemandingsselskab for selskaberne i HOFOR Koncernen, herunder at levere drifts-, vedligeholdelses- og administrationsydelser samt anlægsarbejder til disse. Selskabet leverer generelt disse ydelser på basis af de afholdte omkostninger tillagt en minimal forrentning af selskabets egenkapital.

Desuden leverer selskabet administrationsydelser til koncernens holdingselskaber HOFOR Forsyning Holding P/S, HOFOR Holding A/S, HOFOR Vand Holding A/S,

HOFOR Spildevand Holding A/S og HOFOR Forsyning Komplementar A/S.

Ud over drifts-, vedligeholdelses- og administrationsydelser samt anlægsarbejder, består selskabets aktiviteter primært i styring af anlægsprojekter for forsyningskunder.

Resultatet blev et underskud før skat på 0,2 mio. kr. En forbedring på 0,1 mio. kr. i forhold til 2013. Egenkapitalen udgør pr. 31. december 2014 30,4 mio. kr.

RISICI

HOFORs forretning strækker sig over en række forskellige områder, der hver især indebærer risici. Nogle risici påvirker borgere og kunder, mens andre risici primært påvirker driften af virksomheden.

HOFOR kortlægger og styrer risiko inden for koncernens forskellige forretningsområder efter koordinerede og ensartede metoder. Inden for de enkelte forretningsområder er der risikokoordinatorer, der kortlægger risici. De kortlagte risici præsenteres og drøftes i Virksomhedsledelsen og Bestyrelsen. På den baggrund har virksomheden identificeret de væsentligste risici i 2014 i forhold til sandsynlighed og konsekvens.

OPERATIONELLE RISICI

Operationelle risici håndteres gennem investeringsplanlægning og vedligeholdelse, vagtordninger, beredskabsplaner, procedurebeskrivelser og forsikringer.

HOFOR har stort fokus på at forebygge ulykker i hele organisationen ved at udarbejde beredskabsplaner samt at prioritere sikkerhed for og uddannelse af personalet.

Virksomheden har sikret en del risici gennem forsikringer. De største forsikrede risici vedrører driften af forsyningsnet og anlæg inden for fjernvarme, bygas, vand, spildevand, fjernkøling, vind og kraftvarme. I nogle tilfælde er forsikring fravalgt, da risikoen for skader vurderes at være meget lille, mens forsikringen ville blive meget dyr.

Vand & Spildevand

Skybrud er oftere forekommende i de senere år, hvilket kan medføre en række gener som f.eks. oversvømmelser med materialeskader og klager til følge. HOFOR har igangsat og planlægger en lang række projekter – mere end 300 projekter hvor en del af disse er tværkommunale – for et betydeligt milliardbeløb. Projekterne skal sikre Hovedstadsområdet mod skybrud og sigter mod at kunne håndtere en

”100-års regn” i år 2100. Eksempelvis bygges Københavns største pumpestation, der forventes i drift i 2017, samt flere store tunneller med formål at transportere regnvand væk fra byen.

Højere vandstand i kystnære områder blandt andet som følge af storme som Bodil og Dagmar eller skybrud kan resultere i oversvømmelse af pumpestationer og fjernvarmekanaler mv. HOFOR foretager derfor risikoscreening, der f.eks. skal sikre systemerne mod indtrængen af vand og oversvømmelse. Arbejdet koordineres i samråd med kommunerne, da ansvaret for kystsikring er en kommunal opgave.

Vandforurening kan ikke undgås fuldstændig, og i 2014 har der været observeret såvel bakteriel som kemisk forurening, der dog ligger langt under de tilladte grænseværdier. HOFOR har etableret modelværktøjer og beredskabsplaner, der kan hjælpe med at spore og håndtere vandforurening hurtigt og effektivt. For at kontrollere vandkvaliteten tages der således dagligt et stort antal vandprøver – et antal der langt overstiger det lovpligtige antal prøver. HOFOR har ISO certificering inden for både vand (Dokumenteret Drikkevands-sikkerhed) og spildevand (Dokumenteret Spildevandssikkerhed), og arbejder løbende med udvikling af ny og forbedret sensortechnologi til detektion af forurening samt sektionering af ledningsnettet, så en eventuel forurening kan isoleres.

Oversvømmelse af ejendomme kan forekomme, såfremt en vandboring ved et vandværk lukkes midlertidigt eller permanent. Grundvandet kan således stige, hvilket øger risikoen for eksempelvis vand i kælderen. HOFOR vurderer altid i den forbindelse risikoen for skader og gener for borgerne i området samt vurderer foranstaltninger, der kan modvirke generne.

Fjernvarme

Varmepriis ikke konkurrencedygtig i forhold til alternative opvarmningsmuligheder. HOFOR arbejder løbende på at sikre, at varmepriisen er konkurrencedygtig i forhold til alternative opvarmningsmuligheder. Den igangværende dampkonvertering, der indebærer anlæg af nye ledninger og varmecentraler skal medvirke til dette ved at reducere varmetab i og vedligeholdelse af rørene. Herudover er købet af Amagerværket et led i strategien om at sikre en grøn, sikker og billig pris til vores varmekunder. I den forbindelse har HOFOR tiltag, der også skal sikre konkurrencedygtigheden, eksempelvis i form af indkøbsstrategier, der skal sikre indkøb af brændsler på fornuftige niveauer.

Manglende grundlast på grund af manglende rådighed på ældre anlæg. Amagerværkets Blok 3 er et ældre anlæg, hvis levetid kun rækker frem til 2020.

"Mangel på de rette kompetencer giver risiko for forsinkelse af projekterne og potentielt større omkostninger"

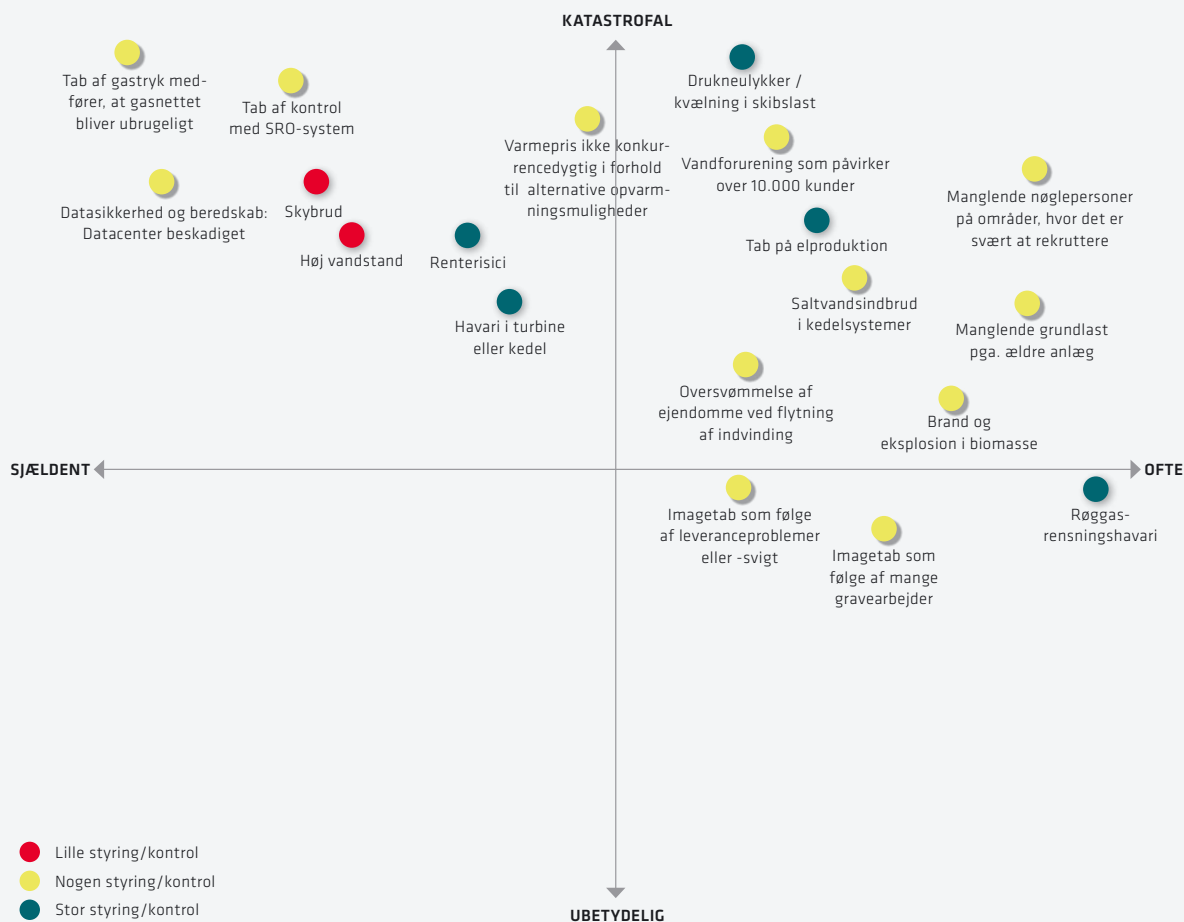
HOFOR arbejder i forbindelse med konvertering fra kul til biomasse som kilde til Københavns fjernvarme på etableringen af en ny Blok 4. Udfordringen for HOFOR er at vedligeholde Amagerværkets Blok 3 i nødvendig grad, indtil Blok 4 forventes klar i 2020. Gennem grundige analyser af planlagte

vedligehold og fornyelser søger HOFOR at sikre den nødvendige rådighed på Amagerværkets Blok 3 i perioden frem til 2020.

Bygas

Tab af gastryk kan medføre, at gasnettet bliver ubrugeligt. I en situation, hvor bygasproduktionen ikke kan opretholdes, f.eks. på grund af svigtende naturgastilførsel, er der risiko for, at der kan trænge luft ind i ledningsnettet. Dermed er der fare for uheld, hvis gasblandingen bliver antændt. Situationen kan blive så alvorlig, at det vil være for risikabelt at genoptage gasdistributionen. Genoptagelse af gasforsyningen kan i en sådan situation først ske,

SAMLEDE RISICI



når ledningsnettet er blevet udluftet og fyldt med gas igen. Der vil være tale om et meget omfattende projekt, og det vil være nødvendigt at sektionere ledningsnettet for at kunne genoptage gasforsyningen etapevis.

For at begrænse risikoen for tab af gastryk har HOFOR taget en række forholdsregler. Der er eksempelvis indgået aftaler med Energinet.dk, DONG Energy og HMN Naturgas om reservation af kapacitet i ledningsnettet, så naturgasforsyningen kan opretholdes så længe som muligt i en uheldssituation. Der etableres desuden et tredje gasværk i Mørkhøj som produktionsreserve. I en situation, hvor gasproduktionen ikke kan opretholdes, sænkes trykket

i bygasnettet, og kunderne opfordres til ikke at bruge gas for at begrænse forbruget så meget som muligt, så overtryk i ledningsnettet kan opretholdes så længe som muligt.

Kraftvarme

Overtagelsen af Amagerværket har medført en række nye risici for HOFOR. Det er afgørende for HOFOR at sikre forsynings sikkerheden. Som led heri lægger virksomheden stor vægt på at sikre præcise procedurer og instruktioner for arbejdet, ligesom der er strenge krav til kompetencebeskrivelser mv., så medarbejdernes kompetencer svarer til kravene i rollebeskrivelser og lovgivningsbestemte krav. Der følges løbende op herpå for at sikre,

at kompetencerne vedligeholdes i forhold til roller, lovgivning og øvrige krav.

Herudover er følgende hændelser identificeret som værende af størst betydning for HOFOR: *Drukneulykker eller kvælning i skibslast, brand og eksplosion i biomasse, saltvandsindbrud i kedelsystemer og havari i turbine, kedel eller røggasrensningsanlæg.* De væsentligste konsekvenser ved disse ulykker er skade på medarbejderes liv og helbred og økonomisk tab ved havari.

For at imødegå disse (og øvrige) risici er det afgørende med fokus på en række områder som eksempelvis forbedret mandskabsledelse, forbedrede kompetencer, øget forståelse og tilgængelighed af instruktioner

og procedurer, planlægning af miljø og arbejdsmiljø, forbedret anlægsvedligehold og forbedret projektstyring og design.

HOFOR har derfor gennemført en række tiltag i form af blandt andet fastholdelse og forbedring af den bestående gode mandskabsledelse, ledelsen er styrket med indførelse af et ekstra ledelseslag af teamledere, ligesom ledere deltager i efteruddannelse. Der er også stor fokus på at sikre et højt niveau for arbejdet med miljø, arbejdsmiljø og sikkerhed (HSE), der skal forebygge risici på Amagerværket. Eksempelvis anvendes faste procedurer i HSE-arbejdet, der gælder både i det daglige arbejde og for projekter. Medarbejdernes engagement og medindflydelse sikres gennem sikkerhedsorganisationens arbejde og ved inddragelse af medarbejderkompetencer ved udformningen af instrukser og procedurer.

Endelig skal alle, som har deres gang på Amagerværket, gennemføre en sikkerhedsinstruktion "VISIT".

IT

Tab af kontrol med SRO-system. SRO-systemet er det system, der styrer, regulerer og overvåger HOFORs produktion og distribution på en række områder som f.eks. vand, spildevand, varme og på ledningsnettet. Blandt andet indsamler systemet data og alarmerer driften, hvis der opstår problemer et sted i systemet.

HOFOR har stort fokus på at sikre, at systemet fungerer f.eks. gennem IT-sikkerhed, strenge krav til fysisk adgang til systemet og de forskellige dele heraf samt uddannelse af personalet. Systemet er desuden designet, så hvis eksempelvis strømmen går, er der backup af de kritiske dele af SRO-systemet.

Datasikkerhed og beredskab. Hvis uheldet er ude, og en server går i stykker, er det vigtigt at kunne genskabe de data, der lå på serveren. Backup er den vigtigste måde at sikre, at det er muligt.

I HOFOR tages der hver nat backup af alle relevante data/servere. Den efterfølgende dag kopieres nattens backup til HOFORs beredskabslokation. Med dette setup er der hurtig adgang til at reetablere data af enkelte filer, databaser og hele servere i datacentret i Vejlandshuset. Såfremt en ulykke er indtruffet, og datacenteret i Vejlandshuset er beskadiget, understøtter setuppet en hurtig adgang til at opbygge nyt datacenter på vores beredskabslokation.

STRATEGISKE RISICI

Projekter

Manglende nøglepersoner på områder, hvor det er svært at rekruttere. HOFOR har igangsat en lang række større projekter, der blandt andet skal forebygge og håndtere de risici, der er identificeret. Mange af projekterne har et stort omfang og er stærkt specialiserede, hvilket stiller store krav til at kunne rekruttere de personer, der kan gennemføre projekterne. Mangel på de rette kompetencer giver risiko for forsinkelse af projekterne og potentielt større omkostninger. HOFOR arbejder derfor aktivt på at kunne fastholde og tiltrække nøglepersoner og har senest haft gode erfaringer med at sikre kompetencer til at forestå den planlagte ombygning på Amagerværket.

Mange projekter indebærer behov for indhentning af tilladelser fra myndighederne – eksempelvis i form af tilladelser til at krydse jernbaner og veje – hvor manglende tilladelser kan medføre betydelige forsinkelser. Det er derfor vigtigt for HOFOR at fastholde den gode kontakt til myndighederne og at have fokus på, hvilke tilladelser der skal indhentes til projekter.

Kunder og image

Imagetab på grund af forsyningssvigt og gravearbejder. HOFOR er i gang med en lang række projekter. Selvom det altid tilstræbes at tage størst muligt hensyn til omgivelserne, kan det ikke undgås, at arbejderne medfører gener for vores kun-

der. Med et ledningsnet på mange tusinde kilometer sker det også, at HOFOR oplever driftsforstyrrelser eller forsyningssvigt. I alle tilfælde har kunderne mulighed for at kontakte HOFORs Kundecenter, som er kundernes primære indgangsvinkel til virksomheden. Ved driftsforstyrrelser er det også muligt at kontakte Vagtstationen, som er bemandet 24 timer i døgnet året rundt, eller at søge information på hofor.dk.

Hvis Kundecentret, Vagtstationen og HOFORs hjemmeside ikke kan give kunderne svar, øges risikoen for, at kunderne får en dårlig oplevelse, og at HOFORs image lider last. Derfor er der etableret forretningsgange, som skal sikre, at information fra driftsområderne tilgår Vagtstationen og Kommunikation. De sørger så for, at Kundecentret og øvrige relevante medarbejdere er orienterede, og for at HOFORs hjemmeside er opdateret. Tilsvarende arbejder HOFOR fortløbende på at sikre en god kommunikation med ejerkommunerne, som også kan blive kontaktet af borgere omkring projekter eller leveranceproblemer og -svigt, der opleves at give gener.

FINANSIELLE RISICI

Tab på elproduktion. Med købet af Amagerværket og udbygningen af vindporteføljen er HOFOR i stigende grad eksponeret over for udsving i energi- og råvarepriser. HOFOR afdækker den eksponering ved hjælp af finansielle produkter. Til det formål har HOFOR opbygget funktioner, der aktivt optimerer porteføljen af vindmøller og Amagerværket. Samtidig lægger HOFOR stor vægt på at adskille funktionerne, så kontrol og overvågning sker separat fra handelsfunktionen. Aktiviteterne er reguleret af Risikopolitikken, som godkendes af bestyrelsen for HOFOR, og der følges løbende op på, om de af bestyrelsen godkendte rammer bliver overholdt.

Renterisici. HOFORs selskaber har lån og kreditter for i alt 10,9 mia. kr., der fordeler



Hvis ikke der bliver klimasikret, så er der risiko for, at højere vandstande vil oversvømme dele af HOFORs forsyningsområde – eksempelvis Hvidovre er lavtliggende.

sig med 5,3 mia. kr. som obligationslån, 3,9 mia. kr. i banklån, 0,6 mia. kr. i midlertidige investeringskreditter og 1,1 mia. kr. i uudnyttede trækningsrettigheder. Lånene er primært optaget i KommuneKredit mod garantistillelse af HOFORs ejerkommuner – hver kommune for egen forsyning.

HOFORs låntagning til de mange investeringer i lednings- og produktionsanlæg medfører risiko for stigning i renteniveauet. Størstedelen af HOFORs låneportefølje er sikret ved hjemtagelse af lån med fast rente i hele lånets løbetid. Virksomheden har i sin Finanspolitik besluttet rammer

for låntagning. Der er eksempelvis angivet, hvor meget der må være finansieret ved henholdsvis variabel og fast rente. Endvidere skal der ifølge Finanspolitikken i videst muligt omfang hjemtages lån med forskellig løbetid, så eventuel refinansiering ikke skal foregå på samme tidspunkt.

To af obligationslånene er optaget af HOFOR Vand København A/S og HOFOR Spildevand København A/S i forbindelse med refinansiering af tidligere gældsbreve til Københavns Kommune. Kommunen har givet tilsagn om at ville indskyde kapital i selskaberne for at sikre, at virksomheden

er i stand til at betale renterne på obligationslånene. Obligationslånene udløber 20. maj 2015, og det er HOFORs forventning, at lånene vil blive refinansieret.

Når der ses bort fra to særlige obligationslån, er virksomhedens gennemsnitlige rentebinding 7,9 år, og den gennemsnitlige løbetid er 11,9 år. En stigning på et procentpoint på lån med variabel rente vil øge renteomkostningen med ca. 13,9 mio. kr., og for obligationslånene øges renteomkostningerne med ca. 48 mio. kr.

HOFORs ARBEJDE MED SAMFUNDSANSVAR

Global Compact princip	Forpligtelser	Systemer
Menneskerettigheder 1. Virksomheden bør støtte og respektere beskyttelsen af internationalt proklamerede menneskerettigheder indenfor virksomhedens indflydelsesområde. 2. Virksomheden skal sikre, at den ikke medvirker til krænkelse af menneskerettighederne. Arbejdstagerrettigheder 3. Virksomheden bør opretholde frihed til organisering og anerkende arbejdstagers ret til kollektive forhandlinger. 4. Virksomheden bør støtte afskaffelsen af alle former for tvangsarbejde. 5. Virksomheden bør støtte en effektiv afskaffelse af børnearbejde. 6. Virksomheden bør støtte afviklingen af diskrimination i arbejds- og ansættelsesforhold.	Personalepolitikker	
	Sygefravær	
	Elever/ studerende fleksjob Sociale klausuler	
	Arbejds miljøpolitik	OHSAS 18001
Miljø 7. Virksomheden bør støtte en forsigtighedstilgang til miljømæssige udfordringer. 8. Virksomheden bør tage initiativ til at fremme større miljømæssig ansvarlighed. 9. Virksomheden bør opfordre til udvikling og spredning af miljøvenlige teknologier.	Drikkevandspolitik	ISO 22000 (DDS)
	Spildevandspolitik	ISO 9001 (DSS)
	Miljøpolitik	ISO 14001
	Arbejds miljøpolitik	OHSAS 18001
	Indsatser i samfundet	
Anti-korruption 10. Virksomheden bør modarbejde alle former for korruption, inklusiv økonomisk udnyttelse og bestikkelse.	Indkøbspolitik	
	Kundevision/kundepolitik	Kundeambassadør

Handlinger i 2014	Udvalgte resultater fra 2014
Kvinder i ledelse; Måltal og politik for Hofo AS	Mål i 2015 er 29/71 % fordeling Resultat 25% kvinder/ 75 % mænd
Mål for 2014 på 5,2 dage/medarbejder	Fortsat faldende sygefravær Resultat 4,97 dage/medarbejder
Elever Speciale /ph.d. studerende mv	8 elever 6 studerende 14 fleksjobbere
Gennemført recertificering	Fastholdt lavt antal ulykker på 12
Gennemført ny certificering på de lokale værker og recertificering på regionale værker	Status på energireduktionsmål: ca.1,5 Gwh interne energibesparelser
Gennemført recertificering	Krav til bæredygtig biomasse
Gennemført recertificering	Energi- og vandsparerådgivning
Gennemført recertificering	
Solceller på egne lokationer	Indgået kontrakt på i alt 890 kWp
Energi og Vandværkstedet	17.055 besøgende på E&V,
Den gyldne termostat	
CSR i indkøbspolitik og leverandørstyring	Ny revideret indkøbspolitik og fokus på standardkontrakter
	6 henvendelser til kundeambassadøren

SAMFUNDSANSVAR

COMMUNICATION OF PROGRESS (COP)

HOFOR er bevidst om sit samfundsansvar. Herunder hensynet til virksomhedens kunder, medarbejdere, miljø og klima. I HOFOR arbejdes således med samfundsansvar på flere områder og planer. Flere af de aktiviteter, der er beskrevet andre steder i denne rapport, har et samfundsansvarligt sigte. Det drejer sig blandt andet om indsatserne indenfor klimatilpasninger, grundvandsbeskyttelse og arbejdet for at opnå en CO₂-neutral forsyning.

Dette afsnit beskriver HOFORs mange øvrige aktiviteter i forhold til samfundsansvar og handler om virksomhedens påvirkning af samfundet, kunder, medarbejdere, ansvarligt indkøb samt klima & miljø.

HOFOR har ikke en separat CSR-politik, men har valgt at betragte CSR-arbejdet som en central del af koncernen. CSR er derfor indarbejdet i virksomhedsstrategien og visionen "HOFOR skaber bæredygtige byer". Samtidigt har HOFOR en lang række politikker på områder som medarbejdere, miljø, arbejdsmiljø, klima, stress mv.

HOFOR har ikke en konkret menneskerettighedspolitik af to årsager; HOFOR er et nationalt forsyningsselskab uden aktiviteter i udlandet. Langt størstedelen af leverandørerne er nationale eller europæiske, hvilket betyder, at arbejdstagerrettigheder og menneskerettighederne i stor udstrækning understøttes af lovgivning. For det andet er HOFOR medlem af Global Compact og støtter derigennem op om menneskerettighederne.

At HOFOR ikke har en konkret menneskerettighedspolitik er ikke ensbetydende med, at virksomheden ikke arbejder aktivt med menneskerettigheder, eksempelvis har vi og vil fortsat have fokus på områderne uddannelse og ligestilling.

INDSATSER I SAMFUNDET

Sommerluk.dk 2014 kampagne

HOFOR var i 2014 sammen med Energi-

tjenesten igen hovedinitiativtager til den landsdækkende kampagne Sommerluk.dk som gennemføres i samarbejde med en lang række NGO'er, virksomheder og forsyningsvirksomheder. Kampagnen satte gennem hele året fokus på de nemme energibesparelser der kan opnås ved at sommerlukke for fjernvarmen, ved fordelingen ved teknisk isolering, energispild i varmtvandsproduktionen og korrekt indstilling af varmeinstallationer i fyringssæsonen.

HOFOR stiller i forbindelse med kampagnen materialer og viden gratis til rådighed for alle deltagere, og kampagnens energisparebudskaber havde samlet mere end 16 millioner potentielle læsere, lyttere og seere.

Den gyldne termostat

I 2014 indstiftede HOFOR en ny pris: 'Den Gyldne Termostat'. Prisen skal medvirke til at sætte fokus på energireduktioner ved intelligent energistyring og skal støtte op omkring det store vigtige og ofte usete arbejde som ejendomsfunktionærer udfører for at nedbringe energiforbruget og derved CO₂-udledningen. Det er meningen, at prisen fremover hvert år skal uddeles til en person som har gjort en ekstra indsats for at sætte fokus på energi og vandbesparelser via optimal brug af intelligent energistyring.

Foredrag om energibesparelser

Energirådgiverne i HOFOR har løbende holdt eksterne foredrag omkring energibesparelser med særligt fokus på fjernvarme, f. eks er der i samarbejde med de Københavnske Byggeforeningshuse holdt foredrag om korrekt brug af varmeinstallationer.

Samarbejdet har i 2014 haft særligt fokus på nytillflyttede beboere, og hvordan det sikres, at de får den bedst mulige energimæssige adfærd. Der er ligeledes afholdt flere temamøder for VVS installatører med fokus på at sikre, at de har den bedst mulige viden om fjernvarme, og hvordan der

skabes energireduktioner til gavn for deres kunder og miljøet.

Energi i hverdagen – Energi- og vandsparerådgivning

I et samarbejde mellem HOFORs to forsyningsområder vand og varme gennemføres Erhvervs Ph.d. projektet 'Energi i hverdagen: forbrugspraksisser og forandringspotentialer'. Afhandlingen skal være med til at give et bedre indblik i, hvordan energi- og vandsparerådgivningen kan gøres mere målrettet, samt hvilke kanaler og netværk informationen flyder igennem. Ved at kombinere antropologien med den mere tekniske verden er det HOFORs forventning, at arbejdet kan skabe grundlag for en bedre og mere virksom indsats for besparelser til glæde for den enkelte og samfundet som helhed.

Vandsparerådgivning

HOFORs vandsparerådgivning sigter mod at reducere det samlede vandforbrug og få kunderne til at bruge vand med omtanke. Kunderne skal udnytte ressourcer effektivt og bæredygtigt samtidig med, at det rene grundvand sikres for fremtidige generationer.

HOFORs vandspareteam har deltaget i en række store aktiviteter under Sharing Copenhagen, bl.a. Melodi Grand Prix, Kulturborgen og Kulturnat, samt ved miljø- og vandspareevents i flere ejerkommuner. Teamet har været i dialog med over 30.000 borgere med råd og vejledning. HOFORs kollegiekampagne på Facebook fik i år deltagelse af 5.000 unge fra 20 kollegier, mens skolekampagnen "De små Vandhelte" besøgte 1.300 elever i indskolingen.

Fra 2014 udvider HOFOR sin vandsparerådgivning, så den ikke kun dækker København men alle ejerkommunerne. Som noget nyt satser HOFOR på at yde teknisk vandsparerådgivning til ejendomsservice-teknikere i boligselskaber og tekniske serviceledere på skoler og institutioner.

KUNDER

Kundehenvendelser

Åbenhed, tilgængelighed og dialog med kunderne er højt prioriteret hos HOFOR. Som omtalt i ledelsesberetningen har virksomheden i 2014 bl.a. lanceret en ny og opdateret kundevision. Kunderne skal kunne komme i kontakt med virksomheden – ikke kun hvis der er tale om akutte hændelser, men også hvis de har spørgsmål om deres forsyning eller ønsker gode råd om energibesparelser.

HOFORs kundecenter håndterer hvert år mere end 70.000 henvendelser på telefon og 60.000 skriftlige henvendelser. Henvendelserne drejer sig typisk om aflæsning af målere, spørgsmål til regninger, flytninger og ændringer i kundeoplysninger.

Ved akutte driftsforstyrrelser står Vagtstationen telefonisk til rådighed 24 timer i døgnet – 365 dage om året.

Derudover er www.hofor.dk en hyppig indgang for kunderne. I 2014 havde sitet således over en million unikke sidevisninger – en fremgang på knapt 22 pct. sammenlignet med 2013. Hjemmesiden er i 2014 blevet opgraderet og har gennemgået en makeover, der blandt andet betyder, at sitet er blevet optimeret til læsning på f.eks. mobiltelefoner og tablets.

Klager og kundeambassadør

Selv om HOFOR gør sig umage for at løse sine opgaver mest hensigtsmæssigt, sker det, at kunder klager. HOFOR har et klage-team, som sørger for en systematisk registrering og behandling af kundeklager, hvilket gør klageprocessen hurtigere og lettere for kunderne. I 2014 gik der i gennemsnit ca. to dage, før kundens klage var besvaret, eller kunden havde hørt fra en sagsbehandler.

I 2014 var antallet af klager stort set det samme som året før – nemlig 531 klager. 144 klager kom fra kunder i omegnsskommunerne og 387 klager fra kunder i Kø-



HOFOR har fokus på kunderne og havde i 2014 mere end 70.000 henvendelser på telefon og 60.000 skriftlige. Et mål er at få flyttet henvendelser på telefon over på mail.

benhavn. Antallet er lavt i betragtning af, at HOFOR leverer forsyningsydelser til omtrent en million kunder. Også i 2014 vedrørte størstedelen af klagerne gravearbejder og gebyrer. Især det store klimatilpasningsprojekt, som skal sikre mange boliger langs Damhusåen mod oversvømmelser, giver gener for de omkringboende og medførte klager fra kunder i Hvidovre. Det er ikke muligt at undgå støj og andre gener i forbindelse med store ledningsprojekter, men HOFOR har stort fokus på at mindske generne og sikre den bedst mulige dialog med de berørte.

En kunde, der ikke er tilfreds med svaret på en klage, kan desuden henvende sig til HOFORs kundeambassadør, som ser på sagen en ekstra gang og sikrer, at kunden har fået en ordentlig og fair behandling. Kunderne kan også kontakte kundeambassadøren med forslag til, hvordan HOFOR kan forbedre kundebetjeningen eller andre forretningsgange. I 2014 fik ambassadøren seks henvendelser. Kundeambassadøren kan kontaktes via mail, brev eller direkte fra HOFORs hjemmeside www.hofor.dk.

INDKØB

Indkøbspolitik og leverandørstyring

I sidste halvdel af 2014 blev der foretaget en revision af HOFORs indkøbspolitik, for at gøre den mere konkret og brugervenlig. Indkøbspolitikken danner grundlag for at arbejde med leverandørstyring, bl.a. ift. HOFORs certificeringer.

Skabeloner og standardkontrakter

Indkøbsfunktionen arbejder tæt sammen med Projektafdelingen og har skabt et godt grundlag for at kommunikere mere direkte med brugere og potentielle brugere af HOFORs standardskabeloner.

Der foregår pt. et større revisionsarbejde af standardskabelonerne, samtidig er det planlagt at holde et seminar for hele Projektafdelingen, hvor Jura og Indkøb sammen underviser alle projektledere i indkøb og udbud i HOFOR.

Aftaleskabelonerne sikrer et ensartet udgangspunkt og danner som minimum grundlag for at virksomheden overholder

alle forpligtelser ift. lovgivning, certificeringer og ejerkommunernes ønsker.

Sociale klausuler

HOFORs udbud af bygge- og anlægsgaver samt tjenesteydelser er fortsat kendetegnet ved kort varighed og ikke specielt meget faglært arbejde. Derfor er det sjældent, at det giver mening at have klausuler omkring elever, lærlinge og praktikanter. Dette kompenserer HOFOR for ved bl.a. selv at beskæftige elever og lærlinge både administrativt og i driften. HOFOR har ved en række udbud indskrevet krav om overholdelse af mindstelønninger iht. ILO konventionen.

HOFOR er i løbende dialog med ejerkommunerne omkring udarbejdelse af kravene til sociale klausuler og kravet til elever, lærlinge og praktikanter i anlægssarbejder. Disse krav er i løbet af 2014 blevet indarbejdet i HOFORs standardskabelon "Særlige Betingelser" og bliver løbende ajourført ved eventuelle ændringer i retningslinjerne fra Københavns Kommune.

MEDARBEJDERE

Rummelig arbejdsplads

HOFOR arbejder fortsat med at skabe en rummelig arbejdsplads, hvor der er plads til medarbejdere med nedsat erhvervsevne. I alt havde HOFOR 14 personer ansat i fleksjob med udgangen af december måned 2014.

Kvinder i ledelse

I HOFOR er fem bestyrelser omfattet af reglerne vedrørende mere ligelig fordeling af mænd og kvinder i bestyrelser. I tre af

de fem bestyrelser er der ligelig kønsfordeling. Det drejer sig om selskaberne HOFOR Fjernvarme P/S, HOFOR Vand København A/S og HOFOR Spildevand København A/S. I det fjerde selskab, HOFOR A/S, er kønsfordelingen uændret 80 pct. mænd og 20 pct. kvinder. Måltallet er 33/67 i 2016. I det femte selskab, HOFOR Energiproduktion A/S, er der fortsat ikke ligelig kønsrepræsentation i dag, men der arbejdes mod målet 40/60 i 2016.

HOFOR har valgt også at arbejde med fordelingen af kvinder og mænd på øvrige ledelsesniveauer i virksomheden og har formuleret følgende politik for området: I HOFOR arbejder vi for, at ledersammensætningen afspejler den samlede kønsfordeling i virksomheden, i koncernstrategiperioden frem til 2015. HOFORs ledersammensætning skal ved udgangen af 2015 være på 29 pct. kvinder og 71 pct. mænd.

Ved udgangen af 2014 var medarbejdersammensætning på 29 pct. kvinder og 71 pct. mænd og en ledersammensætning på 25 pct. kvinder og 75 pct. mænd. Dette betyder, at der endnu er et stykke vej at gå. I den forbindelse igangsætter HOFOR en række initiativer i 2015, hvoraf kan nævnes en undersøgelse blandt kvindelige ledere i HOFOR, der kan give et grundlag for vurdering af kvinders veje til ledelse. Endvidere påtænkes øget information omkring det at være kvindelig leder i HOFOR.

Elever/lærlinge

HOFOR havde i 2014 otte elever ansat i forskellige dele af virksomheden, heraf blev tre færdiguddannede i 2014, og tre var nyansatte. Ved ansættelse af elever laver virksomheden et uddannelsesforløb, som bl.a. omfatter tilknytning af oplæringsansvarlige medarbejdere i de sektioner og afdelinger, hvor eleverne får deres daglige arbejde.

To ud af tre elever, der blev færdige med deres uddannelse i 2014, er efterfølgende blevet fastansat i HOFOR.

Studerende/praktikanter

Ligesom foregående år har HOFOR et godt samarbejde med forskellige uddannelsesinstitutioner og har haft tilknyttet seks speciale- og ph.d.-studerende. De arbejder med projekter indenfor energireduktioner, regnvandshåndtering og beregning, kalibrering af regnvandsmodeller, skybrudsprojekt og varmepumper i drikkevandssektoren.

Sygefravær

HOFOR har fokus på fortsat at nedbringe både korttids- og langtidssygefraværet i et tæt samarbejde mellem HR-afdelingen og lederne. Samarbejdet består af løbende opfølgning og aftaler om samtaler og kontakt til syge medarbejdere.

Medarbejderdata	2013	2014
Gns. antal fuldtidsmedarbejdere	843	948
Ansatte med overenskomst el. tjenestemænd	86,3 pct.	83,4 pct.
Ansatte uden overenskomst	13,7 pct.	16,6 pct.
Aldersfordeling i år: <30 / 30-50 / >50	3 pct./53 pct./44 pct.	5 pct./51 pct./44 pct.
Medarbejderomsætning	8,8 pct.	6,6



Arbejdsmiljøorganisationen har i 2014 haft fokus på overtagelsen af Amagerværket og på at få implementeret tiltag på tværs af organisationen.

HOFORs mål for korttidsfraværet var i 2014 på 5,2 dage. Det opgjorte resultat er på 4,97 dage for hele 2014. Sygefraværet er steget marginalt i forhold til 2013 hvor det lå på 4,86 dage.

Langtidssygefraværet har ændret sig fra at udgøre 34,88 pct. af korttidsfraværet i januar 2014 til at udgøre 42,13 pct. ved udgangen af året – altså en stigende tendens.

Arbejdsmiljø

Arbejdsmiljøarbejdet har i 2014 været præget af overtagelsen af Amagerværket, samt implementering af tiltag på tværs af organisationen. HOFORs fortsatte fokus vil være rettet mod at få et fælles grundlag i hele organisationen omkring internt arbejdsmiljø, anlægsarbejder samt beredskabet.

Der er i 2014 registreret 12 arbejdsulykker

med fravær. Dermed fastholdes antallet af arbejdsulykker på et meget lavt niveau på trods af en stigning i medarbejderantal og nye arbejdsprocesser.

Af de 12 registrerede arbejdsulykker var én alvorlig. En medarbejder fik skoldet sin fod med varmt fjernvarmevand. Øvrige ulykker er overvejende snuble/faldulykker.

Alvorlige arbejdsulykker gennemgås straks

Arbejdsmiljødata	2013	2014
Antal arbejdsulykker med fravær	9	12
Antal dødsfald som følge af arbejdsulykke	0	0
Frekvens af arbejdsulykker pr. 100 medarbejdere	1,15	1,33
Frekvens af tabte arbejdsdage i fm. arb.ulykker pr. 100 medarbejdere	5,51	14,27
Frekvensen af arbejdsbetingede lidelser pr. 100 medarbejdere	0	0
Ulykkesfrekvens (antal ulykker pr. 1.000.000 arbejdstimer)	8,2	7,1



HOFOR arbejder fortsat på at få nedbragt energiforbruget fra transport og råder blandt andet over 15 elbiler, fem gasbiler og både lad- og almindelige cykler.

med den pågældende arbejdsmiljøgruppe med henblik på at analysere og forebygge. Øvrige arbejdsulykker behandles på kvartalsvise arbejdsmiljøudvalgsmøder, her drøftes især forebyggelse omkring de enkelte ulykker. Der vil også fortsat være stor opmærksomhed på arbejdsulykker og "nærvæd ulykker".

I 2014 har der været fokus på at fremme en fælles agenda for det interne arbejdsmiljø, der er afholdt seminar for organisationens arbejdsmiljøgrupper (repræsentanter og ledere), samt netværkspersoner. Her var arbejdsmiljøorganisationens kompetenceudvikling på dagsordenen, for at understøtte den fremtidige håndtering af udvidede ansvarsområder, bl.a. indenfor det psykiske arbejdsmiljø, hvor der med seminaret er indledt et tættere samarbejde mellem arbejdsmiljøorganisationen og netværkspersonerne. HOFORs netværkspersoner er frivillige, valgte, kollegaer, hvis opgave er at være opmærksomme på, om

det begynder at gå skævt for en kollega og i givet fald hjælpe kollegaen med at søge hjælp i hjælpesystemet (eksempelvis sundhedsforsikringen).

Miljø & Klima

Indsatser omkring miljø og klima ligger højt på HOFORs agenda. Det afspejles i virksomhedens strategi, og det ses af de konkrete mål, som fastlægges i virksomhedens forskellige afdelinger og funktioner.

Certificering af ét samlet ledelsessystem

HOFOR har ét samlet certificeret ledelsessystem på fire standarder; Miljø efter ISO 14001, Arbejdsmiljø efter OHSAS 18001, Dokumenteret Spildevandssikkerhed (DSS) efter ISO 9001 samt Dokumenteret Drikkevandssikkerhed (DDS) efter ISO 22000. ISO 22000 blev fuldt integreret i det samlede system i 2014.

HOFORs samlede ledelsessystem beskri-

ver de aktiviteter, vi udfører for at lede virksomheden på alle områder – ikke kun de certificerede. Systemet tydeliggør hvad der er vigtigt at styre på i alle vores driftssituationer og det giver mulighed for overblik over effektive forretningsgange og processer, for at prioritere og for at signalere troværdighed. Det integrerede system er ikke en beskrivelse af, hvordan vi styrer og leder. Vi beskriver, hvad vi gør for at styre effektivt, for at opfylde interne og eksterne krav samt løbende at udvikle kompetencer og skabe forbedringer og resultater.

Politikker og certifikater for miljø- og arbejdsmiljø, drikkevandssikkerhed og spildevandssikkerhed kan ses på www.hofor.dk.

Energi- & Vandværkstedet

Energi- og Vandværkstedet er et undervisningstilbud til børn og unge i HOFORs forsyningsområde.

I 2014 benyttede 17.055 besøgende de forskellige faste undervisningstilbud om energi- og vandforsyning, mens andre gæstede stedet i forbindelse med særarrangementer, som f.eks. Science in the City, Green Week i Bruxelles og workshops. Gennem aktiviteter, interaktive 3D modeller, teori, leg og praksis kan eleverne blive klogere på energiens og vandets kredsløb, samt klima og klimatilpasning.

2014 var året, hvor Energi- og Vandværkstedet blev ombygget og renoveret for at levere nye undervisningstilbud om klimatilpasning sponseret af HOFOR og Velux Fonden. Udstillingen blev indviet den 1. oktober 2014 af miljøminister Kirsten Brosbøl, flere borgmestre og HOFORs direktør Lars Therkildsen.

Det nye Klimatilpasningsværksted indgår i en samlet formidling om grøn forsyning i et bæredygtigt hovedstadsområde. Børn og unge kan lære om klimatilpasningsudfordringer og -løsninger i HOFORs forsyningsområde, baseret på de kommunale klimatilpasningsplaner. Værkstedet spiller sammen med læringsrummet 'København CO₂-neutral i 2025' der handler om Københavns Klimaplan, hvor børn og unge kan

*"HOFORs kundecenter
håndterer hvert år
mere end 70.000
henvendelser på telefon
og 60.000 skriftlige
henvendelser"*

lære om fremtidens energiforsyning. På den måde sikrede Energi- & Vandværkstedet i 2014, at børn og unge i hovedstadsområdet nu kan lære om fremtidens grønne hovedstad.

Den mobile enhed – Mobile Science Center – er i 2014 blevet ombygget, så den indeholder en klimatilpasningscontainer. Her kan børn og unge lære om klimatilpasningsudfordringer og -løsninger med samme praktiske tilgang som på Energi- & Vandværkstedet. Mobile Science Center vil i 2015 køre ud til alle HOFORs ejerkommuner.

Transport

I HOFOR arbejder vi hele tiden på at nedbringe vores energiforbrug bl.a. fra trans-

port, og dermed den tilhørende udledning af CO₂ til klimaet.

Gennem HOFORs Transportpolitik arbejder vi målrettet med at nedbringe miljøbelastningen med fokus på optimering af bilflåde og kørselsmønstre samt brug af alternative transportmuligheder til bilen. Der arbejdes løbende på udskiftning af benzinbiler og minivans med elbiler. Virksomheden har 15 elbiler og fem gasbiler, der benyttes i arbejdstiden, samt elcykler, ladcykler og almindelige cykler til arbejdsbrug. Disse bruges i både administrative som driftssituationer.

Solceller

På solcelleområdet har HOFOR i 2014 fokuseret på egne lokationer. I 2014 er der indgået kontrakt på i alt 890 kWp, og etableringen af disse anlæg forventes færdig primo 2015. Anlæggene etableres på HOFORs Vand- og Spildevandslokaliteter. Størstedelen af den producerede solcellestrøm forbruges på installationsstedet, således at den strøm, HOFOR bruger på at pumpe vand til og spildevand fra hovedstadsområdet kunder, bliver mere grøn.

Samlet anlægskapacitet for solceller i HOFOR

HOFOR Vand	Anlægskapacitet [kWp]
Regnemark Vandværk*	462
Løjre Vandværk*	321
Parkstiens Vandlaboratorium	50
Lyksager Kildeplads	12
Samlet	845
HOFOR Spildevand	
Anlægskapacitet [kWp]	
Smedeholm Driftscentral*	28
Sjællandsbroen Pumpestation*	79
Samlet	107

I alt 952 kWp

(* under etablering)



Klimatilpasningsværkstedet på Energi- og Vandværkstedet åbnede i oktober 2014 – og for en gangs skyld passede det glimrende med regnvejr til åbningen.



HOFOR arbejder for at være med til at opnå Københavns Kommunes mål om at være CO₂-neutral i 2025 – en vej dertil er, at få en større andel af bygassen er baseret på biogas.

Fremadrettet arbejdes der videre med at etablere solcelleanlæg på egne lokaliteter, og der fokuseres primært på HOFOR Vand og HOFOR Spildevand hvor potentialet er størst.

Energiforbrug

HOFORs energiforbrug til levering af forsyning ligger for drikkevand på 0,3 kWh/m³ og for spildevand på ca. 0,1 kWh/m³. Igen i år ligger HOFOR meget lavt i forhold til branchen (se Vand i tal 2014 fra Danva).

HOFOR har et miljø- og klimamål om en samlet intern energibesparelse på 2 GWh i strategiperioden 2010-2015. Den samlede

reduktion var ved udgangen af 2014 ca. 1,6 GWh. Gennem 2014 har der været gennemført projekter omkring energirenovering, udskiftning af pumper, installering af varmepumper mv.

I 2015 skal der arbejdes yderligere for at nå målet og som de forrige år vil der blive arbejdet med indsatser i hele virksomheden.

I forhold til administrationsbygningen, hvor der dagligt arbejder ca. 600 medarbejdere, arbejdes der til stadighed på at nedbringe energiforbruget. Elforbruget i Vejlandshuset var i 2014 på 108 kWh/m². Det er forholdsvis højt. Hvis serverdrift og

køling dermed, trækkes ud af forbruget fås et elforbrug på 68 kWh/m². Det er lidt over middelforbrug, et forbrug der til stadighed arbejdes på at nedbringe.

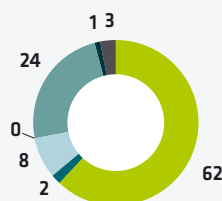
Administrationsbygning har et Varmemærke med en grøn smiley. Fjernvarmeforbruget i bygningen ligger lavt sammenlignet med andet kontorbyggeri. I 2014 var varmeforbruget på 56 kWh/m². Det er et lille fald fra året før.

Bæredygtig biomasse

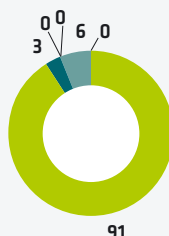
HOFOR har spillet en aktiv rolle i udarbejdelsen af en brancheaftale i form af en ny rammeaftale for sikring af bæredygtig

Fordelingen af luftforurening fordelt på forbrug

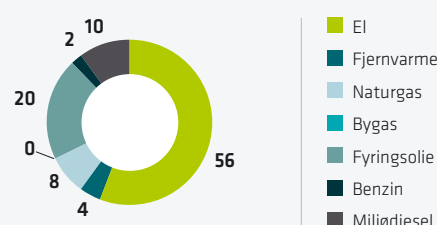
Udledning af CO₂ fra Høfor fordelt på forbrug



Udledning af SO₂ fra Høfor fordelt på forbrug



Udledning af NO_x fra Høfor fordelt på forbrug



HOFORs energiforbrug fordeler sig på el, benzin og diesel til transport samt fyringsolie, naturgas og fjernvarme til opvarmning. Det ses, at forbrug af el og fyringsolie giver anledning til størstedelen af emissionerne. For detaljer vedrørende Amagerværket henvises til det grønne regnskab.

biomasse til produktionen af el og varme. Denne kommer til at spille en vigtig rolle for arbejdet frem mod en stadig mere klimavenlig varmeforsyning til vores 500.000 kunder i København.

Med tiden skal den bæredygtige biomasse hos HOFOR indgå i samspil med og som supplement til andre teknologier til at producere og forbrug el og varme – herunder vind, sol, varmepumper, varmelagring, batterier, smart grid, fleksibelt forbrug og geotermi. Der bliver arbejdet på at udvikle disse teknologier og gøre dem billigere og lettere at anvende, så de med tiden kan indgå som et centralt element i varmeforsyningen og supplere biomassen.

Brancheaftalen skal sikre klare fælles retningslinjer for den biomasse virksomheder bruger og vi ønsker ensartet dokumentation for bæredygtighed. Det betyder, at der skal være krav til virksomhedens indkøb og produktion og til HOFORs leverandører i hele livscyklus fra skovejernes produktion og genplantning til transport og brugen i kraftværkerne.

BIOFOS

BIOFOS har en række fælles politikker og tiltag, der tager hensyn til sociale samt klima- og miljømæssige forhold. Der arbejdes med en lang række tiltag, der primært sigter mod et frivilligt, højt socialt

og sundhedsmæssigt engagement, f.eks. politik for kompetenceudvikling, arbejdsmiljøpolitik, seniorpolitik, fastholdelse ved sygdom, alkohol- og rygepolitik, hjælp fra eksterne psykologer og fra et kolleganetværk med mulighed for støtte i en krisesituation i og uden for arbejdslivet, ansættelse af elever, lærlinge og maskinmesteraspiranter, et aktivt foreningsliv med økonomisk tilskud til personale- og idrætsaktiviteter mv. Effekterne af disse politikker og tiltag vurderes og tilpasses løbende af såvel ledelsen som i samarbejdsorganisationen.

BIOFOS har en miljø- og klimapolitik, der indebærer, at BIOFOS aktivt vil medvirke til at genopbygge og bevare den naturlige balance i vore omgivelser. Miljø- og klimapolitikken er integreret i strategien, der bl.a. indeholder et fokusområde om, at reducere virksomhedens påvirkning af miljø og klima. Aktiviteter og handlinger til at virkeliggøre dette samt vurdering af effekter mv. sker gennem fastsættelse af frivillige og ambitiøse mål for f.eks. rensekvalitet, røggasser mv., integreret i den samlede strategi for BIOFOS.

BIOFOS er desuden certificeret efter ISO 14001 Miljøledelse, OHSAS 18001 Arbejdsmiljøledelse samt ISO 9001 Kvalitetsledelse. Endvidere er laboratoriet akkrediteret af DANAK efter ISO 17025.

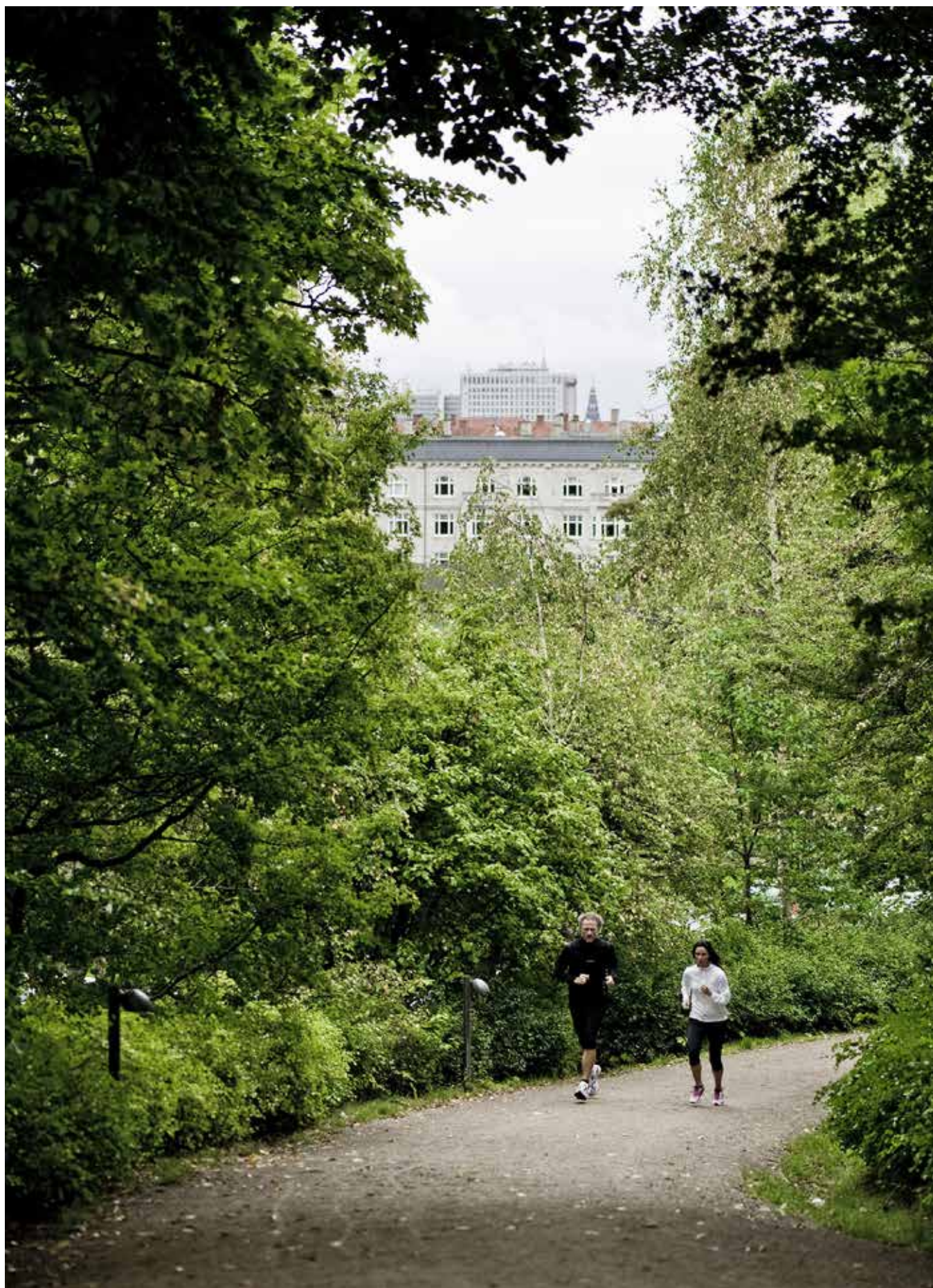
HOFORs massebalance

På den følgende side er oversigt over forbrug, leverancer og udledninger fra aktiviteter. Oversigten viser råmaterialer og energi, som indgår i HOFORs produktion og produkter. I tabellen over råmaterialer er f.eks. medtaget HOFORs køb af fjernvarme hos kraftvarmeproducenterne, som HOFOR videresælger til virksomhedens kunder. Data er indhentet fra driftsenheder og er målte, afregnede eller i få tilfælde skønnede værdier.

Oversigten er opdelt i en for Amagerværket og en for det øvrige HOFOR for at give et retvisende billede af mængder og udledning.

Visse forbrugskategorier er inddelt i henholdsvis eget forbrug (EF) og produktionsforbrug. Grunden til denne opdeling er, at HOFOR i f. m. selve produktionen ikke direkte har indflydelse på forbrugets størrelse, hvilket man omvendt har i forhold til virksomhedens egne forbrug.

I forhold til sidste år er der et stort fald i affaldsmængderne hvilket skyldes at der i 2013 blev gennemført generel oprydning og bl.a. lukning af et eksternt lager, der betød bortskaffelse af store mængder affald. Stigningen i vandforbrug i forhold til 2013 skyldes en øget mængde af servicevand i vandforsyningen.



HOFOR MASSEBALANCE 2014

El

EF/Produktion: 33.840 MWh

Vand

EF: 405.170 m³

Indvundet: 53,89 mio. m³

Varme

EF: 3.590 MWh

Indkøbt fjernvarme: 16,36 mio. GJ

Produceret fjernvarme: 79.070 GJ

Gas

Indkøbt naturgas: 13,15 mio. Nm³

EF naturgas: 25.850 m³

EF Bygas: 8.530 m³

Spildevand

Pumpet: 88,90 mio. m³

Fyringsolie

EF: 29,20 m³

Produktion spidslast: 1.640 m³

Øvrigt

Miljødiesel: 204 m³

Benzin: 113 m³

Udvalgte kemikalieforbrug

Ammoniak tilført: 0,1 tons

Natriumhypoklorit: 0,1 tons

Vejsalt: 2,2 tons

Jernchlorid: 22 tons

Polymer: 9,6 tons

Øvrige organiske: 0,3 tons

Øvrige uorganiske: 0,7 tons



Leverancer

Vand: 49,7 mio. m³

Fjernvarme: 13,8 mio. GJ

Bygas: 27,0 mio. m³

Fjernkøling: 12,9 GWh

Spildevand Lynetten: 56,6 mio. m³

Spildevand Damhusåens

Renseanlæg: 30,2 mio. m³

Spildevand Dragør

Renseanlæg: 2,1 mio. m³

Emissioner til luft

CO₂: 18.700 tons

SO₂: 2,2 tons

NO_x: 15 tons

Affald

Genanvendelse: 802 tons

Specialbehandling: 25 tons

Forbrændingseget: 181 tons

Ikke forbrændingseget: 1.737 tons

Bortskaffet jord: 241.916 tons

Spildevand

Direkte til Øresund (U4): 250.000 m³

Filterskyllevand: 260.000 m³

Andet processpildevand: 143.000 m³

Tab

Vand, Umålt forbrug: 2,5 mio. m³

Gas: 0,8 mio. m³

Varme: 2,5 mio. GJ

AMAGERVÆRKET MASSEBALANCE 2014

Brændselforbrug

Kul:	541.383 tons
Fuelolie:	4.925 tons
Træpiller:	367.488 tons

Vandforbrug:

Vandværksvand:	75.588 m ³
Havvand:	1.077.661 m ³
Sekundavand:	191.729 m ³

Egetforbrug

El:	249.865 MWh
Varme:	45.753 GJ
Dieselolie:	133.886 liter

Indfyrede affaldsprodukter

Spildolie:	7.100 liter
Filtergips:	590 tons

Udvalgte kemikalieforbrug

Ammoniak:	748 tons
Kalk:	5.655 tons
Zetag:	6.500 liter
TMT 15:	7.700 liter
HOH CIP 10:	1.600 liter
HOH CIP 4:	6.800 liter
FUMADOS:	24 liter
Jernklorid 100%:	1.588 kg

Produktion

Netto elproduktion:	1.509.663 MWh
Fjernvarme:	6.843.015 GJ
Damp:	1.756.283 GJ
Deionat:	156.885 m ³

Emissioner til luft

CO ₂ :	1.260.074 tons
SO ₂ :	110 tons
NO _x :	302 tons
Støv:	56 tons
Klorbriter, HCl:	1,4 tons
CH ₄ :	24 tons
NM VOC:	26 tons
Fluor og uorganiske fluorforbindelser (HF):	16 tons

Spildevand

Til rensningsanlæg:	106.432 m ³
Til recipient:	607.359 m ³

Termisk udledning/havvand til køling

Mængde kølevand:	164.170.794 m ³
------------------	----------------------------

Mineralprodukter (produceret)

Flyveaske:	50.860 tons
Gips:	10.513 tons
Slagger:	
Fra kul:	7.266 tons
Fra biomasse:	2.489 tons

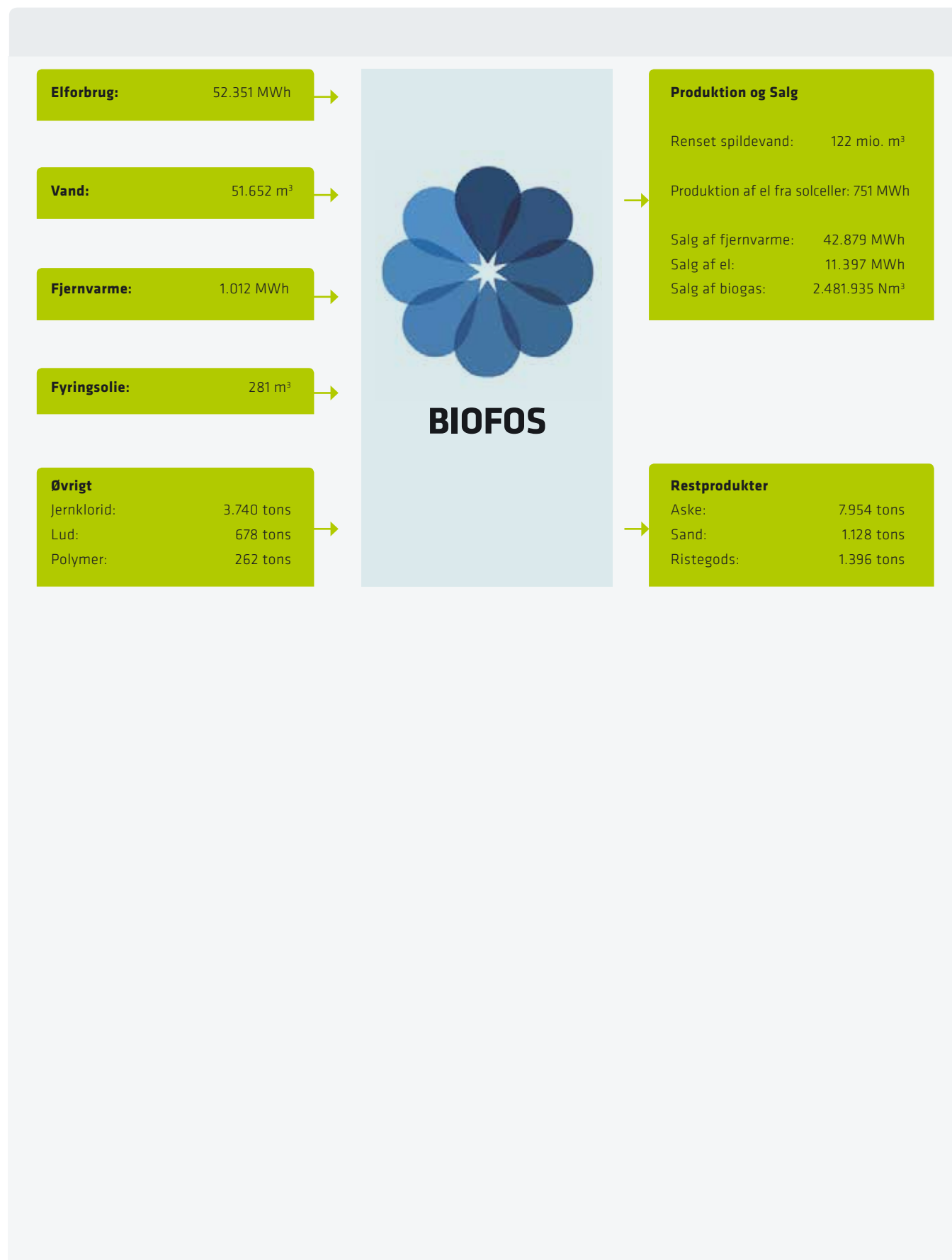
Affald

Deponering:	2.991 tons
Forbrænding:	141 tons
Genanvendelse:	2.461 tons



Se Amagerværkets grønne regnskab 2014 for yderligere information

BIOFOS NØGLETAL 2014



LEDELSESPÅTEGNING

Bestyrelsen og direktionen har dags dato behandlet og godkendt årsrapporten for regnskabsåret 1. januar til 31. december 2014 for HOFOR Forsyning Holding P/S.

Årsrapporten aflægges i overensstemmelse med årsregnskabsloven.

Det er vores opfattelse, at årsregnskabet giver et retvisende billede af koncernens og selskabets aktiver, passiver og finansielle stilling pr. 31. december 2014 samt af resultatet af koncernens og selskabets aktiviteter og koncernens pengestrømme for regnskabsåret 1. januar - 31. december 2014.

Der er væsentlig usikkerhed vedrørende den beløbsmæssige størrelse af den udskudte skatteforpligtelse, der kan henføres til de skattemæssige indgangsværdier på materielle anlægsaktiver i 15 af koncernens datterselskaber samt den hertil hørende opkrævningsret hos forbrugerne. Der henvises til note 24.

Ledelsesberetningen indeholder efter vores opfattelse en retvisende redegørelse for udviklingen i koncernens og selskabets aktiviteter og økonomiske forhold, årets resultat og selskabets finansielle stilling.

Årsrapporten indstilles til generalforsamlingens godkendelse.

København, den 7. april 2015

Direktion:



Lars Therkildsen

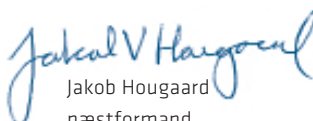


Jan Kauffmann

Bestyrelse:



Leo Larsen
formand



Jakob Hougaard
næstformand



Ayfer Baykal



Lisa Herold Ferbing



Søren Thuesen Pedersen



Bibi Shabeer
medarbejdervalgt



Uorthe von Bulow
medarbejdervalgt



Helle Parsberg
medarbejdervalgt

DEN UAFHÆNGIGE REVISORS ERKLÆRINGER

Til kapitalejerne i HOFOR Forsyning Holding P/S

Påtegning på koncernregnskabet og årsregnskabet

Vi har revideret koncernregnskabet og årsregnskabet for HOFOR Forsyning Holding P/S for regnskabsåret 1. januar – 31. december 2014. Koncernregnskabet og årsregnskabet omfatter anvendt regnskabspraksis, resultatopgørelse, balance, egenkapitalopgørelse og noter for såvel koncernen som selskabet samt pengestrømsopgørelse for koncernen. Koncernregnskabet og årsregnskabet udarbejdes efter årsregnskabsloven.

Ledelsens ansvar for koncernregnskabet og årsregnskabet

Ledelsen har ansvaret for udarbejdelsen af et koncernregnskab og et årsregnskab, der giver et retvisende billede i overensstemmelse med årsregnskabsloven. Ledelsen har endvidere ansvaret for den interne kontrol, som ledelsen anser nødvendig for at udarbejde et koncernregnskab og et årsregnskab uden væsentlig fejlinformation, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl.

Revisors ansvar

Vores ansvar er at udtrykke en konklusion om koncernregnskabet og årsregnskabet på grundlag af vores revision. Vi har udført revisionen i overensstemmelse med internationale standarder om revision og yderligere krav ifølge dansk revisorlovgivning. Dette kræver, at vi overholder etiske krav samt planlægger og udfører revisionen for at opnå høj grad af sikkerhed for, om koncernregnskabet og årsregnskabet er uden væsentlig fejlinformation.

En revision omfatter udførelse af revisionshandlinger for at opnå revisionsbevis for beløb og oplysninger i koncernregnskabet og i årsregnskabet. De valgte revisionshandlinger afhænger af revisors vurdering, herunder vurderingen af risici for væsentlig fejlinformation i koncernregnskabet og i årsregnskabet, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl. Ved risikovurderingen overvejer revisor intern kontrol, der er relevant for virksomhedens udarbejdelse af et koncernregnskab og et årsregnskab, der giver et retvisende billede. Formålet hermed er at udforme revisionshandlinger, der er passende efter omstændighederne, men ikke at udtrykke en konklusion om effektiviteten af virksomhedens interne kontrol. En revision omfatter endvidere vurdering af, om ledelsens valg af regnskabspraksis er passende, om ledelsens regnskabsmæssige skøn er rimelige samt den samlede præsentation af koncernregnskabet og årsregnskabet.

Det er vores opfattelse, at det opnåede revisionsbevis er tilstrækkeligt og egnet som grundlag for vores konklusion. Revisionen har ikke givet anledning til forbehold.

Konklusion

Det er vores opfattelse, at koncernregnskabet og årsregnskabet giver et retvisende billede af koncernens og selskabets aktiver, passiver og finansielle stilling pr. 31. december 2014 samt af resultatet af koncernens og selskabets aktiviteter og koncernens pengestrømme for regnskabsåret 1. januar – 31. december 2014 i overensstemmelse med årsregnskabsloven.

Supplerende oplysninger vedrørende forhold i regnskabet

Uden at modificere vores konklusion gør vi opmærksom på, at HOFOR Vand København A/S og HOFOR Spildevand København A/S i 2008 omlagde sin langfristede gæld, således at gældsbeholdningen skyldtes til Københavns Kommune med 4.776 mio. kr. er blevet indfriet, og et lån på tilsvarende størrelse er blevet optaget hos KommuneKredit. Renterne af gældsbeholdningen til Københavns Kommune blev tilskrevet hovedstolen, mens renter af det nye lån hos KommuneKredit skal afregnes løbende. Omlægningen skaber derfor et ekstra finansieringsbehov i selskaberne svarende til renterne på de nye lån hos KommuneKredit. Vi henviser til note 22, hvoraf det fremgår, at det ekstra finansieringsbehov forventes dækket via periodiske, kontante kapitaltilførsler fra moderselskabet samt at lån hos KommuneKredit forventes refinansieret senest 20. maj 2015.

Uden at modificere vores konklusion, henleder vi opmærksomheden på note 24 i årsregnskabet, som beskriver usikkerhed omkring den beløbsmæssige størrelse af den udskudte skatteforpligtelse, der kan henføres til de skattemæssige indgangsværdier på materielle anlægsaktiver for 15 af koncernens datterselskaber, og den dertil hørende opkrævningsret hos forbrugerne.

Uden at modificere vores konklusion gør vi opmærksom på note 28 hvor det fremgår, at kommende afgørelse af sag om forrentning af indskudskapital ved Energitilsynet kan få væsentlig indvirkning på værdiansættelsen af materielle anlægsaktiver i HOFOR Fjernvarme P/S og kan påvirke størrelsen af den regnskabsmæssige egenkapital.

Udtalelse om ledelsesberetningen

Vi har i henhold til årsregnskabsloven gennemlæst ledelsesberetningen. Vi har ikke foretaget yderligere handlinger i tillæg til den udførte revision af koncernregnskabet og årsregnskabet. Det er på denne baggrund vores opfattelse, at oplysningerne i ledelsesberetningen er i overensstemmelse med koncernregnskabet og årsregnskabet.

København, den 7. april 2015

Ernst & Young
Godkendt Revisionspartnerselskab



Torben Kristensen
statsaut. revisor



Michael N.C. Nielsen
statsaut. revisor

KONCERN- OG ÅRSREGNSKAB 1. JANUAR - 31. DECEMBER

Anvendt regnskabspraksis

Årsrapporten for HOFOR Forsyning Holding P/S for 2014 er aflagt i overensstemmelse med årsregnskabslovens bestemmelser for store virksomheder i klasse C.

Den anvendte regnskabspraksis er uændret i forhold til sidste år.

Årsrapporten for 2014 er aflagt i t.kr.

Koncernregnskabet

Koncernregnskabet omfatter modervirksomheden HOFOR Forsyning Holding P/S samt dattervirksomheder, hvori HOFOR Forsyning Holding P/S direkte eller indirekte besidder mere end 50 % af stemmerettighederne eller på anden måde har bestemmende indflydelse. Virksomheder, hvori koncernen besidder mellem 20 % og 50 % af stemmerettighederne og udøver betydelig, men ikke bestemmende indflydelse, betragtes som associerede virksomheder.

Koncernregnskabet udarbejdes som et sammendrag af modervirksomheden og de tilknyttede virksomheders regnskaber opgjort efter koncernens regnskabspraksis. Regnskabsposter med ensartet indhold sammenlægges og efterfølgende foretages eliminering af koncerninterne indtægter og omkostninger, aktiebesiddelser, interne mellemværender og udbytter samt realiserede og urealiserede fortjenester og tab ved transaktioner mellem de konsoliderede virksomheder.

Kapitalandele i tilknyttede virksomheder udlignes med de tilknyttede virksomheders regnskabsmæssige indre værdi på overtagelsestidspunktet (past equity-metoden). I koncernregnskabet indregnes dattervirksomhedernes regnskabsposter 100 procent. Minoritetsinteressernes forholdsmæssige andel af dattervirksomhedernes resultat og egenkapital indregnes som særskilte poster under resultatopgørelse og balance.

Omregning af fremmed valuta

Transaktioner i fremmed valuta omregnes ved første indregning til transaktionsdagens kurs. Valutakursdifferencer, der opstår mellem transaktionsdagens kurs og kursen på betalingsdagen, indregnes i resultatopgørelsen som en finansiel post.

Tilgodehavender, gæld og andre monetære poster i fremmed valuta omregnes til balancedagens valutakurs. Forskellen mellem balancedagens kurs og kursen på tidspunktet for tilgodehavendets eller gældsforpligtelsens opståen eller indregning i seneste årsrapport indregnes i resultatopgørelsen under finansielle indtægter og omkostninger.

Finansielle instrumenter

Koncernen anvender derivater til økonomisk afdækning af prisrisici

vedrørende el-produktion. Derivaterne indregnes på indgåelsestidspunktet og måles ved første indregning til kostpris. Efterfølgende måles derivater til dagsværdi med regulering over resultatopgørelsen.

Derivater præsenteres som andre tilgodehavender/anden gæld og periodeafgrænsningsposter i balancen. Årets værdiregulering af derivater anvendt til økonomisk sikring præsenteres som andre driftsindtægter/omkostninger.

Resultatopgørelsen

Nettoomsætning

Indtægterne indregnes i resultatopgørelsen, hvis levering har fundet sted inden årets udgang, og hvis indtægten kan opgøres pålideligt og forventes modtaget. Nettoomsætningen indregnes ekskl. moms, afgifter og rabatter i forbindelse med salget.

Årets over-/underdækning i varme-, vand og spildevandsaktiviteterne indregnes i omsætningen.

Fakturerede tilslutningsafgifter/investeringsbidrag i fjernkølingsaktiviteten indgår i nettoomsætningen. Tilslutningsafgifter/investeringsbidrag, der er opnået endelig ret til, indtægtsføres over en skønnet gennemsnitlig kontraktperiode på 15 år. Ledelsen vurderer, at der erhverves endelig ret til investeringsbidrag betalt af fjernkølingskunder ved færdigmelding af stik til skel. Fuld indtægtsførelse på dette tidspunkt medfører dog manglende matching mellem indtægter og omkostninger (primært afskrivning) i fjernkølingsanlæggenes levetid, hvorfor ledelsen har valgt at periodisere investeringsbidragene vedrørende fjernkølingsanlæg med henvisning til årsregnskabslovens krav om at sikre det retvisende billede, jf. årsregnskabsloven § 11 stk. 3.

Igangværende arbejder for fremmed regning indregnes i takt med, at produktionen udføres. Dermed svarer nettoomsætningen til salgsværdien af årets udførte arbejder (produktionsmetoden). Nettoomsætningen indregnes, når de samlede indtægter og omkostninger på det igangværende arbejde og færdiggørelsesgraden på balancedagen kan opgøres pålideligt, og det er sandsynligt, at de økonomiske fordele, herunder betalinger vil tilgå selskabet.

Andre driftsindtægter

Andre driftsindtægter indeholder regnskabsposter af sekundær karakter i forhold til virksomhedernes hovedaktivitet, herunder fortjeneste ved salg af immaterielle og materielle anlægsaktiver.

Omkostninger til råvarer og hjælpematerialer

Omkostninger til råvarer og hjælpematerialer indeholder det forbrug af råvarer og hjælpematerialer, der er anvendt for at opnå

årets omsætning. Posten omfatter blandt andet køb af varme, brændsel og energiomkostninger i forbindelse med produktion.

Andre eksterne omkostninger

Andre eksterne omkostninger omfatter omkostninger til administration, lokaler, vedligeholdelse af produktionsanlæg (netaktiver) og tab på debitorer m.v. Endvidere indregnes tab ved salg af immaterielle og materielle anlægsaktiver.

Personaleomkostninger

Personaleomkostninger indeholder lønninger, vederlag, pensioner og øvrige personalerelaterede omkostninger til koncernens ansatte, herunder direktion og bestyrelse.

Af- og nedskrivninger

Af- og nedskrivninger indeholder årets af- og nedskrivninger på immaterielle og materielle anlægsaktiver.

Indtægter af kapitalandele i tilknyttede virksomheder

I modervirksomhedens resultatopgørelse indregnes den forholdsmæssige andel af de enkelte tilknyttede virksomheders resultat efter skat efter fuld eliminering af intern avance/tab.

Finansielle indtægter og omkostninger

Finansielle indtægter og omkostninger indeholder renter, valutakursdifferencer samt tillæg og godtgørelser under a conto skatteordningen m.v.

Skat af årets resultat

Modervirksomheden er ikke selvstændig skattepligtig, men koncernens aktieselskaber er omfattet af de danske regler om tvungen sambeskatning for HOFOR-koncernen, hvor HOFOR Holding A/S er administrationsselskab.

Den aktuelle danske selskabsskat fordeles ved afregning af sambeskatningsbidrag mellem de sambeskattede virksomheder i forhold til disses skattepligtige indkomster. I tilknytning hertil modtager virksomheder med skattemæssigt underskud sambeskatningsbidrag fra virksomheder, der har kunnet anvende dette underskud til nedsættelse af eget skattemæssigt overskud.

Årets skat, der består af årets aktuelle selskabsskat, årets sambeskatningsbidrag og ændring i udskudt skat, indregnes i resultatopgørelsen med den del, der kan henføres til årets resultat, og direkte i egenkapitalen med den del, der kan henføres til bevægelser direkte i egenkapitalen.

Immaterielle anlægsaktiver

Systemudvikling (it-systemer)

It-systemer måles til kostpris med fradrag af akkumulerede af- og nedskrivninger.

It-systemer afskrives over den vurderede økonomiske brugstid. Afskrivningsperioden udgør sædvanligvis 3 til 8 år.

Udviklingsprojekter, der er klart definerede og identificerbare, hvor den tekniske udnyttelsesgrad, tilstrækkelige ressourcer og et potentielt fremtidigt marked eller udviklingsmuligheder i virksomheden kan påvises, og hvor det er hensigten at fremstille eller anvende projektet, indregnes som immaterielle anlægsaktiver, såfremt kostprisen kan opgøres pålideligt, og der er tilstrækkelig sikkerhed for, at den fremtidige indtjening kan dække produktions-, salgs- og administrationsomkostninger samt udviklingsomkostningerne. Øvrige udviklingsomkostninger indregnes i resultatopgørelsen, efterhånden om omkostningerne afholdes.

Aktiverede udviklingsomkostninger måles til kostpris med fradrag af akkumulerede af- og nedskrivninger.

Efter færdiggørelse af udviklingsarbejdet afskrives udviklingsomkostninger lineært over den vurderede økonomiske brugstid.

Fortjeneste eller tab ved salg af immaterielle anlægsaktiver opgøres som forskellen mellem salgsprisen reduceret med salgsomkostninger og den regnskabsmæssige værdi på salgstidspunktet og indregnes i resultatopgørelsen under andre driftsindtægter henholdsvis andre eksterne omkostninger.

Takstrettigheder

Miljøstyrelsen har i relation til vand- og spildevandsvirksomheder udtalt, at afskrivningen af de historiske tjenestemandspensioner kan indregnes i de fremtidige takster over for selskabets kunder.

Miljøstyrelsen har ikke fastsat en afskrivningsperiode, men har meddelt, at afskrivningen bør ske under hensyntagen til en fornuftig udvikling i taksterne, men samtidigt, således at afskrivningen ikke strækker sig over en relativ lang periode.

Vand- og spildevandsvirksomhederne har valgt at indregne takstrettigheder over 15 år.

Denne periode skønnes at svare til den periode, som takstrettighederne forventes at kunne indregnes over.

Denne legale ret er klassificeret som et immaterielt anlægsaktiv som følge af, at retten har en fremtidig nytteværdi for koncernen. Retten modsvarer pensionsforpligtelsen, som koncernen har over for tjenestemænd, som har været tilknyttet forsyningsaktiviteterne i ejerkommunerne.

Ligeledes omfatter takstrettigheder medfinansieringsprojekter. I henhold til Bekendtgørelse om spildevandsforsyningssselskabers medfinansiering af kommunale og private projekter vedrørende tag- og

overfladevand kan selskabet medfinansiere projekter og i taksterne indregne omkostninger, som efter en konkret vurdering er nødvendige af hensyn til klimaprojekters håndtering af tag- og overfladevand, herunder omkostninger til investering, drift og vedligeholdelse, samt omkostninger til retablering. Projektejer er således ikke spildevandsselskabet, men spildevandsselskabet opnår ved at forpligte sig til at finansiere projektet en tilsvarende opkrævningsret hos forbrugerne. Når der modtages meddelelse fra Forsyningssekretariatet om godkendelse af et klimaprojekt i prisloftet indregnes en finansiell forpligtelse (Andre hensættelser) svarende til den investeringssum som spildevandsselskabet har forpligtet sig til at finansiere. Der indregnes samtidig et tilsvarende aktiv (Takstrettighed). Afdrag til projektejer modregnes i forpligtelser og opkrævninger hos forbrugerne til dækning af investeringen modregnes i takstrettigheder. De årlige driftsomkostninger og finansielle omkostninger vedrørende klimaprojektet som spildevandsselskabet også finansierer, indregnes i nettoomsætningen og i relevante omkostningsposter i takt med at de afholdes/opkræves.

Kapacitetsrettigheder

Kapacitetsrettigheder omfatter ret til at aftage varme fra varme-producenter i en given periode. Kapacitetsrettighederne afskrives lineært, svarende til den periode kontrakten gælder.

Goodwill

Ved køb af dattervirksomheder, opgøres på anskaffelsestidspunktet, forskellen mellem kostprisen og den regnskabsmæssige indre værdi i den købte virksomhed, efter at de enkelte aktiver og forpligtelser er reguleret til dagsværdi (overtagelsesmetoden). Herunder fradrages eventuelle besluttede omstruktureringshensættelser vedrørende den overtagne virksomhed. Resterede positive forskelsbeløb indregnes i balancen under immaterielle anlægsaktiver som goodwill, der afskrives lineært over forventet brugstid. Resterende negative forskelsbeløb indregnes i balancen under periodeafgrænsningsposter som negativ goodwill.

Ifølge årsregnskabslovens kan goodwill ikke afskrives over en periode der overstiger 20 år. Koncernens goodwill relaterer sig til merværdi i købsprisen af vindmølleprojekter i HOFOR Vind A/S. I det vindmøllernes forventede levetid er på 25 år, samt at HOFOR har erhvervet brugsrettighed til den fysiske lokation for vindmøllerne på 25 år i forbindelse med etablering af vindmøllerne, har selskabets daglige ledelse vurderet, at årsregnskabslovens bestemmelser for afskrivning af goodwill vil medføre en manglende matching mellem indtægter fra vindmøllerne og omkostningerne ved vindmølleaktiviteten, som i væsentlig omfang udgøres af afskrivninger på anlæg. Derfor har ledelsen valgt at afskrive koncernens goodwill over 25 år med henvisning på årsregnskabsloven krav om at sikre det retvisende billede, jf. årsregnskabsloven § 11 stk. 3.

CO₂-kvoter

CO₂-kvoter, i form af udslipsrettigheder, måles til kostpris med fradrag af akkumulerede afskrivninger.

Udslipsrettigheder amortiseres i takt med den faktiske udledning af CO₂. I det omfang den faktiske udledning overstiger de tildelte og erhvervede CO₂-rettigheder, indregnes dagsværdien af de yderligere CO₂-rettigheder, som selskabet er forpligtet til at afregne, som en forpligtelse. Afskrivningsgrundlaget for udslipsrettigheder opgøres under hensyntagen til rettighedernes scrapværdi, hvis værdi afhænger af om rettigheden forventes anvendt eller solgt. Scrapværdien for CO₂-rettigheder, der forventes anvendt, er kr. 0.

Materielle anlægsaktiver

Materielle anlægsaktiver vedrørende serviceaktiviteten, vand- og spildevandsaktiviteterne samt fjernkøling,- el og kraft-varmeværksaktiviteten

Materielle anlægsaktiver måles til kostpris med fradrag af akkumulerede af- og nedskrivninger.

Kostprisen omfatter anskaffelsesprisen samt omkostninger direkte tilknyttet anskaffelsen indtil det tidspunkt, hvor aktivet er klar til brug.

Der foretages lineære afskrivninger over den forventede brugstid, baseret på en vurdering af aktivernes forventede brugstid.

Fortjeneste og tab ved salg af materielle anlægsaktiver opgøres som forskellen mellem salgsprisen med fradrag af salgsomkostninger og den regnskabsmæssige værdi på salgstidspunktet. Fortjeneste eller tab indregnes i resultatopgørelsen under andre driftsindtægter henholdsvis andre eksterne omkostninger.

Materielle anlægsaktiver vedrørende varmeaktiviteten

Anskaffelsesværdi for aktiver erhvervet 31. december 2001 eller tidligere

Grunde og bygninger

Bygningsdele, som ikke indgår i målingen af tekniske anlæg (produktions- og distributionsaktiver), måles til den offentlige ejendomsvurdering pr. 1. januar 2002.

Produktions- og distributionsaktiver (netaktiver)

Produktions- og distributionsaktiver (netaktiver) anskaffet før 1. januar 2002 er værdiansat med udgangspunkt i en standardpris pr. aktiv (genanskaffelsespris). Afskrivningsgrundlaget for aktiverne er genanskaffelsesprisen pr. 1. januar 2002.

Anskaffelseskost for aktiver erhvervet 1. januar 2002 eller senere

Bygninger, tekniske anlæg og maskiner samt netaktiver anskaffet efter 1. januar 2002 måles til kostpris med fradrag af akkumulerede af- og nedskrivninger.

Kostprisen omfatter anskaffelsesprisen samt omkostninger, der er knyttet direkte til anskaffelsen indtil det tidspunkt, hvor aktivet er klar til brug.

Der foretages lineære afskrivninger over den forventede brugstid, baseret på en vurdering af aktivernes forventede brugstider.

Materielle anlægsaktiver vedrørende byggesektoren**Anskaffelseskost for aktiver erhvervet 31. december 2001 eller tidligere***Grunde*

Grunde måles til den offentlige ejendomsvurdering pr. 1. januar 2002.

Produktions- og distributionsaktiver (netaktiver)

Produktions- og distributionsaktiver måles med udgangspunkt i en standardpris pr. aktiv pr. 1. januar 2002. Tilsvarende er der fastsat en forventet brugstid for et nyt aktiv. For hvert aktiv skønnes restlevetiden og ved at fratrække denne fra den forventede brugstid på et nyt aktiv, kan der beregnes et investeringstidspunkt. Afskrivningsgrundlaget for et aktiv er genanskaffelsesprisen (standardprisen) på opgørelsestidspunktet. Målingen af aktivet på opgørelsestidspunktet beregnes ved at trække lige store årlige afskrivninger fra afskrivningsgrundlaget for den tid, aktivet beregningsmæssigt har været i brug. Herved opgøres den værdi, hvormed aktivet indregnes i årsrapporten.

Anskaffelseskost for aktiver erhvervet 1. januar 2002 eller senere

Grunde, tekniske anlæg og maskiner samt netaktiver anskaffet efter 1. januar 2002 måles til kostpris med fradrag af akkumulerede af- og nedskrivninger.

Kostprisen omfatter anskaffelsesprisen og omkostninger, der er knyttet direkte til anskaffelsen indtil det tidspunkt, hvor aktivet er klar til brug.

Der foretages lineære afskrivninger over den forventede brugstid, baseret på en vurdering af aktivernes forventede brugstider.

Leasinganlæg

Leasinganlæg omfatter andel af produktionsanlæg, som der er modtaget forudbetaling for fra selskabets kunder i henhold til indgået leveringsaftale. Der henvises til omtalen af leasinganlæg og forudbetalinger fra kunder i ledelsesberetningen side

53. Leasinganlæg behandles regnskabsmæssigt som materielle anlægsaktiver vedrørende varmeaktiviteten.

Afskrivninger

De forventede brugstider for materielle anlægsaktiver er:

Bygninger	30-50 år
Produktionsanlæg og maskiner (netaktiver)	5-80 år
Andre anlæg, driftsmateriel og inventar	3-30 år
Leasinganlæg	20 år

Anskaffelser i regnskabsåret afskrives forholdsmæssigt efter det tidspunkt, hvor anskaffelsen er blevet taget i brug. Der afskrives ikke på grunde og materielle anlægsaktiver under udførelse.

Fortjeneste og tab ved salg af materielle anlægsaktiver opgøres som forskellen mellem salgsprisen med fradrag af salgsomkostninger og den regnskabsmæssige værdi på salgstidspunktet. Fortjeneste eller tab indregnes i resultatopgørelsen under andre driftsindtægter henholdsvis andre eksterne omkostninger.

Værdiforringelse af anlægsaktiver

Den regnskabsmæssige værdi af immaterielle og materielle anlægsaktiver samt kapitalandele i dattervirksomheder vurderes årligt for indikationer på værdiforringelse, ud over det som udtrykkes ved afskrivning.

Foreligger der indikationer af værdiforringelse, foretages nedskrivningstest af hvert enkelt aktiv henholdsvis grupper af aktiver. I givet fald tages hensyn til særlig forsyningslovgivning m.v. Der foretages nedskrivning til genindvindingsværdien, hvis denne er lavere end den regnskabsmæssige værdi.

Det er alene indikationer på værdiforringelser, der relaterer sig begivenheder indtrædt efter aktivernes anskaffelse, som udløser nedskrivningstest.

Finansielle anlægsaktiver**Kapitalandele i tilknyttede virksomheder**

Kapitalandele i tilknyttede virksomheder måles til den forholdsmæssige andel af virksomhedernes indre værdi opgjort efter modervirksomhedens regnskabspraksis med fradrag eller tillæg af urealiserede koncerninterne avancer og tab og med tillæg eller fradrag af resterende værdi af positiv eller negativ goodwill opgjort efter overtagelsesmetoden.

Kapitalandele i tilknyttede virksomheder med regnskabsmæssig negativ indre værdi måles til 0 kr., og et eventuelt tilgodehavende hos disse virksomheder nedskrives, i det omfang tilgodehavendet er uerholdeligt. I det omfang modervirksomheden har en retlig

eller faktisk forpligtelse til at dække en underbalance, der overstiger tilgodehavendet, indregnes det resterende beløb under hensatte forpligtelser

Nettoopskrivning af kapitalandele i tilknyttede virksomheder bindes som reserve for nettoopskrivning efter den indre værdis metode under egenkapitalen, i det omfang den regnskabsmæssige værdi overstiger kostprisen.

Ved køb af virksomheder anvendes overtagelsesmetoden, jf. beskrivelse ovenfor under opgørelse af goodwill.

Andre tilgodehavender, værdipapirer og kapitalandele

Andre tilgodehavender, værdipapirer og kapitalandele måles til kostpris. Værdireguleringer indregnes i resultatopgørelsen under finansielle poster.

Varebeholdninger

Varebeholdninger måles til kostpris efter FIFO-metoden. Er nettorealisationsværdien lavere end kostprisen, nedskrives til denne lavere værdi.

Kostprisen for råvarer og hjælpematerialer omfatter anskaffelsespris med tillæg af hjemtagelsesomkostninger.

Nettorealisationsværdien for varebeholdninger opgøres som salgssum med fradrag af færdiggørelsesomkostninger og omkostninger, der afholdes for at effektuere salget. Nettorealisationsværdien for varebeholdninger fastsættes under hensyntagen til omsættelighed, ukurans og udvikling i forventet salgspris.

Tilgodehavender

Tilgodehavender måles til amortiseret kostpris.

Der foretages nedskrivning til imødegåelse af tab, hvor der vurderes at være indtruffet en objektiv indikation på, at et tilgodehavende eller en portefølje af tilgodehavender er værdiforringet. Hvis der foreligger en objektiv indikation på, at et individuelt tilgodehavende er værdiforringet, foretages nedskrivning på individuelt niveau.

Underdækning/overdækning

Underdækning/overdækning i relation til varmeaktiviteten

Varmeaktiviteten er underlagt det særlige "hvile-i-sig-selv" princip i henhold til varmforsyningsloven. Princippet medfører, at årets over- eller underdækning, opgjort som årets resultat efter varmforsyningsloven i forhold til opkrævede priser, skal tilbageføres eller kan opkræves hos forbrugerne ved indregning i efterfølgende års priser. Årets over- eller underdækning indregnes derfor som en regulering i omsætningen. Den akkumulerede

over- eller underdækning efter varmforsyningslovens regler er udtryk for et mellemværende med forbrugeren og indregnes i balancen under gæld eller tilgodehavender.

Underdækning/overdækning i relation til vand- og spildevandsaktiviteterne

Over-/underdækning indeholder en historisk over-/underdækning samt en beregnet saldo ud fra forskrifter fra forsyningssekretariatet.

Den historiske over-/underdækning er opgjort pr. 31. december 2009 og 31. december 2010 og er beregnet ud fra de likvide beholdninger fratrukket gæld som ikke vedrører investeringer. Disse saldi indregnes som tillæg/fradrag til selskabets indtægtsramme i henhold til det der fremgår af selskabets prisloftsafgørelser. Den historiske over-/underdækning skal ikke genberegnes efter den 31. december 2010.

Fra og med 2011 skal der årligt beregnes en over-/underdækning som indeholder to særskilte beregninger. Den første er en beregning af de primære indtægter i forhold til den tildelte indtægtsramme, som korrigeres såfremt investeringstillægget er over de faktiske investeringer. Den anden del af beregningen er en opgørelse af de budgetterede tillæg for nettofinansielle poster, 1:1 omkostninger samt miljø- og servicemål, set i forhold til de realiserede omkostninger til de forskellige tillægstyper. De to beregninger sammenlægges og hensættes i regnskabet som enten tilgodehavende eller gæld og indregnes som udgangspunkt i indtægtsrammen to år efter opgørelsesåret. I overensstemmelse med vandsektorloven omfatter den indregnede over-/underdækning forskellen mellem prislofterne og realiserede beløb for såvel året der aflægges årsregnskab for som året før. Årets over- eller underdækning indregnes som en regulering i omsætningen.

Igangværende arbejder for fremmed regning

Igangværende arbejder for fremmed regning måles til salgsværdien af det udførte arbejde. Salgsværdien måles på baggrund af færdiggørelsesgraden på balancedagen og de samlede forventede indtægter på det enkelte igangværende arbejde.

Når salgsværdien på en entreprise ikke kan opgøres pålideligt, måles salgsværdien til de medgåede omkostninger eller nettorealisationsværdien, såfremt denne er lavere.

Det enkelte igangværende arbejde indregnes i balancen under tilgodehavender eller gældsforpligtelser, afhængig af om nettoværdien af salgsværdien med fradrag af acontofaktureringer og forudbetalinger er positiv eller negativ.

Omkostninger i forbindelse med salgsarbejde og opnåelse af kontrakter indregnes i resultatopgørelsen i takt med at de afholdes.

Uafregnede forbrugsleverancer

Årets forventede omsætning fra energisalg m.v. er beregnet på grundlag af mængden af leveret energi m.v. i forsyningsområdet, historiske forbrugsdata, nettab og de for året fastsatte tariffer. Årets forventede omsætning fra energisalg m.v. sammenholdes med den fakturerede mængde, og forskellen er årets ikke fakturerede mængde. Dette beløb indtægtsføres og medtages som et tilgodehavende.

Periodeafgrænsningsposter

Periodeafgrænsningsposter, indregnet under aktiver, omfatter afholdte omkostninger vedrørende efterfølgende regnskabsår.

Hensatte forpligtelser

Hensatte forpligtelser omfatter forventede omkostninger til tab på igangværende arbejder, omstruktureringer, medfinansieringsforpligtelser med videre. Hensatte forpligtelser indregnes, når virksomheden som følge af en tidligere begivenhed har en retlig eller faktisk forpligtelse, og når det er sandsynligt, at indfrielse af forpligtelsen vil medføre et forbrug af virksomhedens økonomiske ressourcer.

Ethvert tab på kontrakter om køb eller salg med fysisk levering opgjort som forskellen mellem kontraktprisen og markedsprisen på statusdagen eller på finansielle kontrakter indgået til sikringsformål pr. balancedagen, hvor der er forskel på kontraktprisen og sikringsbeløbet, medtages som andre hensatte forpligtelser.

Selskabsskat og udskudt skat

Modervirksomheden er, som partnerselskab, ikke et selvstændigt skattesubjekt.

Aktuelle skatteforpligtelser og tilgodehavende aktuel skat indregnes i balancen som beregnet skat af årets skattepligtige indkomst, reguleret for skat af tidligere års skattepligtige indkomster samt for betalte acontoskatter.

Skyldige og tilgodehavende sambeskatningsbidrag indregnes i balancen som "Tilgodehavende selskabsskat" eller "Skyldig selskabsskat".

Udskudt skat måles efter den balanceorienterede gældsметode af alle midlertidige forskelle mellem regnskabsmæssig og skattemæssig værdi af aktiver og forpligtelser. Der indregnes dog ikke udskudt skat af midlertidige forskelle vedrørende ikke-skattemæssigt afskrivningsberettiget goodwill og kontorejendomme samt andre poster, hvor midlertidige forskelle er opstået på anskaffelsestidspunktet uden at have effekt på resultat eller skattepligtig indkomst. I de tilfælde, hvor opgørelse af skatteværdien kan foretages efter alternative beskatningsregler, måles

udskudt skat på grundlag af den planlagte anvendelse af aktivet henholdsvis afvikling af forpligtelsen.

Udskudte skatteaktiver, herunder skatteværdien af fremførselsberettigede skatemæssige underskud, indregnes med den værdi, hvortil de forventes at blive anvendt, enten ved udligning i skat af fremtidig indtjening eller ved modregning i udskudte skatteforpligtelser inden for samme juridiske skatteenhed og jurisdiktion.

Der foretages regulering af udskudt skat vedrørende foretagne eliminerings af urealiserede koncerninterne avancer og tab. Udskudt skat måles på grundlag af de skatteregler og skattesatser i de respektive lande, der med balancedagens lovgivning vil være gældende, når den udskudte skat forventes udløst som aktuel skat.

Ændring i udskudt skat som følge af ændringer i skattesatser indregnes i resultatopgørelsen.

Gældsforpligtelser

Finansielle gældsforpligtelser indregnes ved lånoptagelse til det modtagne provenu efter fradrag af afholdte transaktionsomkostninger. I efterfølgende perioder indregnes de finansielle forpligtelser til amortiseret kostpris, der svarer til den kapitaliserede værdi ved anvendelse af den effektive rente, så forskellen mellem provenuet og den nominelle værdi indregnes i resultatopgørelsen over låneperioden.

Øvrige gældsforpligtelser måles til nettorealiseringsværdi.

Forudbetalinger fra kunder

Forudbetalinger fra selskabets kunder (varmedistributører) vedrører modtaget forudbetaling i henhold til indgået leveringsaftale. Der henvises til omtalen af leasinganlæg og forudbetalinger fra kunder i ledelsesberetningen side 53.

Forudbetalingen (inklusive betalte byggerenter) indtægtsføres lineært over kontraktperioden på 20 år opdelt på en omsætningsdel og en rentedel.

Periodeafgrænsningsposter

Periodeafgrænsningsposter, der er indregnet under forpligtelser, omfatter modtagne betalinger vedrørende indtægter i de efterfølgende år.

Pengestrømsopgørelse

Pengestrømsopgørelsen viser koncernens pengestrømme fordelt på drifts-, investerings- og finansieringsaktiviteter for året, årets forskydning i likvider og koncernens likvider ved årets begyndelse og slutning.

Likviditetsvirkningen af køb og salg af virksomheder vises separat under pengestrømme fra investeringsaktivitet. I pengestrøms-opgørelsen indregnes pengestrømme vedrørende købte virksomheder fra anskaffelsestidspunktet, og pengestrømme vedrørende solgte virksomheder indregnes frem til salgstidspunktet.

Pengestrøm fra driftsaktivitet

Pengestrømme fra driftsaktivitet opgøres som årets resultat reguleret for ikke-kontante driftsposter, ændring i driftskapital og betalt selskabsskat.

Pengestrøm fra investeringsaktivitet

Pengestrømme fra investeringsaktivitet omfatter betaling i forbindelse med køb og salg af virksomheder og aktiviteter samt køb og salg af immaterielle, materielle og finansielle anlægsaktiver.

Pengestrøm fra finansieringsaktivitet

Pengestrømme fra finansieringsaktivitet omfatter ændringer i størrelse eller sammensætning af virksomhedens aktiekapital, omkostninger forbundet hermed, optagelse af lån, afdrag på rentebærende gæld og betaling af udbytte til virksomhedsdeltagere.

Likvider

Likvider omfatter likvide beholdninger og kortfristede værdipapirer, som uden hindring kan omsættes til likvide beholdninger, og hvorpå der kun er ubetydelige risici for værdiændringer.

Segmentoplysninger

Koncernens nettoomsætning er opdelt på nedenstående hovedaktiviteter:

- El-aktiviteter (HOFOR Energiproduktion A/S samt HOFOR Vind A/S med dattervirksomheder)
- Fjernvarme-aktiviteter (HOFOR Fjernvarme P/S samt HOFOR Energiproduktion A/S)
- Fjernkølings-aktiviteter (HOFOR Fjernkøling A/S)
- Gas-aktiviteter (HOFOR Bygas P/S)
- Vand-aktiviteter (Dattervirksomhederne ejet af HOFOR Vand Holding A/S bortset fra HOFOR A/S)
- Afløbs-aktiviteter (Dattervirksomhederne ejet af HOFOR Spildevand Holding A/S bortset fra BIOFOS Holding A/S)
- Rensnings-aktiviteter (Dattervirksomheder ejet af BIOFOS Holding A/S)
- Øvrige aktiviteter (HOFOR A/S, HOFOR Forsyning Holding P/S, HOFOR Holding A/S, HOFOR Vand Holding A/S samt HOFOR Spildevand Holding A/S).

Segmentoplysningerne følger koncernens regnskabspraksis, risici og interne økonomistyring.

Segmentindtægter omfatter de poster, der direkte kan henføres til det enkelte segment. Intern samhandel finder sted på markedsvilkår.

Nøgletal

Nøgletal er udarbejdet i overensstemmelse med Den Danske Finansanalytikerforenings Anbefalinger og Nøgletal 2010.

De nøgletal, der er anført i hoved- og nøgletalsoversigten, er beregnet således:

Overskudsgrad	$\frac{\text{Resultat af primær drift} \times 100}{\text{Nettoomsætning}}$
Bruttomargin	$\frac{\text{Bruttoresultat} \times 100}{\text{Nettoomsætning}}$
Aktiver/Egenkapital	$\frac{\text{Samlede aktiver}}{\text{Egenkapital i alt}}$
Resultat til analyseformål	Ordinært resultat efter skat
Egenkapitalforrentning	$\frac{\text{Resultat til analyseformål} \times 100}{\text{Gennemsnitlig egenkapital}}$

RESULTATOPGØRELSE

Note	tkr.	Koncern		Modervirksomhed	
		2014	2013	2014	2013
1	Nettoomsætning	5.318.530	4.401.350	22.244	29.120
2	Andre driftsindtægter	110.218	99.758	189	426
	Omkostninger til råvarer og hjælpematerialer	-3.067.816	-2.848.836	0	0
	Andre eksterne omkostninger	-368.320	-271.809	-21.797	-28.988
	Bruttoresultat	1.992.612	1.380.463	636	558
3	Personaleomkostninger	-562.580	-372.828	-641	-646
4	Af- og nedskrivninger	-1.365.789	-854.081	0	0
	Resultat af primær drift	64.243	153.554	-5	-88
5	Resultat af kapitalandele i tilknyttede virksomheder	0	0	-108.532	-23.626
6	Andre finansielle indtægter	13.274	4.516	8.344	10.298
7	Finansielle omkostninger	-186.875	-163.425	-3.695	-5.229
	Ordinært resultat før skat	-109.358	-5.355	-103.888	-18.645
8	Skat af ordinært resultat	-9.194	-589	0	0
	Årets resultat	-118.552	-5.944	-103.888	-18.645
	Minoritetsinteressers andel af dattervirksomheders resultater	14.664	-12.701	0	0
	HOFOR Forsyning Holding P/S koncernens andel af årets resultat	-103.888	-18.645	-103.888	-18.645
Forslag til resultatdisponering					
	Overført resultat			-323.559	21.198
	Overført til nettoopskrivning efter den indre værdis metode			219.671	-39.843
				-103.888	-18.645

AKTIVER

Note	tkr.	Koncern		Modervirksomhed	
		31/12 2014	31/12 2013	31/12 2014	31/12 2013
		Anlægsaktiver			
9	Immaterielle anlægsaktiver				
	Systemudvikling	47.601	3.421	0	0
	Takstrettigheder	326.480	246.328	0	0
	Kapacitetsrettigheder	263.875	968.068	0	0
	CO ₂ -kvoter	6.260	0	0	0
	Goodwill	114.522	118.315	0	0
	Immaterielle anlægsaktiver under udførelse	11.154	20.429	0	0
		769.892	1.356.561	0	0
10	Materielle anlægsaktiver				
	Grunde og bygninger	1.467.461	463.090	8.400	8.400
	Produktionsanlæg og maskiner	20.700.028	16.213.638	0	0
	Andre anlæg, driftsmateriel og inventar	95.736	85.089	0	0
	Leasinganlæg	391.426	0	0	0
	Materielle anlægsaktiver under udførelse	1.342.354	684.836	0	0
		23.997.005	17.446.653	8.400	8.400
	Finansielle anlægsaktiver				
5	Kapitalandele i tilknyttede virksomheder	0	0	8.921.659	7.209.445
11	Andre værdipapirer og kapitalandele	865	393	0	0
12	Tilgodehavende tilslutningsbidrag	7.059	7.765	0	0
13	Andre tilgodehavender	26.819	29.393	0	0
14	Deposita	18.503	20.734	18.503	18.503
15	Forudbetalinger vedr. finansielle anlægsaktiver	0	469.875	0	0
		53.246	528.160	8.940.162	7.227.948
	Anlægsaktiver i alt	24.820.143	19.331.374	8.948.562	7.236.348
	Omsætningsaktiver				
	Varebeholdninger				
	Råvarer og hjælpematerialer	148.194	54.602	0	0
		148.194	54.602	0	0
	Tilgodehavender				
	Tilgodehavender fra salg og tjenesteydelser	831.233	580.293	0	0
	Tilgodehavender hos tilknyttede virksomheder	0	0	578.703	301.200
16	Igangværende arbejder for fremmed regning	1.285	20.425	0	0
	Tilgodehavende selskabsskat	0	2.177	0	0
17	Underdækning	93.581	21.006	0	0
18	Andre tilgodehavender	337.490	239.712	22.893	20.544
19	Periodeafgrænsningsposter	105.238	56.567	20.882	0
		1.368.827	920.180	622.478	321.744
	Værdipapirer og kapitalandele	52.547	0	0	0
	Likvide beholdninger	604.850	1.043.954	204	447.058
	Omsætningsaktiver i alt	2.174.418	2.018.736	622.682	768.802
	AKTIVER I ALT	26.994.561	21.350.110	9.571.244	8.005.150

PASSIVER

Note	tkr.	Koncern		Modervirksomhed	
		31/12 2014	31/12 2013	31/12 2014	31/12 2013
20	Egenkapital				
	Virksomhedskapital	1.736.000	1.500.500	1.736.000	1.500.500
	Nettoopskrivning efter den indre værdi's metode	0	0	3.488.533	3.268.862
	Overført resultat	7.760.829	6.279.470	4.272.296	3.010.608
	Egenkapital i alt	9.496.829	7.779.970	9.496.829	7.779.970
	Minoritetsinteresser i alt	4.427.156	2.074.225	0	0
	Hensatte forpligtelser				
21	Andre hensatte forpligtelser	369.869	97.823	0	0
	Hensatte forpligtelser i alt	369.869	97.823	0	0
	Gældsforpligtelser				
22	Langfristede gældsforpligtelser				
	Gæld til realkreditinstitutter	128.541	69.280	0	0
	Kreditinstitutter i øvrigt	4.461.438	4.211.412	0	0
	Forudbetalinger fra kunder	419.087	0	0	0
	Overdækning	245.123	143.712	0	0
		5.254.189	4.424.404	0	0
	Kortfristede gældsforpligtelser				
22	Kortfristet del af langfristet gæld	5.765.996	5.565.065	10.697	0
	Uafregnede forbrugsleverancer	558.527	350.764	0	0
16	Modtagne forudbetalinger	2.897	15.184	0	0
	Leverandører af varer og tjenesteydelser	294.018	455.314	6.770	16.424
	Gæld til tilknyttede virksomheder	0	0	5.984	188.896
	Anden gæld	620.343	411.103	50.964	19.860
	Selskabsskat	3.385	0	0	0
23	Periodeafgrænsningsposter	201.352	176.258	0	0
		7.446.518	6.973.688	74.415	225.180
	Gældsforpligtelser i alt	12.700.707	11.398.092	74.415	225.180
	PASSIVER I ALT	26.994.561	21.350.110	9.571.244	8.005.150
24	Eventualposter m.v.				
25	Pantsætninger og sikkerhedsstillelser				
26	Nærtstående parter				
27	Honorar til generalforsamlingsvalgt revisor				
28	Forrentning af indskudskapital				

PENGESTRØMSOPGØRELSE

Note	tkr.	Koncern	
		2014	2013
	Nettoomsætning	5.318.530	4.401.350
	Omkostninger	-3.998.717	-3.493.473
	Andre driftsindtægter, netto	110.218	99.758
	Regulering for ikke likvide driftsposter	124.280	-34.834
29	Pengestrøm fra primær drift før ændring i driftskapital	1.554.311	972.801
30	Ændring i driftskapital	-147.569	245.791
	Pengestrøm fra primær drift	1.406.742	1.218.592
	Finansielle indtægter	13.274	4.516
	Finansielle omkostninger	-186.875	-163.425
	Pengestrøm fra ordinær driftsaktivitet før skat	1.233.141	1.059.683
	Betalt selskabsskat	-6.340	-5.627
	Pengestrøm fra driftsaktivitet	1.226.800	1.054.056
	Køb af immaterielle anlægsaktiver	-535.339	-38.786
	Køb af materielle anlægsaktiver	-1.563.595	-1.222.224
	Køb af finansielle anlægsaktiver	0	-469.875
	Salg af immaterielle anlægsaktiver	0	-58
	Salg af materielle anlægsaktiver	15.255	39.064
	Salg af finansielle anlægsaktiver	706	5.245
	Deposita, netto	2.231	-8.336
	Pengestrøm til investeringsaktivitet	-2.080.742	-1.694.970
	Optagelse af langfristet gæld	1.255.779	1.884.288
	Afdrag på langfristet gæld	-983.077	-900.853
	Udbetalt aktieudbytte	0	0
	Kapitalindskud fra ejer	60.390	54.898
	Nettolikviditet i tilkøbte og frasolgte virksomheder	81.746	0
	Pengestrøm fra finansieringsaktivitet	414.838	1.038.333
	Årets pengestrøm	-439.104	397.419
	Likvider, primo	1.043.954	646.535
	Likvider, ultimo	604.850	1.043.954

EGENKAPITALOPGØRELSE

tkr.	Koncern		
	Aktiekapital	Overført resultat	I alt
Egenkapital 1. januar	1.500.500	6.279.470	7.779.970
Opskrivning af datterselskabsaktier til indre værdi i forlængelse af fusion	0	278.001	278.001
Minoritetsinteressers andel af værdi af kapitalindskud i datter virksomheder	0	-17.831	-17.831
Årets kapitalindskud	235.500	1.257.044	1.492.544
Anden regulering	0	68.033	68.033
Overført fra resultatdisponering	0	-103.888	-103.888
Egenkapital 31. december 2014	1.736.000	7.760.829	9.496.829

tkr.	Modervirksomhed			
	Aktiekapital	Nettoopskrivning efter den indre værdi's metode	Overført resultat	I alt
Egenkapital 1. januar	1.500.500	3.268.862	3.010.608	7.779.970
Opskrivning af aktier til indre værdi i forlængelse af fusion	0	0	278.001	278.001
Minoritetsinteressers andel af værdi af kapitalindskud i datter virksomheder	0	0	-17.831	-17.831
Årets kapitalindskud	235.500	0	1.257.044	1.492.544
Anden regulering	0	0	68.033	68.033
Overført fra resultatdisponering	0	219.671	-323.559	-103.889
Egenkapital 31. december 2014	1.736.000	3.488.533	4.272.296	9.496.829

NOTER

tkr.

Note 1 Nettoomsætning

Koncern

tkr.	2014	2013
Varme	3.280.195	3.098.441
Spildevand	634.350	682.143
El	464.954	3.197
Vand	470.419	419.712
Rensning	195.002	0
Bygas	135.516	131.477
Fjernkøling	29.977	23.601
Drifts-, vedligeholdelses-, administrations- og anlægsydelse	45.941	42.779
Øvrig omsætning	62.176	0
	5.318.530	4.401.350

Øvrig omsætning består primært af salg af el, gas og varme fra BIOFOS-koncernen.

Note 2 Andre driftsindtægter

Andre driftsindtægter består primært af tilslutningsafgifter, værdiregulering af derivater, restancegebyrer og andre indtægter fra forbrugsafregning.

Note 3 Personaleomkostninger

Koncern

Modervirksomhed

	2014	2013	2014	2013
Gager og lønninger	574.884	375.614	641	646
- Heraf aktiveret på investeringsprojekter	-103.860	-72.621	0	0
Pensioner	59.916	48.834	0	0
Andre omkostninger til social sikring	-7.570	-4.420	0	0
Øvrige personaleomkostninger	39.210	25.421	0	0
	562.580	372.828	641	646
Gennemsnitlig antal medarbejdere	1.118	783	0	0
Heraf udgør vederlag til direktion og bestyrelse:				
Direktion	4.695	4.237	0	0
Bestyrelse	2.574	2.459	641	646
	7.269	6.696	641	646

Herudover har koncernen afholdt omkostninger på i alt 77 tkr. (2013: 22 tkr.) relateret til bestyrelsens virke.

tkr.

■ Note 4 Af- og nedskrivninger

Koncern

	2014	2013
Immaterielle anlægsaktiver	182.480	102.882
Materielle anlægsaktiver	1.183.309	751.199
	1.365.789	854.081

■ Note 5 Kapitalandele i dattervirksomheder

Modervirksomhed

	2014	2013
Kostpris 1. januar	3.940.583	3.825.685
Tilgang	1.492.544	114.898
Afgang	0	0
Kostpris 31. december	5.433.127	3.940.583
Værdireguleringer 1. januar	3.268.862	3.308.705
Årets resultat efter skat i dattervirksomheder	-108.532	-23.626
Opskrivning af aktier til indre værdi i forlængelse af fusion	278.001	0
Minoritetsaktionærers andel af værdi af kapitalindskud i dattervirksomheder	-17.831	-17.426
Andel af regulering vedr. resultatandel mv.	68.032	1.209
Værdireguleringer 31. december	3.488.532	3.268.862
Regnskabsmæssig værdi 31. december	8.921.659	7.209.445

Navn og hjemsted	Ejerandel	Selskabskapital	Årets resultat efter skat	Egenkapital
HOFOR Fjernvarme P/S, København	100%	500.000	35.954	2.218.414
HOFOR Bygas P/S, København	100%	19.000	47.358	610.806
HOFOR Holding A/S, København	100%	858.000	-169.960	6.097.067
			-86.648	8.926.287
Eliminering af intern avance på investeringsprojekter			-21.884	-4.628
			-108.532	8.921.659

■ Note 6 Andre finansielle indtægter

Koncern

Modervirksomhed

	2014	2013	2014	2013
Renteindtægter, tilknyttede virksomheder	0	0	8.155	10.189
Renter, bank	439	1.252	0	109
Valutakursreguleringer	1.956	0	0	0
Andre finansielle indtægter	10.879	3.264	189	0
	13.274	4.516	8.344	10.298

tkr.

■ Note 7 Finansielle omkostninger

	Koncern		Modervirksomhed	
	2014	2013	2014	2013
Renter, bank	2.646	793	3	440
Renter, kreditinstitutter	151.369	144.330	0	0
Renter, tilknyttede virksomheder	0	0	3.677	4.609
Valutakursreguleringer	2.325	0	0	0
Andre finansielle omkostninger	30.536	18.302	15	180
	186.875	163.425	3.695	5.229

■ Note 8 Årets skat

	Koncern	
	2014	2013
Skat af årets resultat	-1.583	0
Årets regulering af udskudt skat	1.785	6.244
Regulering af udskudt skat vedrørende tidligere år	-857	-8.114
Regulering vedrørende ikke bogført skatteaktiv	0	0
Regulering af aktuel skat vedr. tidligere år	-8.539	1.281
	-9.194	-589

■ Note 9 Immaterielle anlægsaktiver

	Koncern						
	System-udvikling	Takst-rettigheder	Kapacitets-rettigheder	CO ₂ -kvoter	Goodwill	Anlæg under udførelse	I alt
Kostpris 1. januar	33.385	592.176	1.209.062	0	118.551	20.429	1.973.602
Tilgang/regulering ved køb af aktivitet/fusion	0	0	-1.173.559	0	0	0	-1.173.559
Tilgang	4.052	120.230	321.675	49.126	0	40.256	535.339
Overført fra anlæg under udførelse	49.531	0	0	0	0	-49.531	0
Kostpris 31. december	86.968	712.406	357.178	49.126	118.551	11.154	1.335.382
Af- og nedskrivninger 1. januar	29.964	345.848	240.994	0	236	0	617.042
Regulering ved køb af aktivitet/fusion	0	0	-234.032	0	0	0	-234.032
Årets afskrivninger	9.403	40.077	86.341	42.866	3.793	0	182.480
Af- og nedskrivninger 31. december	39.367	385.925	93.303	42.866	4.029	0	565.490
Regnskabsmæssig værdi 31. december	47.601	326.480	263.875	6.260	114.522	11.154	769.892

tkr.

■ Note 10 Materielle anlægsaktiver		Koncern					Modersvirksomhed
	Grunde og bygninger	Produktions-anlæg og maskiner	Andre anlæg, driftsmateriel og inventar	Leasing-anlæg	Anlæg under udførelse	I alt	Grunde
Kostpris 1. januar	473.533	18.918.677	224.257	0	684.836	20.301.302	8.400
Tilgang ved køb af aktivitet/ fusion mv.	1.207.536	4.617.855	7.784	419.385	246.208	6.498.768	0
Tilgang	0	20.867	0	0	1.542.728	1.563.596	0
Overført fra anlæg under udførelse	7.290	1.078.293	34.673	0	-1.120.258	0	0
Afgang	-7.179	-152.317	-3.259	0	-11.160	-173.915	0
Kostpris 31. december	1.681.180	24.483.376	263.456	419.385	1.342.354	28.189.751	8.400
Opskrivninger 1. januar	1.584	719.041	439	0	0	721.064	0
Tilgang ved køb af aktivitet/ fusion mv.	209.223	694.095	1.093	0	0	904.411	0
Tilgang	0	0	0	0	0	0	0
Afgang	0	0	-159	0	0	-159	0
Opskrivninger 31. december	210.807	1.413.136	1.373	0	0	1.625.316	0
Af- og nedskrivninger 1. januar	12.027	3.428.080	139.607	0	0	3.579.714	0
Tilgang ved køb af aktivitet/ fusion mv.	381.937	812.902	9.213	0	0	1.204.052	0
Årets afskrivninger	30.562	1.101.796	22.993	27.959	0	1.183.309	0
Tilbageførsel af afskrivninger på afhændede aktiver	0	-146.295	-2.719	0	0	-149.014	0
Af- og nedskrivninger 31. december	424.526	5.196.484	169.093	27.959	0	5.818.062	0
Regnskabsmæssig værdi 31. december	1.467.461	20.700.028	95.736	391.426	1.342.354	23.997.005	8.400

■ Note 11 Andre kapitalandele og værdipapirer		Koncern	
		2014	2013
Kostpris 1. januar		365	405
Regulering af kostpris		500	0
Afgang		0	-40
Kostpris 31. december		865	365
Værdireguleringer 1. januar		28	-7
Årets værdiregulering		-28	35
Afgang		0	0
Værdireguleringer 31. december		0	28
Regnskabsmæssig værdi 31. december		865	393

tkr.

■ **Note 12 Tilgodehavende tilslutningsbidrag****Koncern**

	2014	2013
Kostpris 1. januar	7.765	8.471
Tilgang	0	0
Afgang	-706	-706
Kostpris 31. december	7.059	7.765
Regnskabsmæssig værdi 31. december	7.059	7.765

■ **Note 13 Andre tilgodehavender****Koncern**

	2014	2013
Kostpris 1. januar	29.393	33.892
Tilgang	2.050	0
Afgang	-4.624	-4.499
Kostpris 31. december	26.819	29.393
Regnskabsmæssig værdi pr. 31. december	26.819	29.393

Andre tilgodehavender under finansielle anlægsaktiver omfatter primært gældsbreve til Albertslund og Rødovre Kommune i forbindelse med stiftelse af selskaber.

■ **Note 14 Deposita****Koncern****Modervirksomhed**

	2014	2013	2014	2013
Kostpris 1. januar	20.734	12.398	18.503	11.726
Tilgang	0	8.776	0	6.777
Afgang	-2.231	-440		
Kostpris 31. december	18.503	20.734	18.503	18.503
Regnskabsmæssig værdi 31. december	18.503	20.734	18.503	18.503

■ **Note 15 Forudbetalinger vedr. finansielle anlægsaktiver**

Forudbetalinger vedr. finansielle anlægsaktiver i 2013 omfatter forudbetalinger i forbindelse med købet af Amagerværket.

tkr.

Note 16 Igangværende arbejder for fremmed regning**Koncern**

	2014	2013
Igangværender arbejder, salgspris	3.756	67.702
Igangværender arbejder, a contofaktureret	-5.368	-62.461
	-1.612	5.241

Indregnet således i balancen:

Igangværende arbejder for fremmed regning under aktiver	1.285	20.425
Modtagne forudbetalinger under passiver	-2.897	-15.184
	-1.612	5.241

Note 17 Underdækning**Koncern**

	2014	2013
Underdækning, der forfalder inden for 1 år	35.811	10.555
Underdækning, der forfalder mellem 1 og 5 år	54.618	9.774
Underdækning, der forfalder efter 5 år	3.152	677
	93.581	21.006

Note 18 Andre tilgodehavender

Andre tilgodehavender består primært af tilgodehavender vedrørende moms og afgifter, tilslutningsbidrag samt årsregulering af By-pass.

Note 19 Periodeafgrænsningsposter

Periodeafgrænsningsposter består primært af forudbetalte pensioner og sundhedsforsikring, forudbetalte huslejer, forudbetaling vedr. køb af grund samt omkostninger vedrørende finansielle instrumenter, hvor posten er et udtryk for initialværdien af indgåede kontrakter vedrørende GDS Swap for 2015 og 2016, som amortiseres i takt med instrumenternes levetid.

Note 20 Egenkapital

Virksomhedskapitalen udgør nominelt 1.736.000 tkr., som er fordelt i aktier á 1.000 eller multipla heraf.

Der har ikke været ændringer i virksomhedskapitalen i de seneste 5 år.

tkr.

Note 21 Andre hensatte forpligtelser**Koncern**

	2014	2013
Andre hensatte forpligtelser specificeres således:		
Pensionsforpligtelser	17.205	17.343
Medfinansieringsprojekter	120.230	0
Forpligtelser vedrørende askedepot	5.352	0
Oprydningsforpligtelse Amagerværket	162.600	0
Earn Out forpligtelser vedrørende vindmøller	60.482	76.480
Genetableringsforpligtelse vedrørende vindmøller	4.000	4.000
	369.869	97.823

Note 22 Langfristede gældsforpligtelser**Koncern**

	2014	2013
Gældsforpligtelser, der forfalder efter 5 år		
Gæld til realkreditinstitutter	89.933	48.967
Kreditinstitutter i øvrigt	2.083.522	1.964.679
Modtagne forudbetalinger fra kunder	290.954	0
Overdækning	19.400	23.969
	2.483.809	2.037.615

Gældsforpligtelser, der forfalder mellem 1 og 5 år

Gæld til realkreditinstitutter	38.608	20.313
Kreditinstitutter i øvrigt	2.377.916	2.246.732
Modtagne forudbetalinger fra kunder	128.133	0
Overdækning	225.723	119.743
	2.770.380	2.386.788

Langfristede gældsforpligtelser i alt**5.254.189****4.424.403**

Gældsforpligtelser, der forfalder indenfor 1 år

Gæld til realkreditinstitutter	9.537	5.049
Kreditinstitutter i øvrigt	5.391.942	5.263.023
Modtagne forudbetalinger fra kunder	32.032	0
Overdækning	332.485	296.993
	5.765.996	5.565.065

Af kreditinstitutter i øvrigt vedrører 4.776 mio.kr. lån hos Kommunekredit, som forventes refinansieret i 2015 jf. omtalen i ledelsesberetningen side 61.

Note 23 Periodeafgrænsningsposter

Posten omfatter primært forudbetalte investeringsbidrag.

tkr.

■ Note 24 Eventualaktiver/forpligtelser

Eventualforpligtelser

HOFOR er forpligtet til at foretage reetablering, når vindmøller ikke længere anvendes. Det er HOFOR's vurdering, at omkostninger til nedtagelse og reetablering opvejes af indtægter ved salg af vindmøllerne (skrotpris), hvorfor der ikke er hensat hertil i regnskabet, bortset fra 4.000 tkr. vedrørende retablering af en vold på Prøvestenen.

Koncernen hæfter for cashpool-aftale indgået med Danske Bank og Nordea. Maksimum for cashpool-ordningerne udgør 900 mio.kr.

Øvrige eventualforpligtelser mv.:

	2014	2013
Koncern har huslejeforpligtelser på i alt	295 mio.kr.	319 mio.kr.
HOFOR A/S' eventualforpligtelse til rådgivningsløn for tjenestemænd udlånt til selskabet fra Københavns Kommune udgør	263 mio.kr.	228 mio.kr.

Varmekøbet fra Amagerværkets blok 1, der til og med 2013 var ejet af Vattenfall A/S, er reguleret af en 20-årig aftale, der udløber i 2029. Aftalen giver HOFOR Fjernvarme P/S ret til varmeproduktion fra 67,6 pct. af værkets samlede produktionskapacitet (250 MJ/s varmeeffekt). Aftalen forpligter HOFOR Fjernvarme P/S til at refundere alle omkostninger, som HOFOR Energiproduktion A/S afholder med henblik på at opfylde aftalens bestemmelser om leverancer til HOFOR Fjernvarme P/S.

HOFOR har indgået serviceaftaler med Siemens vedrørende vindmøllerne i Billund og på Lolland. Aftalerne løber over 15 år.

HOFOR har indgået en serviceaftale med Vestas vedrørende vindmøllerne på Prøvestenen. Aftalen løber over 10 år.

Vedrørende en enkelt vindmølle er der indgået en jordlejeaftale, der løber i 25 år. Der sker årlig afregning beregnet som en andel af produktionen.

15 af koncernens vandsektorselskaber har modtaget en afgørelse fra SKAT, hvor SKAT afviser de af selskabernes anvendte myndighedsfastsatte standardpriser som udtryk for anlægsaktivernes skattemæssige indgangsværdier. SKAT har lagt til grund, at de skattemæssige indgangsværdier skal beregnes skønsmæssigt ud fra en tillempet DCF-model. Principperne herfor har SKAT beskrevet i en vejledning offentliggjort den 10. juni 2011. Det er SKAT's vurdering, at de skattemæssige indgangsværdier på anlægsaktiverne er betydeligt lavere end de myndighedsfastsatte standardpriser. Selskaberne, samt branchen i øvrigt, er uenig i SKAT's afgørelser, hvorfor disse er påklaget til Landsskatteretten. Landsskatteretten har i kendelser af 26. juni 2014 afsagt de første domme vedrørende problemstillingen og disse er i overvejende grad faldet ud til SKAT's fordel. Afgørelserne er anket, idet branchen er af den opfattelse, at de ikke er i overensstemmelse med lovens ordlyd samt intentionerne med Vandsektorloven.

I ovennævnte kendelser anfægtede Landsskatteretten SKAT's konkrete anvendelse af værdiansættelsesmodel, hvorfor der fortsat er væsentlig usikkerhed forbundet med SKAT's ansættelse af de skattemæssige indgangsværdier, samt den deraf afledte udskudte skatteforpligtelse. Såfremt sagerne i de civile domstole helt skulle falde ud til SKAT's fordel, vil der skulle indregnes en udskudt skat i niveauet 1.060 mio. kr., der modsvares af en opkrævningsret i samme niveau før tilbagediskontering.

Betalbare indkomstskatter er i henhold til indtægtsreguleringen for vandselskaber en omkostning, der kan tillægges vandselskabernes priser krone for krone. En evt. udskudt skat vil derfor blive til en opkrævningsret hos selskabernes kunder på det tidspunkt, hvor den bliver til en betalbar skat. Den udskudte skat modsvares derfor i nominal værdi af en opkrævningsret.

På baggrund heraf samt den betydelige usikkerhed, der er omkring de faktiske beløbstørrelser, er den udskudte skatteforpligtelse og tilhørende opkrævningsret hos kunderne ikke indregnet.

Koncernens aktieselskaber er sambeskattede. De af koncernens selskaber, der ikke er ejet 100%, hæfter alene begrænset og subsidiært for danske selskabsskatter. De 100% ejede selskaber hæfter ubegrænset og solidarisk for danske selskabsskatter.

Koncernens datterselskaber hæfter solidarisk for fællesregistrering af moms, med undtagelse af:

- HOFOR Holding A/S
- HOFOR Spildevand Holding A/S
- HOFOR Vand Holding A/S
- BIOFOS Holding A/S samt underliggende datterselskaber

Koncernen er part i enkelte løbende retssager og tvister i tilknytning til driften. Det er ledelsens opfattelse, at udfaldet af disse retssager ikke vil påvirke koncernens finansielle stilling ud over de tilgodehavender og forpligtelser, der er indregnet i balancen pr. 31. december 2014.

■ Note 25 Pantsætninger og sikkerhedsstillelser

Til sikkerhed for gæld i realkreditinstitutter, 141 mio.kr., er der givet pant i ejendom med tilhørende anlæg, maskiner og netaktiver, hvis regnskabsmæssige værdi pr. 31. december 2014 udgør 416 mio.kr.

tkr.

■ Note 26 Nærtstående parter

HOFOR Forsyning Holding P/S' nærtstående parter omfatter følgende:

Bestemmende indflydelse

Københavns Kommune. Grundlaget er eneejerskab af HOFOR Forsyning Holding P/S

Øvrige nærtstående parter, som virksomheden har haft transaktioner med

HOFOR Holding A/S, HOFOR A/S

Transaktioner med nærtstående parter

Transaktionerne omfatter:

- Administration og bemanding

■ Note 27 Honorar til generalforsamlingsvalgt revisor

	Koncern		Modervirksomhed	
	2014	2013	2014	2013
Samlet honorar	5.035	4.929	155	248
<i>Kan specificeres således</i>				
Honorar vedrørende lovpligtig revision	2.584	2.282	155	150
Erklæringsopgaver med sikkerhed	856	501	0	0
Skatterådgivning	495	725	0	84
Andre ydelser	1.100	1.422	0	14
	5.035	4.929	155	248

■ Note 28 Forrentning af indskudskapital

HOFOR Fjernvarme P/S har i 2006 fremsendt en ansøgning til Energitilsynet om regulatorisk forrentning af indskudskapitalen på tidspunktet for implementering af den nuværende varmforsyningslov i 1981. Hvis HOFOR Fjernvarme P/S får medhold i ansøgningen, vil dette medføre mulighed for at indregne forrentning i varmepriserne. En anden varmforsyningsvirksomhed har modtaget en afgørelse hvor forrentning af indskudskapital tillades, hvilket understøtter HOFOR Fjernvarme P/S' ansøgning. HOFOR Fjernvarme P/S forventer en afgørelse på sagen fra Energitilsynet i 2015. Afgørelsen kan have væsentlig indvirkning på værdiansættelsen af selskabets materielle anlæg aktiver og kan påvirke størrelsen af den regnskabsmæssige egenkapital.

■ Note 29 Pengestrøm fra primært drift før ændringer i driftskapital

	Koncern	
	2014	2013
Primært resultat	64.243	153.554
<i>Regulering af ikke-likvide driftsposter m.v.</i>		
Afskrivninger	1.365.789	854.081
Øvrige 1	24.279	-34.834
	1.554.311	972.801

tkr.

■ Note 30 Ændring af driftskapital**Koncern**

	2014	2013
Ændring i varebeholdninger	37.647	-6.072
Ændring i tilgodehavender	-251.492	23.454
Ændring i leverandører og anden gæld	66.274	228.409
	-147.569	245.791

HOFOR A/S

Ørestads Boulevard

2300 København S

telefon 3395 3395

www.hofor.dk

